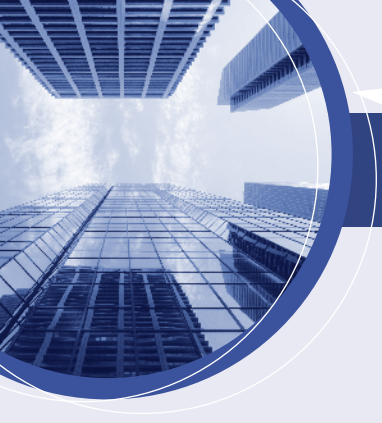

iab

INSTITUUT VAN DE ACCOUNTANTS
EN DE BELASTINGCONSULENTEN

J A A R V E R S L A G 2 0 0 8

Woord van de voorzitter

2008 was een jaar met twee gezichten. Niets liet voorspellen dat in de tweede helft een crisis zou ontstaan die het economische leven zou ontwrichten en het welvaartspeil van onze samenleving zou bedreigen. De ineenstorting van de banken en het failliet van de financiële systemen heeft een schokgolf teweeggebracht die onder meer heeft geleid tot een nooit geziene daling van de nationale en internationale consumptie. Ondernemingen hebben hun omzetcijfers drastisch zien dalen en hun cashpositie is duidelijk onder druk komen te staan. De bedrijven die er niet in geslaagd zijn de voorbije jaren een financiële buffer op te bouwen en misschien tevens afhankelijk zijn van bancaire kredieten, komen erg onder druk te staan.

In deze context is voor onze kmo's van belang dat zij kunnen rekenen op het advies en de bijstand van hun accountant of belastingconsulent. Het van nabij opvolgen van de bedrijfseconomische en financiële evolutie van de opdrachtgevers of de werkgever is van cruciaal belang om tijdig de problemen te onderkennen en mogelijke oplossingen aan te reiken. Onze beroepsbeoefenaars hebben hier als vertrouwenspersonen van de ondernemers een onmiskenbare taak, ook indien mocht blijken dat het overleven van een onderneming niet meer mogelijk is.

De Raad van het Instituut heeft uitgevoerd wat hij zich voorgenoemen had, namelijk bijdragen tot een betere organisatie en beroepsuitoefening van zijn leden. Een aantal instrumenten werden uitgewerkt in samenwerking tussen Raad, werkgroepen en interne medewerkers van het Instituut. In dit verband werd dan ook besloten om in het voorjaar van 2009 de leden te bezoeken in de provincies om een aantal zaken toe te lichten.

Ook externe publicaties binnen onze vakgebieden zijn onontbeerlijk voor de goede uitoefening van het beroep. Binnen het kader van de budgettaire mogelijkheden wordt hier ook getracht zaken aan de leden aan te bieden. In dit kader verscheen het eerste deel van het Vademecum dat alle wetgeving in verband met de reglementering van onze beroepen omvat alsook alle wetgeving nationaal en regionaal waarin opdrachten worden toegekend aan onze accountants. In het fiscaal domein konden wij garanderen dat ten minste drie jaar de Praktische gids vennootschapsbelasting ter beschikking wordt ge-

steld. De kers op de taart was wellicht wel het driejarig contract dat werd afgesloten tussen de drie instituten (IAB, IBR en BIBF) en Outcome bvba waardoor Companyweb vanaf 1 januari 2009 werd opgesteld voor alle leden.

De stage blijft een belangrijk element in de dagelijkse activiteit van het Instituut. Stagecommissie en Raad blijven zoeken naar mogelijkheden om de slaagkansen van onze stagiairs te verhogen binnen de gestelde competentievereisten. Wij zijn de stagemesters erkentelijk voor hun dagelijkse inzet en hebben daarom in 2008 een eerste ontmoeting georganiseerd met onze stagemesters. Dit bood de gelegenheid om de stageprocedure volledig toe te lichten alsook de visie op het verloop van de stage en de bekwaamheidsvereisten. De gedachtewisseling die daarop volgde bewees duidelijk dat dergelijke contacten onmisbaar zijn. Als logisch gevolg daarvan werd besloten deze ontmoeting in 2009 opnieuw te organiseren.

In de traditie om gerichte studiedagen te organiseren werd de focus gelegd op onze interne leden. In samenwerking met de Commissie interne accountants en belastingconsulenten belegde de Raad in december een studienamiddag met topics voor onze interne leden zoals ERP, consolidatie en salary split.

De wil van de Europese Commissie om via administratieve vereenvoudiging te komen tot kostenverlaging van de ondernemingen is een aangelegenheid waarmee onze drie instituten ten zeerste begaan zijn. In samenwerking met de sociale partners, de nationale bank en de Commissie voor boekhoudkundige normen werd een rondetafel georganiseerd om een aantal voorstellen uit te werken van administratieve vereenvoudiging zowel gericht aan onze nationale overheid als aan de Europese Commissie. Dit blijft een aangelegenheid die een alerte opvolging vereist.

Dit jaarverslag bevat een samenvatting van alle aangelegenheden die het afgelopen jaar van belang waren voor het Instituut en voor de beroepsuitoefening. Alles wat gerealiseerd werd of waarbij het Instituut betrokken was, kon enkel tot stand komen dank zij de medewerking en de inzet van het uitvoerend comité, de Raad, de werkgroepen, de vertegenwoordigers in de externe werkgroepen en de medewerkers van het Instituut. Zij verdienen allen de hoogste waardering. En het verheugt me u te kunnen meedelen dat we in 2009 zullen verder gaan op dezelfde wijze onder een voor zichzelf sprekend devies: focus op kwaliteit.

André Bert
Voorzitter

Inhoud

Woord van de voorzitter

Events 2008

– Algemene vergadering – 19 april 2008	6
– Informatievergadering met de stagemeeesters – 16 februari 2008	12
– Het Instituut, partner van de beurs Ondernemen – 19 en 20 maart 2008	12
– Rondetafel over administratieve vereenvoudiging – 8 april 2008	13
– Studienamiddag “De accountant en de belastingconsulent in de onderneming” – 5 december 2008	15

Publicaties

– Accountancy & Tax	16
– Tax Audit & Accountancy	16
– Vademecum van de accountant en de belastingconsulent: wetgeving/législation	16
– Praktische gids Vennootschapsbelasting 2008	17
– Syllabus van studienamiddag	17
– www.iec-iab.be	17

Toegang tot het beroep

– Verslag van de Stagecommissie	18
---	----

Uitoefening van het beroep

– Elektronische archivering: nood aan reflectie en actie	24
– Overdracht van ondernemingen: de uitdagingen en sluitende antwoorden	24
– Gesprekken met de ministers over de strijd tegen het witwassen van geld en de financiering van het terrorisme	25
– Colloquium Unplib – 24 april 2008	27
– Seminarie mede-eigendom – 11 december 2008	28
– Verzekering burgerlijke beroepsaansprakelijkheid: stand van zaken	28
– Bewaringstermijn van de boekhoudstukken gewijzigd in 2008	29
– Het Instituut en het milieu	29

Rechtspraak

– Overzicht rechtspraak Tuchtcommissie inzake tuchtzaken	30
– Overzicht rechtspraak Commissie van beroep inzake tuchtzaken	34
– Overzicht rechtspraak Hof van Cassatie inzake tuchtzaken	39
– Overzicht rechtspraak strafgerichten inzake de bescherming van de beroepstitel van accountant en belastingconsulent en het monopolie van de externe accountant	40

Afdelingen

– Stage	42
– Opleiding	42
– Communicatie	43
• Consultatieve commissie der beroepsverenigingen	43
• Contacten met ministers en administraties	44
– Beroepstechnieken	44
• Commissie voor boekhoudkundige normen	45
• Gemengde commissie IAB-IBR – Bijzondere opdrachten	47
• Gemengde commissie IAB-IBR – Internationale relaties	48
• Commissie belastingconsulenten	48
• Interinstitutencomité	48
• Commissie interne accountants en belastingconsulenten	49
– Begeleiding en toezicht	49
• Commissie van begeleiding en toezicht	49
– Publicaties en middelen ter ondersteuning	50
– Nieuwe technologieën	50

Internationale instellingen

– CFE	52
– FEE-werkgroepen	53
– EFRAG	60
– IFAC	60
– IFA	61
– Vergadering van de drie instituten (IAB-IBR-BIBF) ter zetel van de IASB in Londen	62
– 63e Congres Ordre des Experts-comptables français	63

Het Instituut

– Organigram van het Instituut	64
– Diensten van het Instituut	69
– Statistieken	71
– Overleden confraters	72

Events 2008

Algemene vergadering – 19 april 2008

Op 19 april 2008 om 9.00 uur opende voorzitter André Bert de 22ste algemene vergadering van het Instituut. Voor deze gelegenheid waren, naast talrijke vooraanstaande personen uit de economische en gerechtelijke wereld, 760 leden aanwezig in Auditorium 2000 van het Brusselse Tentoonstellingspark op de Heizel. Hieronder vindt u het verslag van deze vergadering.

Samenstelling van het bureau

Het bureau was samengesteld uit de heer André Bert, voorzitter, mevrouw Micheline Claes, ondervoorzitter, mevrouw Christine Cloquet, Franstalig secretaris-penningmeester en de heer Jos De Blay, Nederlandstalig secretaris, bijgestaan door de heer Eric Steghers, algemeen directeur.

Aanstelling van stemopnemers

De algemene ledenvergadering gaat over tot de aanstelling van twee Nederlandstalige en twee Franstalige stemopnemers.

Verkiezing van de commissarissen

De algemene ledenvergadering gaat over tot de verkiezing van de commissarissen.

Toespraak van de heer André Bert, voorzitter

André Bert verduidelijkt dat de verschillende departementen van het Instituut tijdens het eerste jaar voorzitterschap opnieuw werden samengesteld. De leden van het uitvoerend comité en van de Raad hebben na gemeenschappelijk beraad met ondervoorzitter Micheline Claes, acht actiepunten gedefinieerd en vertaald voor de politieke wereld. Dit gebeurde in de vorm van een memorandum dat werd toegelicht op een persconferentie en in de loop van de maand juli 2007 aan alle verkozenen en parlementsleden werd gestuurd. De voorzitter overloopt deze acht actiepunten:

1e actiepunt

Het Instituut stelt voor om artikel 6, § 1 van het koninklijk besluit van 4 mei 1999 te wijzigen, om niet enkel het aandeelhouderschap van professionele vennootschappen, maar ook de bestuursorganen ervan open te stellen voor andere beroepsbeoefenaars, voornamelijk BIBF-leden.

2e actiepunt

Het Instituut wenst de burgerlijke beroepsaansprakelijkheid van de accountant en de belastingconsulent te beperken, zodat de verzwaarde aansprakelijkheid waarmee de externe leden uit hoofde van artikel 33 van de Wet van 22 april 1999 is belast, wordt vervangen

door een aansprakelijkheid van gemeen recht. De bedoeling is om de aansprakelijkheidsregeling nauwer te doen aansluiten bij enerzijds deze die geldt in de andere lidstaten van de Europese Unie en anderzijds bij de nieuwe regeling die werd ingevoerd voor de bedrijfsrevisoren.

Voorzitter André Bert wijst erop dat een nieuwe collectieve polis “burgerlijke beroepsaansprakelijkheid” van kracht is gegaan op 30 oktober 2007. Die polis voert onder meer een bijzonder eigen risico in van 1 500 EUR voor een schadegeval. De verzekeraar kreeg overigens de toelating om aan het IAB de gegevens mee te delen van gerechtelijke procedures waarbij verzekerden betrokken zouden zijn en die betrekking hebben op de uitoefening van hun beroep.

3e actiepunt

Het betreft het dossier van de begrenzing van het actieterrein van de belastingconsulent, evenals van de modaliteiten om de titel van accountant en/of belastingconsulent te verkrijgen voor gekwalificeerde personen met beroepservaring.

- De activiteit van belastingconsulent kan nu, bij gebrek aan voorbehouden interventieterrains, door gelijk wie worden uitgeoefend. Het Instituut wenst enerzijds de activiteiten van belastingconsulent, zoals het geval is voor andere juridische en economisch gereguleerde beroepen, voor te behouden aan belastingconsulenten en dit in omstandigheden die verdedigbaar zijn. Anderzijds ijvert het Instituut voor de omzetting van Richtlijn 2005/36/EG inzake de erkenning van beroepskwalificaties.
- Het Instituut wenst de aandacht te vestigen op de ervaren beroepsbeoefenaars die nu ontmoedigd worden door de toelatingsvoorwaarden. Om beter te kunnen inspelen op vragen tot het behalen van de titel van accountant en belastingconsulent, wenst het Instituut een bijkomende mogelijkheid te creëren om deze beroepsbeoefenaars te erkennen.

4e actiepunt

Om werk te blijven maken van een gestructureerde stage die meer gericht is op de beroepspraktijk, lanceert de voorzitter een oproep aan de leden die lesgeven in de scholen, om, samen met de stagiairs, de dialoog met de scholen en het gevoel van beroepstrots te versterken.

Het Instituut wenst het slaagpercentage voor het bekwaamheidsexamen te verhogen via een gepaste reflectie en acties binnen de Stagecommissie. De werkzaamheden van die commissie hebben geleid tot een elektronisch stagedagboek voor de stagiairs en de stagemesters, waardoor de omstandigheden waarin de stage verloopt van dichtbij kunnen worden gevolgd en een concrete dialoog mogelijk is tussen de stagiair en zijn stagemester.

In 2007 vonden verschillende vergaderingen plaats tussen de vertegenwoordigers van de Stagecommissie en het comité van de stagiairs, om open te staan voor de suggesties en bezorgdheden die de stagiairs in naam van hun vertegenwoordigers doorgeven.

5e actiepunt

Het Instituut werkt een enquête uit in samenwerking met een instelling voor hoger onderwijs. Deze enquête zal worden gevoerd bij de leden om een beter inzicht te verkrijgen in hun noden en behoeften, evenals in de structuur van hun kabinetten en de verdeling van hun activiteiten.

Wat de interne leden betreft, heeft de doelstelling om inzicht te verkrijgen in en in te spelen op de specifieke behoeften zich vertaald in het heractiveren van de Commissie interne accountants en belastingconsulenten, waarvan de werkzaamheden onder meer zullen resulteren in de organisatie van een studienamiddag in december.

6e actiepunt

De vertrouwensrelatie tussen de externe accountants en belastingconsulenten en hun cliënten mag het feit niet verhullen dat zij geheel onderworpen zijn aan het mechanisme ter preventie van het witwassen van geld en met toepassing van de bepalingen van de Wet van 11 januari 1993 aan de CFI alle feiten moeten melden die zij in de uitoefening van het beroepsactiviteit vaststellen waarvan zij weten of vermoeden dat ze verband houden met het witwassen van geld of de financiering van terrorisme.

In de onderliggende inbreuken die leiden tot illegaal geld of illegale goederen die worden witgewassen, neemt de "ernstige fiscale en georganiseerde fraude" – waarvan algemeen wordt aangenomen dat de definitie moeilijk af te bakenen is – een belangrijke plaats in. Het Instituut wenst daarom de lijst van de 13 indicatoren van witwassen beoogd in het nieuwe artikel 14*quinquies* van de Wet van 11 januari 1993 te verduidelijken.

Het Instituut sloot zich in eerste instantie aan bij de aanvullende interpretatie, waarbij de lijst wordt beschouwd als een van de hulpmiddelen waarover de beroepsbeoefenaar beschikt om met kennis van zaken de grens te kunnen trekken tussen "gewone" fiscale fraude waarvoor geen aangifte is vereist, en "ernstige en georganiseerde" fiscale fraude. Het IAB gaf weliswaar blijk van zijn scepticisme wat betreft de autonome interpretatie – de externe accountants en/of belastingconsulenten moeten onmiddellijk aangifte doen bij de CFI wanneer zij een van de objectieve indicatoren opsporen van de lijst die in het koninklijk besluit is opgenomen. Het Instituut wil nu de reflectie voortzetten en het nodige initiatief nemen.

Het is tevens de wens van het Instituut dat de Belgische wetgever de kans grijpt om de derde Europese antiwitwasrichtlijn om te zetten om de accountants en de belastingconsulenten te ontheffen van de aangifteplicht wat betreft informatie die ze hebben ontvangen van een van hun cliënten of verkregen over een van hun cliënten tijdens hun opdracht van verdediging of vertegenwoordiging van die cliënt.

Het Instituut benadrukt de noodzaak om een wettelijk gewaarborgde anonimiteit in te voeren voor externe accountants en belastingconsulenten die de CFI op de hoogte stellen van hun vermoedens of van feiten met betrekking tot een witwasoperatie. Wanneer de CFI, in geval van ernstige aanwijzingen van witwaspraktijken, de verkregen informatie overmaakt aan het parket, mag de identiteit van de aangever niet worden prijsgegeven in het kader van de opsporing en het onderzoek van de feiten die blijken uit de aangifte.

Het Instituut richt ten slotte tot de wetgever het verzoek om een regeling uit te werken voor de leden die zich willen beroepen op de onschendbaarheid in het geval van rechtsvervolging voor het witwassen van kapitaal uit gewone fiscale fraude.

Deze drie ontwikkelingen werden verdedigd op een studievoormiddag op 19 oktober 2007 en zullen worden voorgelegd aan de minister van Financiën en de minister van Justitie, samen met andere instituten die onze bekommernis delen. Een bijeenkomst op het kabinet van de heer Bernard Clerfayt, staatssecretaris, toegevoegd aan de minister van Financiën, is reeds gepland op 23 april 2008.

7e actiepunt

In het kader van het eenvormig maken van de termijnen en van de problematiek van de elektronische aangiften, richtten de Instituten onlangs een brief tot de minister van Financiën. De bedoeling is te komen tot een zekere stabiliteit in het bepalen van de uiterste data voor het indienen van de belastingaangifte. Algemeen beschouwd vragen de Instituten om voor alle aangiften, en dit zodra een beroep wordt gedaan op een boekhoudkundige of fiscale beroepsbeoefenaar, een vaste termijn bij wet vast te leggen, en een online toegang tot bepaalde databases zoals het kadaster, via een eenvoudige en beveiligde procedure.

Sinds bijna drie jaar volgt het Instituut, in het kader van het protocol-Jamar, met veel belangstelling de evolutie van de elektronische aangiften. De thematische werkvergaderingen moeten het Instituut concreet op de hoogte houden van de nieuwe diensten, de praktische problemen helpen oplossen en concrete ervaringen uitwisselen over goed bestuur.

8e actiepunt

De Europese Commissie stelde onder meer voor om af te zien van de openbaarmaking van de jaarrekeningen, evenals om een nieuwe categorie van ondernemingen in te voeren die in haar ogen kunnen worden beschouwd als micro-ondernemingen, d.w.z. ondernemingen met minder dan 10 werknemers, een balanstotaal van minder dan 500 000 EUR en een omzet van minder dan 1 000 000 EUR.

Concreet zou deze beslissing betekend hebben dat 75 % van de Belgische ondernemingen geen jaarrekening meer zou moeten opmaken en dat 95 % ze niet meer openbaar zou moeten maken. Dit zou echter de geloofwaardigheid van de Belgische kmo's ten overstaan van hun banken, leveranciers, werknemers, klanten e.d. ernstig hebben gecompromitteerd.

In overleg met het IBR en het BIBF sluit het Instituut zich aan bij het advies van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven dat stelt dat deze doelstelling een vermindering van de kwaliteit van de financiële verslaggeving niet kan rechtvaardigen. De inzet in dit symbolisch dossier blijkt uit de openbare raadpleging die bij de leden van de drie Instituten werd georganiseerd door middel van een website die hiertoe werd opgericht (www.taa-simplification.be).

Aangezien de Europese Commissie besliste onder meer het toepassingsgebied van de IAS/IFRS-normen te verduidelijken, organiseerden het IAB, het IBR en het BIBF op 12 december 2007 een studienamiddag over dit thema, gevolgd door een persconferentie. In samenwerking met de andere Instituten en verschillende organisaties, formuleerde het Instituut zijn bemerkingen om Europa ervan te overtuigen dat het schrappen van de verplichting om jaarrekeningen op te maken en neer te leggen niet alleen zou leiden tot een lastenverlaging maar bovendien ook de overheid, ondernemers en andere betrokken derden heel wat noodzakelijke informatie zou ontnemen. Het overleg gaat verder en op 8 april 2008 vond een rondetafelgesprek plaats met alle betrokken Instituten, organisaties en overheidsinstanties.

Conclusie

Een efficiënte communicatie is zeer belangrijk voor het beroep, en de heer André Bert somt dan ook de initiatieven op van het Instituut op dit domein: wetenschappelijke publicaties van hoog niveau, de terbeschikkingstelling van referentiewerken die dit jaar werd geconcretiseerd, onder andere door de publicatie van twee delen van het Vademecum, de verspreiding van vier nummers van het tijdschrift "Accountancy & Tax", met twee speciale "IAS/IFRS"-bijlagen, een belangrijke redactionele bijdrage in het gezamenlijke tijdschrift van de drie Instituten, "Tax Audit & Accountancy" en een vijftigtal nummers van de elektronische nieuwsbrief.

In 2007 werden ook verschillende thematische studiedagen, -voormiddagen of -namiddagen georganiseerd voor de leden:

- op 23 maart 2007, "De analyse van de opdrachten voorzien in het Wetboek van Venootschappen – de nieuwe opdrachten voor de accountant en de belastingconsulent";
- op 14 juni 2007 "Non-profitsector";
- op 19 oktober 2007 "Antiwitwaswetgeving"; en
- op 12 december 2007, "Administratieve vereenvoudiging".

Het Instituut heeft op 10 mei 2007 eveneens meegewerkt aan de "Vlaamse Startersdag", op 8 en 9 november 2007 aan het colloquium "De toekomst van de vrije beroepen" en op 15 november 2007 aan "Overnamemarkt.be", evenals aan de rondetafel van het FVIB rond de beperking van de burgerlijke beroepsaansprakelijkheid van de vrije beroepen op 27 november 2007 en aan de beurs "Ondernemen" in maart 2008. De spreker onderstreept ten slotte dat met de vernieuwde website later dit jaar, het Instituut de communicatie wil verbeteren naar de leden en het grote publiek toe.

Het uitvoerend comité met de algemeen directeur

Toespraak van mevrouw Micheline Claes, ondervoorzitter: “Zijn wij klaar om de uitdagingen aan te gaan?”

1. De vaststellingen

Mevrouw Micheline Claes, ondervoorzitter, neemt vervolgens het woord. Zij schetst verschillende tegenstrijdigheden die het beroep kenmerken:

- een oorspronkelijk hoge bekwaamheid, maar een zeer uiteenlopende permanente vorming;
- een kennis van zaken die ruimschoots wordt erkend door onze gebruikelijke economische partners, maar die vaak enkel wordt ingezet voor boekhoudkundige en fiscale basisproblemen;
- een markt vol verwachtingen maar een stagnerend personeelsbestand van gediplomeerde accountants en belastingconsulenten;
- er wordt vanuit de bestaande kantoren actief gezocht naar jonge beroepsbeoefenaars, maar bij de jonge beroepsbeoefenaars leeft het gevoel dat toetreden tot de arbeidsmarkt niet gemakkelijk is;
- een versnelde concentratie van de kantoren, en dan vooral van kantoren die reeds een bepaald personeelsbestand overschrijden;
- het feit dat er beroepsbeoefenaars zijn die denken dat de kwaliteit vooral te maken heeft met de middelen die worden ingezet om tegemoet te komen aan de verwachtingen van de cliënten, terwijl anderen van mening zijn dat kwaliteit eerder te maken heeft met de intrinsieke vaardigheden van de beroepsbeoefenaar;
- de wil om het gezag en de reputatie van onze twee beroepen uit te breiden, maar ook een zekere terughoudendheid om de aansprakelijkheid uit te breiden die inherent is aan bestaande of nieuwe opdrachten;
- ten slotte worden informaticatools heel vaak gebruikt, maar voornamelijk voor tekstverwerking en zuivere boekhoudkundige productie, veeleer dan voor de analyse van de geproduceerde informatie en het gebruik van deze analyse.

De spreker onderstreept dat deze tegenstrijdigheden het Instituut en zijn leden moeten leiden binnen een dynamische ondernemingsreflectie, en de aandacht moeten vasthouden in een oefening van zelfevaluatie.

Micheline Claes stelt eveneens vast dat het vrije boekhoudkundige en fiscale beroep verschillende ‘taken’ inhoudt en dat kantoren of beroepsbeoefenaars zich goed- of kwaadschiks in deze ‘taken’ specialiseren. Ze onderscheidt twee hoofdtypen in de activiteiten:

- de ‘*boekhoudkundige werkzaamheden en de ermee verband houdende fiscaliteit*’, hoofdzakelijk uitgeoefend bij een cliënteel van zeer kleine, kleine of middelgrote ondernemingen;

- de ‘*werkzaamheden van audit, accountancy en fiscaliteit*’, de ‘grotere’ opdrachten, zogenaamde grotere accountancyopdrachten en grotere fiscale opdrachten die meestal worden uitgeoefend bij grotere ondernemingen, maar onvoldoende bij kmo’s.

De ondervoorzitter betreurt dat deze ‘omvangrijkere’ opdrachten van zeer uiteenlopend belang zijn in heel wat kantoren. Daaruit vloeit een probleem van identiteit voort, en dus van differentiatie binnen het beroep.

2. De lessen die daaruit kunnen worden getrokken

De media en de consumenten begrijpen niet altijd wat de precieze opdrachten van de accountant of de belastingconsulent zijn. De verbetering van deze zichtbaarheid kan worden bereikt door inspanning van het Instituut, met de steun van de beroepverenigingen, en door de beroepsbeoefenaars zelf die deontologische begeleiding zullen moeten krijgen om aan belanghebbende derden de kenmerken van hun organisatie kenbaar te maken en ook van de opdrachten die er worden uitgevoerd.

Volgens Micheline Claes moet de beroepsbeoefenaar, alvorens via een brief reclame te maken of een website samen te stellen, exact weten wat hij mag doen en hoe hij dit beeld van kwaliteit en uitmuntendheid op de voorgrond kan plaatsen. Om aan mogelijke vragen tegemoet te komen, zullen praktische handleidingen worden opgemaakt voor de beroepsbeoefenaars, een taak waaraan de Raad zich wenst te wijden.

3. Om een beleid vast te leggen moet men kunnen inspelen op het heden om te anticiperen op de toekomst

De ondervoorzitter onderstreept dat het Instituut aan zijn leden de professionele middelen moet verstrekken die nodig zijn om de bestaande opdrachten uit te voeren en te ontwikkelen, door middel van technische tools of flexibele organisatiestructuren binnen de kantoren (middelgrote ondernemingen, professionele of interprofessionele vennootschappen, economische samenwerkingsverbanden, enz.). Het Instituut moet een stuwende kracht zijn die nieuwe activiteitsgebieden creëert voor de accountants en de belastingconsulenten.

Om dit mogelijk te maken, moet het Instituut beschikken over bepaalde informatie of statistieken over de leden, met betrekking tot de omzet en wat betreft interne leden: de spreker somt een aantal vragen op waarop het Instituut een antwoord moet krijgen om de leden te helpen om zich beter te positioneren. Het Instituut beschikt namelijk niet over betrouwbare statistieken inzake de ‘opdrachten’ van de accountants en de belastingconsulenten.

Voor de ondervoorzitter gaat het erom te weten hoe de leden kunnen worden geholpen om het stadium te overschrijden van de 'kleinere opdrachten' of 'renteproducten', aangezien deze taken op termijn zullen verdwijnen door de ontwikkeling van nieuwe technologieën, en hoe de leden kunnen worden ondersteund in de activiteiten van het type 'audit en advies als begeleidingsinstrumenten'. De spreker wil niet dat het beroep, verscholen achter zijn monopolie en de verdediging van de verworven rechten, zich tevreden stelt met de exploitatie van de rente van enkele situaties met een geringe toegevoegde waarde.

4. De nieuwe markten: een collectieve en individuele strategie

De ondervoorzitter snijdt vervolgens het onderwerp van de elektronische facturatie aan, die in 2005 werd gelanceerd en waarvoor reële groeiperspectieven zijn. Hoewel de elektronische factuur technisch in orde is, meent het Instituut dat ze in diskrediet zal raken indien het aantal verschillende formaten dat bij uitgifte of ontvangst moet worden beheerd meer kosten teweegbrengt dan de papieren formule, en indien de integratie in een boekhoudsysteem afhangt van een gedeponeerde interface en/of indien een softwareprogramma of een archiveringexploitatie-systeem niet gedurende de volledige bewaartijd het volledige hergebruik garandeert door een ander softwareprogramma op een ander exploitatiesysteem.

De spreker preciseert dat, geconfronteerd met de wildgroei in de ontwikkeling van softwareprogramma's voor facturering en boekhouding, het Instituut het opportuun vond om in het kader van de activiteiten van de Informaticacommissie een werkgroep op te richten met Isabel, waar vervolgens Certipost is bijgekomen, met tot doel de opstelling van een model voor de aanmaak en verwerking van elektronische facturen. Dit project, 'e-Invoice bridging', zou er eind juni toe moeten leiden dat de beroepsbeoefenaars van boekhouding en fiscaliteit en de uitgevers van boekhoudkundige software en oplossingen voor elektronische facturering kunnen beschikken over een leidraad die de 'best practices' op het vlak van integratie van elektronische facturen in de boekhouding behandelt. Het Instituut stelt voor om de factuur vergezeld te doen gaan van een standaardformulering die in eender welk boekhoudsysteem 'in te voegen' is, zonder dat rekening hoeft te worden gehouden met de uitreiker van de factuur. Mevrouw Claes vestigt de aandacht van de leden op de rubriek "Nieuws" van de website van het Instituut, waar zij een informatief gedeelte vinden dat volledig gewijd is aan de problematiek van de elektronische factuur vanuit het oogpunt van het project "e-Invoice bridging".

Mevrouw Claes wijst op de "belangrijke" opdracht van de accountant op het vlak van informatica-audit: indien de ondernemingen met hun informatica-uitrusting zelf de jaarrekeningen voorbereiden, zullen zij sneller overwegen om aan de accountant een informatica-audit te vragen.

Zij vermeldt ook adviesverlening inzake management, een markt die nog veroverd moet worden. Deze vorm van adviesverlening veronderstelt van de beroepsbeoefenaar een kennis die het strikt boekhoudkundige domein overstijgt, en vormt een domein waarbinnen veel concurrentie is. De toenemende uitwisselingen en de internationalisering van de economie dragen ook heel wat potentieel in zich voor de audit- en consultancyopdrachten.

Men mag een vermindering van de 'productierol' verwachten voor de boekhoudkundige beroepsbeoefenaars ten voordele van een omvangrijkere 'beslissingsrol': dit zal leiden tot een aanzienlijke daling van de permanente opdrachten ten gunste van occasionele opdrachten. Mevrouw Claes is dan ook van mening dat het beroep zich een "nieuwe look" moet aanmeten: van introvert naar extravert, in plaats van monopolistisch te zijn moet het concurrentie voeren.

Voorstelling van de vernieuwde website van het Instituut

De heer André Bert en mevrouw Micheline Claes stellen de verschillende rubrieken voor van de vernieuwde website van het Instituut, die weldra online zal zijn.

Resultaat van de verkiezing van een Nederlandstalig commissaris

Voor het mandaat van Nederlandstalig effectief commissaris, wordt mevrouw Maria-Theresia Smet-Van Meerbeeck, accountant en belastingconsulent, verkozen met 250 stemmen.

Aanstelling van een Franstalig commissaris

Voor het mandaat van Franstalig effectief commissaris, stelt de algemene vergadering mevrouw Denise Veranneman aan, accountant en belastingconsulent.

Financieel verslag

Mevrouw Christine Cloquet, Franstalig secretaris-penningmeester, brengt verslag uit van de financiële toestand van het Instituut en bespreekt de financiële staten die aan de leden werden bezorgd.

Verslag van de commissarissen

Mevrouw Maria-Theresia Smet-Van Meerbeeck en mevrouw Denise Veranneman, commissarissen, brengen verslag uit over de rekeningen van het afgelopen jaar. Als conclusie van hun verslag van commissaris, een mandaat dat beiden in alle vrijheid en onafhankelijkheid konden uitoefenen in samenwerking met de Raad en met de diensten van het Instituut, bevestigen de commissarissen dat de jaarrekening die op 31 december 2007 een balanstotaal bedraagt van 2 861 756,91 EUR en een deficit van het boekjaar van 62 301,34 EUR, exact is. De jaarrekening geeft een getrouw beeld van de financiële toestand en het vermogen van het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten en leeft de wettelijke Belgische boekhoudkundige regels na.

Voorstelling van de begroting 2008

De heer Jos De Blay, Nederlandstalig secretaris, stelt vervolgens de begroting 2008 voor. Het bedrag van de ledenbijdragen voor natuurlijke personen en vennootschappen wordt geïndexeerd met 3,5 %. De verplichte bijdrage aan de Cel voor Financiële Informatieverwerking (CFI) bedraagt nu 14,35 EUR.

CATEGORIEËN	BIJDAGEN
1. Natuurlijke personen – interne leden	336,40
Een vermindering van 50 % wordt toegekend aan:	
a. nieuwe interne leden erkend in 2008, 2007, 2006, na een stage van 3 jaar te hebben doorlopen	168,20
b. gepensioneerde interne leden	168,20
2. Natuurlijke personen – externe leden (inclusief verplichte bijdrage CFI, Cel voor Financiële Informatieverwerking, 14,35 EUR)	518,85
Een vermindering van 50 % wordt toegekend aan:	
a. nieuwe externe leden erkend in 2008, 2007, 2006, na een stage van 3 jaar te hebben doorlopen (inclusief verplichte bijdrage CFI, Cel voor Financiële Informatieverwerking, van 14,35 EUR)	266,60
b. gepensioneerde externe leden (inclusief verplichte bijdrage CFI, Cel voor Financiële Informaieverwerking, 14,35 EUR)	266,60
3. Professionele vennootschappen	
– eenpersoonsvennootschappen	192,20
– andere	480,50
4. Stagiairs (administratiekosten)	110,00
5. Stagiairs (inschrijvingsrechten)	125,00

De leden van de algemene vergadering keuren unaniem de jaarrekening 2007 en de begroting 2008 goed, alsook de indexatie van 3,5 % van de ledenbijdragen voor 2008. Zij verlenen kwijting aan de Raadsleden en aan de penningmeester.

Korte samenvatting van de genomen beslissingen

De algemene vergadering heeft unaniem volgende beslissingen genomen:

- verkiezing van een nieuwe Nederlandstalige commissaris en aanstelling van een nieuwe Franstalige commissaris
- goedkeuring van de rekeningen van het afgelopen boekjaar
- goedkeuring van de begroting voor 2008, het bedrag van de ledenbijdragen voor de natuurlijke personen en vennootschappen, geïndexeerd met 3,5 %, en de verplichte bijdrage aan de Cel voor Financiële Informatieverwerking (CFI), die 14,35 EUR bedraagt
- kwijting voor de Raadsleden, de penningmeester en de commissarissen.

Academisch gedeelte

Voorzitter André Bert en de heer Rudi Thomaes

Voorzitter André Bert verwelkomde de heer Rudi Thomaes, gedelegeerd bestuurder van het Verbond van Belgische Ondernemingen en regent bij de Nationale Bank van België, op de academische zitting van de algemene vergadering. De heer Thomaes besprak de huidige sociale uitdagingen die ontstaan door de energieschaarste en de klimaatwijziging en de impact ervan op het individu en op het professionele leven. Het is duidelijk dat er grote opportuniteiten zijn voor Europa, dat moet investeren in efficiëntie en hernieuwbare bronnen.

Tot slot gaf Rudi Thomaes een paar boodschappen mee voor de beroepsbeoefenaars vanuit het oogpunt van de ondernemers. Op het vlak van compliancy verwachten ondernemingen van accountants en belastingconsulenten dat zij bekwaam, integer en onafhankelijk zijn,

permanent gevormd worden, en een controlefunctie uitoefenen. De rol van het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten als toezichthouder is erg belangrijk, want het versterkt het vertrouwen van de ondernemers. Accountants en belastingconsulenten vervullen ook een belangrijke adviserende functie, vooral voor kmo's die vaak kampen met wettelijke onduidelijkheden.

De heer Thomaes nam de gelegenheid te baat om het IAB uit te nodigen voor regelmatig overleg met het VBO omtrent corporate governance, een thema dat voor beiden erg belangrijk is.

Informatievergadering met de stagemeesters – 16 februari 2008

Voor het eerst sinds zijn oprichting heeft het IAB – op initiatief van de voorzitter – een ontmoeting georganiseerd met de stagemeesters die de stagiairs van het IAB begeleiden.

In 2008 telde het IAB 2 098 stagiairs en 1 162 stagemeesters. Meer dan 150 stagemeesters waren aanwezig en konden discussiëren met alle leden van de Stagecommissie.

Het doel van deze ontmoeting was tweezijdig: zowel (1) concrete antwoorden bieden op vragen van de stagemeesters als (2) informatie geven over het verloop van de stage en de meest recente evoluties ter zake.

De ondervoorzitter van het IAB beantwoordde enkele vragen die werden gesteld door zowel stagiairs als stagemeesters:

- Wat is het verschil tussen de stageperiode en de duur van de stageovereenkomst?;
- Kan een stagiair zijn stage gedeeltelijk uitoefenen bij een beroepsbeoefenaar die niet zijn stagemeester is, wanneer deze laatste de stagiair de kans niet kan bieden bijzondere en/of vakspecifieke opdrachten uit te voeren? Zo ja, wat zijn de verplichtingen van beide partijen? Wie kan of moet het stagedagboek valideren?;
- Mag de stage gedeeltelijk in het buitenland worden gelopen? Zo ja, hoe kan de stagemeester de activiteiten van de stagiair gedurende deze periode valideren?;
- Kan de stagiair zijn eigen cliëntenbestand opbouwen tijdens zijn stage zonder hierbij cliënten van zijn stagemeester af te werven? Zo ja, kan de stagemeester het cliëntenbestand van de stagiair nakijken zowel als diens gefactureerde erelonen?;
- Wat zijn de gevolgen voor de stageovereenkomst wanneer er contractbreuk wordt gepleegd in het kader van een stage met arbeidsovereenkomst?;

- Op welk loon heeft een stagiair recht wanneer hij zijn stage met een arbeidsovereenkomst verricht?;
- Wat zijn de gevolgen voor de stageovereenkomst bij een verlenging van de stageduur?;
- Dient het onderwerp van de scriptie te worden goedgekeurd door de stagemeester? Wat gebeurt er als de stagemeester te zijner tijd de scriptie van zijn stagiair niet goedkeurt?;
- Moet de stagiair een verzekering burgerlijke beroepsaansprakelijkheid afsluiten?;
- Mag de stagiair aandelen van de vennootschap van zijn stagemeester aanhouden?;
- Welke zijn de gevolgen voor de stage als de stagemeester een tuchtsanctie wordt opgelegd (schorsing of schrapping)?;
- Dient de stagemeester de uren permanente vorming, opgelegd door het IAB, te betalen?

De voorzitter en de ondervoorzitter van de Stagecommissie bespraken volgende onderwerpen:

- Verloop van de stage
- Relatie stagemeester-stagiair: rol van de stagemeester, van de stagiair en van de Stagecommissie
- Belang van de evaluatie van de stagiair door de stagemeester
- Relatie tussen de stagemeesters en het IAB en de rol van de stage-dienst

Het beroep, een bevoorrechte partner van de beurs 'Ondernemen' – 19 en 20 maart 2008

De beurs 'Ondernemen', die reeds vijf jaar bestaat, kon nogmaals ten volle zijn rol als ontmoetingsplaats voor beroepsbeoefenaars en ondernemingen waarmaken. Er was ruimte om ideeën uit te wisselen over coaching en oplossingen om de huidige en toekomstige ondernemers te steunen en voor te lichten.

Dit jaar werden verschillende thema's belicht: boekhouding, fiscaliteit, bedrijfsbeheer en –evaluatie, overdracht en overname, financiering, e-business, oprichting, innovatie, export, franchising, diensten, uitrusting en nieuwe technologieën

Net als de andere jaren, kon het beroep deze afspraak niet missen. De vijfde verjaardag van de beurs werd op een waardige manier gehuldigd: naast de traditionele gratis raadplegingen en andere thematische conferenties, werd een dag voor de cijferberoepen georganiseerd, waarop onder meer de minister van Financiën een voordracht gaf over de fiscale nieuwigheden.

Op de beurs, die doorging in Tour&Taxis, was traditiegetrouw ook een stand aanwezig om het beroep voor te stellen, evenals de uitdagingen en de beschikbare middelen om deze aan te gaan.

Rondetafelconferentie over administratieve vereenvoudiging – 8 april 2008

Het Interinstitutencomité (IAB–IBR–BIBF) besliste om op 8 april 2008 een rondetafelconferentie te organiseren over administratieve vereenvoudiging. Die conferentie volgde op het seminarie dat de drie instituten op 12 december 2007 organiseerden over het initiatief van de Europese Commissie om de administratieve lasten van ondernemingen met een kwart te verminderen. De drie instituten nodigden vertegenwoordigers uit van de Hoge Raad voor de Economische Beroepen, de Nationale Bank van België, de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, en de Dienst voor de Administratieve Vereenvoudiging, om te onderzoeken welke mogelijkheden er bestaan om positieve alternatieven voor te stellen voor het initiatief van de Europese Commissie. We moeten daarbij zeker vermelden dat de vertegenwoordigers van andere instellingen dan de drie instituten in eigen naam spraken en dat zij hun eigen instelling op geen enkele manier engageerden.

De drie instituten hebben ook een gemeenschappelijke website geopend (www.taa-simplification.be) waarop de leden in het kader van hun beroepsactiviteit kunnen laten weten welke administratieve vereenvoudigingen zij nuttig zouden vinden.

Er werden tijdens de debatten en discussies verschillende voorstellen geformuleerd. Die kwamen van de vertegenwoordigers maar ook van de leden die gebruik hadden gemaakt van de website die daar speciaal voor geopend was. Na afloop van die discussies werden de volgende voorstellen op papier gezet en in naam van de drie instituten aan de bevoegde ministers bezorgd:

Gemeenschappelijke voorstellen IAB – IBR – BIBF voor administratieve vereenvoudiging

De drie instituten van de economische beroepen – IAB (accountants en belastingconsulenten), IBR (bedrijfsrevisoren) en BIBF (erkende boekhouders en fiscalisten):

- steunen de Europese strategie tot verbetering van het concurrentievermogen en vermindering van de administratieve lasten die op de ondernemingen wegen (Lissabonstrategie);
- hebben uitvoerige debatten en raadplegingen georganiseerd over hetgeen zowel op Europees als op Belgisch vlak binnen de activiteitsdomeinen van hun leden zou kunnen worden gedaan ten voordele van alle kleine of grote ondernemingen met of zonder winst-oogmerk;

- benadrukken de toegevoegde economische waarde van een begrijpelijke, toegankelijke en multifunctionele financiële verslaggeving;
- leggen de nadruk op het fundamentele belang van het verband tussen de beperkte aansprakelijkheid en de financiële transparantie, teneinde de economie te beschermen tegen de risico's van het systeem;

en richten daarom de volgende voorstellen tot:

- a) de Europese autoriteiten:
 - de kleine ondernemingen toestaan om een verkorte toelichting bij hun jaarrekening te publiceren die enkel volgende elementen moet bevatten: het aantal en de kost van de tewerkgestelde personen (gespreid over het grondgebied van de lidstaat en daarbuiten) en van de verwezenlijkte bruto-investeringen en –desinvesteringen, alsook een samenvatting van de waardeeringsregels en de vermelding van de elementen, zelfs buiten balans, die nuttig zijn voor een beter begrip van de jaarrekening; in voorkomend geval de financiële staten van de kleine ondernemingen uniformiseren in de vorm van een uniek, elektronisch en meertalig schema;
 - de financiële transparantie van de ondernemingen verheffen tot een prioriteit van het buitenlands beleid van de Europese Unie;
 - de uitbreiding van de elektronische financiële verslaggeving bij de lidstaten aanmoedigen, desgevallend in de vorm van pilootprojecten (zie de Belgische Balanscentrale, XBRL enz.);
 - de financiële staten van de ondernemingen begrijpelijker maken voor lezers in andere talen door meer gebruik te maken van de XBRL-technologie en –taxonomie;
 - op het vlak van de statistieken betreffende de ondernemingen slechts eisen dat de lidstaten datgene meedelen wat kan worden afgeleid uit de gepubliceerde rekeningen of andere bronnen die geen *ad hoc* verklaring vanwege de ondernemingen vergen en de eisen van de verschillende directoraten-generaal van de Commissie op dat vlak beter op elkaar afstemmen;
 - de lidstaten die de letter en/of de geest van de Europese wetgeving inzake financiële transparantie niet naleven, actief vervolgen door het Hof van Justitie;
- b) de Belgische autoriteiten:
 - de programma's voor fiscale controle van de ondernemingen aanpassen volgens de kwaliteit van de jaarrekening: regelmatig gepubliceerde rekeningen opgemaakt met de hulp van een erkende specialist en/of gecontroleerd door een commissaris zouden minder zwaar gecontroleerd moeten worden (op hun regelmaat en/of hun intensiteit);

- de elementen die niet door de Europese wetgeving zijn opgelegd, verwijderen uit de verplichte schema's van de jaarrekening (inclusief de sociale balans) vooral wanneer ze concurrentiële nadelen voor de Belgische ondernemingen kunnen teweegbrengen;
- een raadpleging opstarten om de economische en financiële informatie die aan de ondernemingsraad of aan het Comité voor preventie en bescherming op het werk (CPBW) moet worden overgemaakt te moderniseren, de relevante elementen uit de huidige sociale balans erin opnemen en ze, bij voorkeur elektronisch, linken aan de door de openbare overheid gewenste statistieken;
- de sectorale boekhoudkundige regelgevingen die momenteel in de non-profitsector bestaan afschaffen, en zodoende enkel het algemeen stelsel en het vereenvoudigde stelsel handhaven;
- de bekendmaking van een vermelding van neerlegging van de jaarrekening in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad afschaffen;
- de bekendmaking van informatie die men thans moet meedelen in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad en/of aan de Kruispuntbank van Ondernemingen in de jaarrekening opnemen voor zover dat door het Europees recht is toegestaan (bijvoorbeeld: benoeming van bestuurders tijdens de jaarlijkse algemene vergadering);
- de ondernemingen toestaan om op een beveiligde elektronische wijze bepaalde gegevens die hen aanbelangen rechtstreeks te wijzigen in de Kruispuntbank van Ondernemingen en de bekendmakingsplicht in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad van de in de KBO opgeslagen informatie die krachtens het Europees recht niet op papier moet worden gepubliceerd, afschaffen;
- het verbod voor de administraties om informatie bij de ondernemingen op te vragen, uitbreiden en efficiënter maken (aan de hand van een gepast sanctiesysteem) wanneer deze kan worden teruggevonden in de gepubliceerde jaarrekening (openbare aanbestedingen, erkenning van coöperatieven, bijlagen bij de belastingaangiften, enz.);
- het garanderen van een betere rechtvaardigheid tussen de stipte indieners, de laattijdige indieners en de niet-indieners van de jaarrekeningen;
- in een vaste indieningsdatum voor de fiscale aangiften voorzien;
- het mandaat dat aan een beroepsexpert, lid van één van de instituten, wordt gegeven, tegenstelbaar maken aan de administraties via een vermelding in de jaarrekening;
- de kredietinstellingen die dit wensen toestaan om hun jaarrekening volgens de IAS/IFRS-normen openbaar te maken, vergezeld van een coördinatiestaat met de interne Belgische regelgeving die bij de belastingaangifte moet worden gevoegd;
- de snelle invordering van niet-betwiste schuldvorderingen vereenvoudigen (herziening van de rechtsprocedure);
- de wetgeving op de voorrechten en zekerheden moderniseren, meer bepaald door de voorrechten van de fiscale en sociale administraties in tijd te beperken.

Evolutie van de administratieve vereenvoudiging in de loop van 2008

De FEE (Fédération européenne des experts-comptables), waarvan André Killesse ondervoorzitter is, nam zelf contact op met de Europese instanties zodra zij de mededeling van de Europese Commissie vernam.

De verschillende initiatieven van de FEE zijn te raadplegen op haar website (<http://www.fee.be>).

Naar aanleiding van de reacties op die mededeling publiceerde de Europese Commissie in eerste instantie op 10 maart 2008 een lijst van elf 'snelle acties' ter vermindering van de administratieve lasten van ondernemingen, met als bedoeling de economische groei te stimuleren.

Op 17 april 2008 maakte de Commissie een deel van haar programma voor de vermindering van de administratieve lasten concreet door voorstellen over vier maatregelen van de maand maart goed te keuren. De ondernemingen zullen niet langer verplicht zijn commerciële informatie te publiceren in de nationale publicatiebladen en zij zullen de vertalingen die in een bepaalde lidstaat gecertificeerd zijn, kunnen hergebruiken wanneer ze in andere lidstaten filialen oprichten. Op het vlak van de boekhouding zullen moedermaatschappijen voortaan niet langer geconsolideerde jaarrekeningen moeten opstellen voor filialen met een verwaarloosbaar belang. Bovendien kunnen middelgrote ondernemingen ervan worden vrijgesteld om in hun jaarrekening gedetailleerde informatie te verstrekken.

In oktober 2008 diende Klaus-Heiner Lehne een amendement in om door de aanpassing van drempelwaarden een groot aantal ondernemingen vrij te stellen van de verplichting om een jaarrekening in te dienen. De FEE en ook de Belgische overheid (minister Van Quickenborne, de Commissie voor boekhoudkundige normen, en de drie instituten) hebben krachtadig opgetreden om de Belgische vertegenwoordigers in het Europees Parlement te alarmeren. Het amendement-Lehne heeft het uiteindelijk niet gehaald.

Dat dossier heeft voldoende aangetoond dat de instituten en de FEE snel en in overleg met elkaar moeten reageren.

Studienamiddag “De accountant en de belastingconsulent in de onderneming” – 5 december 2008

Met de steun van de Commissie interne accountants en belastingconsulenten, organiseerde het Instituut op 5 december 2008 voor het eerst een studienamiddag specifiek gericht naar de interne accountants, met als thema “De accountant en de belastingconsulent in de onderneming”. Nadat in de in 2008 uitgegeven brochure van het IAB reeds bijzondere aandacht werd besteed aan de belangrijke rol die een interne accountant speelt in de onderneming, werd nu ook geopteerd voor een studienamiddag rond een aantal thema’s die meer bepaald de interne leden aanspreken.

De voorzitter van het Instituut, André Bert, maakte van de gelegenheid gebruik om in zijn welkomstwoord een aantal belangrijke punten uiteen te zetten, zoals de voorbereiding van de ledenenquête teneinde een beter zicht te verkrijgen op de organisatie en het belang van ons beroep, het aanbieden van een online toegang tot zeer uitgebreide financiële en commerciële informatie via Companyweb en de aankondiging van een informatieronde, begin 2009, in de verschillende provincies om dit alles door het Instituut toe te lichten.

Daarna werd het woord gegeven aan Robert Moreaux, voorzitter van de Commissie interne accountants en belastingconsulenten. Hij lichtte uitvoerig het belang van de rol van de interne accountant binnen het bedrijfsleven en de publiek sector toe.

De volgende thema’s kwamen vervolgens aan bod:

- Enterprise resource planning, door de heer Ludo GOUBERT (Financial Controller NATO CIS Services Agency)
- Consolidatie, door de heer Alexis PALM (Audit Partner KPMG)
- Salary split, door de heer Nicolas de LIMBOURG, Tax Partner PriceWaterhouseCoopers

Er namen zowat 150 leden deel aan deze studienamiddag, waarvan 60 % interne leden. Zowel de teksten als de presentaties van de studienamiddag werden uitgedeeld aan alle aanwezigen. Deze zijn tevens beschikbaar voor de leden op de website van het Instituut (Leden en stagiairs/Publicaties/Werken en boeken).

Publicaties

Accountancy & Tax

Het driemaandelijkse tijdschrift van het Instituut besteedde in 2008 weer flink wat aandacht aan de uitoefening van het beroep en aan andere topics uit de fiscale en boekhoudkundige praktijk. De verschillende rubrieken zorgen voor een gevarieerd aanbod: beroep – fiscaliteit – vennootschapsrecht – boekhoudrecht – e-accounting – interviews – IAB in't kort – vakliteratuur.

De nummers van Accountancy & Tax en de bijlagen zijn ook via het extranet van www.iec-iab.be te raadplegen.

Tax Audit & Accountancy

Een gezamenlijke uitgave van de drie instituten, waarvan vier nummers verschenen in de loop van 2008 (nummers 13 t.e.m. 16), met telkens institutioneel nieuws, de laatste berichtgeving van het IASB, en artikels die aansluiten bij de actuele beroepspraktijk.

Ook te lezen via het extranet van www.iec-iab.be.

Vademecum van de accountant en de belastingconsulent: wetgeving/législation

Het Vademecum dat werd uitgegeven in 2004, werd in 2008 grondig herwerkt. Na het deel over de bijzondere controleopdrachten in 2007, werd in 2008 een deel uitgegeven met de belangrijkste wetgeving omtrent het Instituut en de beroepen van accountant en belastingconsulent: de basiswetgeving, de wetgeving rond de toekenning en intrekking van de hoedanigheid van accountant en belastingconsulent, de deontologische regelgeving en de regelgeving betreffende het toezicht en de controle op de beroepsuitoefening.

Dit deel bevat eveneens de relevante wetsartikels die de opdrachten van accountant en belastingconsulent beschrijven: niet alleen uittreksels betreffende de meest courante wettelijke opdrachten zijn opgenomen, maar evenzeer alle uittreksels van bijzondere federale, regionale en communautaire regelgeving die expliciet een opdracht toekent aan de accountant en de belastingconsulent.

Er werd geopteerd voor een tweetalige uitgave waarbij de Nederlands- en Franstalige tekst over heel het boek parallel lopen. De teksten zijn verrijkt met annotaties in de vorm van wethistorieken.

Praktische gids vennootschapsbelasting 2008

Een uitgave van Edipro werd onder IAB-cover gratis bezorgd aan alle leden en stagiairs van het IAB. Om de continuïteit te garanderen, zal het de komende twee jaar in geüpdatet versie aan de leden worden overgemaakt

Syllabus van studienamiddag

Op 5 december 2008 organiseerde het IAB een studienamiddag omtrent de accountant en de belastingconsulent in de onderneming. De boeiende bijdragen over 'Enterprise Resource Planning'-systemen, 'consolidatie' en 'salary split' zijn terug te vinden op het extranet van de IAB-website (Leden en stagiairs/Publicaties/Werken en boeken).

www.iec-iab.be

In de loop van 2008 werd grondig nagedacht over de vernieuwing van de website van het IAB, wat resulteerde in de lancering van de gloednieuwe site in februari 2009.

De website is nu opgebouwd rond drie hoofdpijlers:

1. *“Een beroep doen op een beroepsbeoefenaar”*: het ondernemingsplatform dat een uitgebreid antwoord geeft op de vragen van de ondernemer, en dat daarbij allerlei handige instrumenten en knipperlichten verstrekt;
2. *“Interesse in het beroep?”*: het beroepsplatform dat zich richt tot de jongeren en, meer algemeen, tot al wie interesse heeft in het beroep. Dit luik bevat de toegangs- en uitoefeningsvoorwaarden enerzijds, en alle modaliteiten van de stage anderzijds, samengebracht op één tijdslijn;
3. *“Leden en stagiairs”*: het extranet, ofwel de beveiligde ruimte voor de IAB-leden dat bedoeld is als informatie- en uitwisselingsplatform met hulpmiddelen en documenten handig ingedeeld per thema.

De informatiewebsite “IAB-info” werd geïntegreerd in de nieuwe website, zodat actualiteit en artikels nu te vinden zijn op het extranet van www.iec-iab.be, respectievelijk als “Livornostraat 41”, “Heet van de naald” en “Ten gronde” in de rubriek “Publicaties”. De meest relevante artikels uit het archief van de oude website verhuisden mee naar het vernieuwde extranet.

Alle IAB-publicaties –tijdschriften, boeken, seminars– zijn nu bereikbaar in het extranet onder de rubriek “Publicaties”. De syllabi van seminars voor stagiairs bevinden zich eveneens in het extranet, maar zijn terug te vinden via de kalender van de seminars.

Veel handiger is evenwel de mogelijkheid om te navigeren via de thema’s in het extranet: relevante artikels, publicaties, syllabi of seminars, vakliteratuur, tools of actualiteit over het gekozen subthema verschijnen dan meteen op het scherm.

The screenshot shows the website for the 'Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten - België - IAB'. The browser address bar shows 'http://www.iec-iab.be/nl/Pages/Default.aspx'. The page features a navigation menu with 'Getting Started', 'Latest Headlines', and 'PresSTORE Login'. The main content area is divided into three pillars:

- Actuïteit**: A list of recent news items, including 'Opdrachtbrieven: een nieuw vertrekpunt op de werkvloer', 'Algemeen uitsluit tot 10 april 2009 voor de fiches 201.101 et 201.40', and 'Geannuleerd Wetboek Vermoedingsrecht - Geactualiseerde versie 2009'.
- Een beroep doen op een accountant of belastingconsulent**: A blue box with a list of links: Home, Waarom? Wanneer?, Beroep, Wie doet wat?, Prestaties, Deontologie, Zoeken, and Handige links.
- Interesse in het beroep?**: A blue box with a list of links: Home, Toegang tot het beroep, Stage, and Beroepsverenigingen.
- Leden en stagiairs**: A grey box with a list of links: Home, Thema's, Publicaties, Opleidingen, Tools, Stage, Leden/Vrije beroepen, and Jobs/Zoekertjes.

At the bottom, there is a section for 'Het Instituut' with a logo and a list of links: Home, Wetelijke opdracht, Organisatie, Organen, Afdelingen, Diensten, Jaarverslag, and Contact. Below this, it says 'Extranet commissies en werkgroepen'.

Toegang tot het beroep

Verslag van de Stagecommissie

1. Vergaderingen

De Stagecommissie is in de loop van het jaar 2008 zesmaal bijegekomen: op 29 januari, 20 maart, 28 mei, 25 juni, 17 september en 19 november. Het uitvoerend comité van de Stagecommissie heeft op zijn beurt vergaderd op 29 januari, 27 februari, 20 maart, 23 april, 28 mei, 25 juni, 17 september, 22 oktober, 19 november en 17 december.

De samenstelling van de Stagecommissie en van het uitvoerend comité van de stage vindt u terug onder de rubriek "Organigram van het Instituut" van dit jaarverslag.

2. Examens en conferenties

Toelatingsexamen

In de loop van het jaar 2008 heeft het IAB de twee toelatingsexamens georganiseerd waarin het koninklijk besluit van 8 april 2003 voorziet. Gelet op de vrijstellingen en het aantal examens dat de kandidaten nog moeten afleggen, had de Raad elke zitting opnieuw over twee dagen gespreid, met name: op 3 en 10 mei en op 18 en 25 oktober. Voor elk van de zittingen heeft het Instituut respectievelijk 330 en 361 inschrijvingen geregistreerd.

In overeenstemming met artikel 3, § 6, 4e lid van het koninklijk besluit heeft de Stagecommissie haar advies over de verzoeken tot vrijstelling van de stagiairs ter goedkeuring voorgelegd aan de Raad.

Het koninklijk besluit bepaalt dat de examenvragen moeten worden opgesteld en verbeterd door een commissie die is samengesteld uit docenten aan hogescholen en universiteiten. De vertegenwoordigers van het Instituut, met name de voorzitter en ondervoorzitter van de Stagecommissie zetelen in deze commissie met een raadgevende stem.

In overleg met de Examencommissie werd de grondige studie, gewijd aan het project inzake de elektronische verbetering van de examens, voortgezet.

Bekwaamheidsexamen

Het schriftelijk gedeelte van het bekwaamheidsexamen werd georganiseerd op 12 april 2008 (met 231 deelnemers) en op 22 november (met 125 deelnemers). In tegenstelling tot het toelatingsexamen worden de vragen opgesteld door leden van de Stagecommissie. Vermits het bekwaamheidsexamen eerder praktijkgericht is, moet de jury een oordeel kunnen vormen over de bekwaamheid van de stagiair om de talrijke aspecten van de beroepen van accountant en belastingconsulent te begrijpen.

Wij herinneren eraan dat de jury's zijn samengesteld uit vier leden van het Instituut en één lid dat de hoedanigheid heeft van docent, hetzij in het universitair onderwijs, hetzij in het hoger onderwijs.

De Stagecommissie heeft een aantal beoordelingscriteria ontwikkeld op basis waarvan kan worden deelgenomen aan het bekwaamheidsexamen. Volgende criteria werden in overweging genomen:

- Het minimum aantal uren stage per jaar (1000 uren)
- Het aantal uren permanente vorming (40 uren)
- De indiening van de scriptie
- De evaluatie van het stagedagboek door de stagemeeester
- De evaluatie van de stage door de stagemeeester
- De al dan niet opgelopen tuchtsancties
- De resultaten van de tussentijdse proeven

De Commissie heeft de dossiers voorbereid en op 11 februari 2008 aan de Raad een lijst overgemaakt van stagiairs die geschikt bevonden zijn om het bekwaamheidsexamen af te leggen.

Op 4 oktober 2008 organiseerde de Commissie een informatiesessie voor de derdejaarsstagiairs met als doel informatie te bieden over onder andere de voorbereiding van het examen, de bijzondere voordrachten en/of referentiewerken en, tot slot, de tijdsindeling van het examen.

Tussentijdse proeven

De tussentijdse proeven, zoals voorzien door artikel 38, § 1, van het koninklijk besluit, werden georganiseerd op 13 december 2008. De proeven hadden betrekking op volgende vakgebieden:

- voor de stagiair-accountants van het 1e jaar: Venootschapsbelasting; Deontologie; Bijzondere mandaten; Successierechten;
- voor de stagiair-accountants van het 2e jaar: Venootschapsbelasting; Financieel beheer; Bijzondere mandaten; Successierechten;
- voor de stagiair-belastingconsulenten van het 1e jaar: Venootschapsbelasting; Deontologie; Personenbelasting; Btw;
- voor de stagiair-belastingconsulenten van het 2e jaar: Venootschapsbelasting; Successierechten; Personenbelasting; Btw.

De resultaten van de tussentijdse proeven en de naleving van de voorwaarden voor het elektronisch stagedagboek vormen één geheel dat, indien de stagiair slaagt, recht geeft om het volgende stagejaar aan te vangen.

Na het doornemen van de resultaten van de verschillende tussentijdse proeven heeft de Stagecommissie de deliberatieprocedure als ook de lijst van stagiairs die naar het volgende stagejaar kunnen overgaan, ter goedkeuring voorgelegd aan de Raad. Tijdens de deliberatie wordt rekening gehouden met het aantal uren die de stagiair heeft gepresteerd (1 000 uren per jaar), de behaalde resultaten op de tussentijdse proef en het aantal uren permanente vorming (40 uren permanente vorming per jaar en een totaal van 120 uren voor drie jaar). De Raad spreekt zich uit over het voorstel van deliberatie van de Stagecommissie.

Inzagerecht

Het inzagerecht geldt voor alle examens en proeven die het Instituut organiseert. Het bekwaamheidsexamen mag evenwel pas na het mondelinge gedeelte worden ingekeken.

Conferenties

De Stagecommissie heeft het voorbije jaar verschillende voordrachten georganiseerd. De stagiairs moeten minstens twee conferenties bijwonen die dienen als basis voor de tussentijdse proeven. De commissie beveelt de stagiairs nog steeds aan om aanwezig te zijn op deze voordrachten.

Volgende materies werden voorgesteld: btw, personenbelasting, vennootschapsbelasting, financieel beheer, bijzondere mandaten, vennootschapsrecht, analyse en kritische beoordeling van jaarrekeningen, interne controle, successierechten, ondernemingen in moeilijkheden en deontologie.

De documentatie met betrekking tot deze voordrachten kan worden geraadpleegd op het extranet van de website van het Instituut (www.iec-iab.be).

3. Werkgroepen van de Stagecommissie

Huishoudelijk reglement

Dit reglement moet een antwoord bieden op alle vragen omtrent de administratie van de stage. De werkgroep heeft in de loop van 2008 een ontwerp opgesteld waarover reeds werd gediscuteerd. De definitieve tekst zal in de loop van 2009 worden goedgekeurd door de Raad.

Opvolging van de stagedagboeken

De werkgroep oefende volgende werkzaamheden uit:

- opvolging van het elektronisch stagedagboek
- voorstel tot jaarlijkse evaluatie door de stagemester
- herneming van de titel van de scriptie in het elektronisch stagedagboek
- onderverdeling van de permanente vorming
- opvolging van de vijf belangrijkste activiteiten van de stagiair.

Scriptie einde stage

De scriptie einde stage wordt niet alleen geëvalueerd bij het mondeling gedeelte van het bekwaamheidsexamen, maar ook door de Stagecommissie bij de deliberatie waar beslist wordt of de stagiair mag deelnemen aan het bekwaamheidsexamen. De beslissing wordt vervolgens ter goedkeuring voorgelegd aan de Raad.

Comité van de stagiairs

De Stagecommissie organiseerde op 16 februari 2008, krachtens artikel 47 van het koninklijk besluit, de verkiezing van het comité van de stagiairs.

Het comité van de stagiairs is samengesteld uit drie Nederlandstalige leden: Liesbeth Maes (ondervoorzitter), Nils Van Hissenhoven en Maarten Van Hoecke, en uit drie Franstalige leden: Bernard Denys, Adrien Dumonceaux en Virginie Dupont (voorzitter). De samenstelling van dit comité werd eveneens gepubliceerd op de website van het Instituut.

Er hebben verschillende vergaderingen plaatsgevonden in 2008. Tijdens deze vergaderingen konden de leden met elkaar kennismaken en informatie uitwisselen over het jaarverslag dat werd neergelegd door het voorgaande uitvoerend comité van stagiairs. Het comité heeft met name voorstellen geformuleerd omtrent de conferenties en de lijsten van de referentiewerken die voor het toelatingsexamen in de twee talen zouden worden opgesteld. Daarnaast richtte het comité ook nog een mededeling aan de stagiairs.

Site IAB – gedeelte voorbehouden aan de stage

In het kader van de vernieuwde website werd het gedeelte voor de stage herbekeken teneinde de informatie voor een goed verloop van de stage toegankelijker te maken. In de nieuwe website werd een tijdslijn opgenomen die alle belangrijke fasen van de stage voorstelt.

Nieuwe wetgeving

De werkgroep kwam in de loop van 2008 driemaal bijeen. De voorstellen tot verlenging en aanpassing van het koninklijk besluit van 22 november 1990 werden voor advies meegedeeld aan de Hoge Raad voor de Economische Beroepen maar ook aan het kabinet van de bevoegde minister. Er werd een verlenging van drie jaar gevraagd en toegekend. Binnen deze termijn moet het mogelijk zijn de algemene structuur van het koninklijk besluit in samenspraak met de FOD Economie en de hogescholen en universiteiten te herzien.

De werkgroep onderzoekt de wijzigingen die moeten worden aangebracht aan het koninklijk besluit van 8 april 2003.

Coördinatie van de seminaries, vragen voor het bekwaamheidsexamen en de tussentijdse proeven

De Stagecommissie heeft een nieuwe werkgroep opgericht om de praktische organisatie van de seminaries vlotter te laten verlopen. De werkgroep moet contact opnemen met de sprekers, de inhoud van de conferenties en de syllabi bespreken, voorzieningen stellen wanneer iemand onbeschikbaar blijkt en een follow-up van de vragen en antwoorden voor de tussentijdse proeven verzekeren. De werkgroep werkt hiervoor nauw samen met de Stagecommissie en het uitvoerend comité van de stagiairs.

Het voorstel om tijdens het eerste stagejaar drie conferenties verplicht te maken en twee facultatief te laten, werd goedgekeurd door de Commissie. Voor de andere stagejaren blijven in principe telkens twee conferenties verplicht en twee facultatief.

4. Beslissingen van de Stagecommissie

Opschorting van de stage

Conform artikel 30 van het koninklijk besluit van 8 april 2003 kan de Stagecommissie op gemotiveerd verzoek van de stagiair of van de stageeester de stage voor een door haar bepaalde duur opschorten. Tijdens het jaar 2008 heeft de Commissie verschillende opschortingen van het lopende stagejaar tot 1 januari 2009 toegekend en dit voor een maximumduur van één jaar. De stagiairs moeten tegen 31 december 2008 ter goedkeuring een nieuwe stageovereenkomst voorleggen.

Verlenging van de stage

Conform artikel 27, § 2, 3° van het koninklijk besluit van 8 april 2003 kan de Stagecommissie beslissen om op gemotiveerd verzoek van de stagiair, de stage te verlengen. De kandidaat behoudt de hoedanigheid van stagiair alsook de daarbij horende rechten en plichten.

Tijdens het voorbije jaar heeft de Commissie de dossiers van meerdere stagiairs onderzocht en gevolg gegeven aan hun verzoek tot verlenging. Eenmaal heeft de Stagecommissie het verzoek tot verlenging geweigerd omdat de aanvrager reeds vijfmaal het bekwaamheidsexamen had afgelegd.

Verzoek tot uitstel van de aanvang van de stage

De Stagecommissie heeft ook het uitstel van de aanvang van de stage met één jaar verlengd. Krachtens artikel 27, § 1, van het KB van 8 april 2003 vangt de stage aan op 1 januari van elk jaar.

Vermindering van de stageduur (stagiairs BIBF)

Conform artikel 29, 3e lid van het koninklijk besluit van 8 april 2003 kan de Raad, na advies van de Stagecommissie, de stageduur verkorten voor de personen die ofwel zijn ingeschreven op de ledenlijst van het IBR, ofwel op de ledenlijst van het BIBF. Teneinde de stagiairs van het IAB niet te benadelen heeft de Stagecommissie de procedure, die werd goedgekeurd door de Raad, voor de leden van het BIBF met de volgende drie punten aangevuld:

- voor een verkorting van de stage dient de stagiair bij aanvang van de stage bij het IAB minstens 2 jaar lid te zijn bij het BIBF;
- de stagiair mag niet het voorwerp uitmaken van enige tuchtsanctie;
- de stagiair moet voldoen aan de verplichting van 40 uren permanente vorming per jaar.

Vrijstelling van de stage

De Stagecommissie heeft de mogelijkheid onderzocht om personen die het beroep van advocaat uitoefenen of hebben uitgeoefend en die ervaring hebben op het gebied van fiscaal recht, na hun ontslag als advocaat, de toegang te verlenen tot de titel van belastingconsulent zonder dat ze het toelatingsexamen moeten afleggen én met een vermindering van de stageduur, en dit onder bepaalde voorwaarden die hieronder worden uiteengezet.

In principe kan een advocaat, of een gewezen advocaat, de titel van belastingconsulent niet verkrijgen zonder de examens, die zijn vastgelegd door de Wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen, met succes te hebben afgelegd en zonder te voldoen aan de verplichtingen van de stage. Op basis van een ruime interpretatie van artikel 56 van het koninklijk besluit van 8 april 2003 en rekening houdend met het opleidingsniveau van de advocaten alsook met de gelijkenissen tussen de diensten die zowel de advocaten als de belastingconsulenten verlenen, heeft de Raad tijdens de zitting van 6 oktober 2008 besloten, in het kader van de huidige procedure, de personen die het beroep van advocaat uitoefenen of hebben uitgeoefend, en die hiertoe een verzoek indienen, vrij te stellen van het toelatingsexamen en hen een vermindering van de stageduur toe te kennen. De kandidaten die om vrijstellingen verzoeken, dienen echter wel een bewijs te leveren van minstens zeven jaar beroepservaring in de fiscale sector en dienen te slagen voor het bekwaamheidsexamen (mondeling en schriftelijk gedeelte), op basis van artikel 19, 5° van de Wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen.

Toegang tot het beroep

De procedure verloopt als volgt:

- 1) De kandidaat dient een dossier in bij de stagedienst van het IAB
- 2) Dit dossier bevat:
 - de volgende administratieve documenten: bewijs van nationaliteit of van verblijfplaats afgeleverd door de bevoegde instantie, twee pasfoto's, uittreksel uit het strafregister (voorheen "getuigschrift van goed zedelijk gedrag"), kopie van het (de) diploma('s);
 - het bewijs van inschrijving bij een balie in België, van de duur en van de stage als advocaat;
 - het bewijs van permanente vorming gevolgd als advocaat;
 - de beschrijving van minstens 7 jaar beroepservaring op het gebied van fiscaliteit (beroepservaring in fiscaal recht, diverse publicaties, assistent bij hogescholen of universiteiten, docent fiscaal recht). Deze beroepservaring op het gebied van fiscaliteit omvat, desgevallend, de periode als stagiair-advocaat (hetzij 3 jaar);
 - het bewijs van afwezigheid van tuchtsancties bij de orde(s) waar de kandidaat was ingeschreven.
- 3) Het uitvoerend comité van de Stagecommissie ontmoet elke kandidaat om het administratief dossier en de beroepservaring te evalueren. Vervolgens wordt een verslag ingediend bij de Stagecommissie voor de vermindering van de stageduur. De vermindering zal geval per geval worden bestudeerd op basis van de specifieke omstandigheden.
- 4) De Stagecommissie dient vervolgens een voorstel tot vermindering van de stageduur in bij de Raad.
- 5) Ofwel aanvaardt de Raad het voorstel tot vermindering van de stageduur op basis van het advies van de Stagecommissie ofwel legt de Raad de kandidaat een stageduur op, afhankelijk van zijn of haar ervaring op het gebied van fiscaliteit. De kandidaat kan een beroep instellen tegen deze beslissing bij de Commissie van beroep op basis van artikel 7 van de Wet van 22 april 1999 betreffende de beroepstucht van de accountants en de belastingconsulent.
- 6) Na het doorlopen van de door de Raad opgelegde stageperiode wordt de kandidaat uitgenodigd om het bekwaamheidsexamen af te leggen (overeenstemmend met het bekwaamheidsexamen voor de stagiair-belastingconsulent).
- 7) Wanneer de kandidaat slaagt voor het bekwaamheidsexamen van het IAB, wordt hij of zij ingeschreven op de ledenlijst van de belastingconsulenten.

- 8) Deze inschrijving is pas definitief nadat de kandidaat het bewijs levert dat hij of zij niet langer lid is bij de balie.

Inwerkingtreding van de hierboven beschreven procedure. De procedure om de titel van belastingconsulent te behalen, ging van kracht op 1 november 2008.

Stagiairs zonder stageovereenkomst

Op basis van artikel 34 van het koninklijk besluit van 8 april 2003 heeft de Stagecommissie besloten aan de Raad de schrapping voor te leggen van een aantal stagiairs die niet voldeden aan de stageverplichtingen, met name inzake het afsluiten van een stageovereenkomst.

Overgang van de stage van belastingconsulent naar deze van accountant

De Stagecommissie heeft de overgang van de stage van belastingconsulent naar de stage van accountant aanvaard op voorwaarde dat de betrokkene slaagt voor het toelatingsexamen van accountant (11 overblijvende materies, maar rekening houdend met eventuele vrijstellingen) en, in voorkomend geval, voor de tussentijdse proef van het 1e en/of 2e jaar, afhankelijk van het verloop van het begin van de stage als belastingconsulent. De Stagecommissie beslist om de stagiair toe te laten tot het eerste stagejaar indien hij slaagt voor het toelatingsexamen van accountant.

Ontslag

De Stagecommissie heeft nota genomen van een reeks ontslagen die ter goedkeuring aan de Raad werden voorgelegd.

Bij een verzoek tot vernietiging van een ontslag en herneming van de stage heeft de Commissie besloten de stagiair in kwestie zijn stage te laten hernemen in het 1e jaar zonder een toelatingsexamen te moeten afleggen. Over het algemeen besluit de Stagecommissie bij een ontslag de stagiair opnieuw toe te laten tot de stage, zonder het afleggen van het toelatingsexamen, op voorwaarde dat het verzoek tot wederinschrijving volgt binnen de drie jaar na het ontslag, en dit op basis van artikel 13 van het koninklijk besluit van 2 maart 1989 tot vaststelling van het huishoudelijk reglement en inzake leden die na terugtrekking een nieuwe erkenning verzoeken.

Procedure einde stage

De Stagecommissie heeft zich gebogen over het einde van de stage en de verplichtingen waaraan de stagiairs nog moeten voldoen tijdens de periode tussen het einde van de drie jaar durende stage en het slagen voor het bekwaamheidsexamen. Sommige stagiairs worden namelijk niet onmiddellijk toegelaten tot het bekwaamheidsexamen, en stagiairs die toch worden toegelaten beschikken over maar liefst vijf kansen om te slagen voor het examen. In de praktijk wil dit zeggen dat de stage met één tot vijf jaar kan worden verlengd. De Stagecommissie heeft bijgevolg besloten dat de stagiairs die zich in deze omstandigheden bevinden nog steeds:

- het stageverslag moeten invullen via het elektronisch stagedagboek;
- de verplichtingen inzake de permanente vorming moeten naleven;
- de betaling van de administratieve kosten in orde moeten brengen;
- verzekerd moeten zijn.

Ze dienen in het stagedagboek echter geen 1000 uren permanente vorming meer in te vullen, ze behouden de titel van stagiair-accountant of -belastingconsulent en zullen nog steeds worden uitgenodigd voor de conferenties die worden georganiseerd in het kader van de stage.

5. Administratie van de stagiairs

In de loop van 2008 heeft de Stagecommissie, bijgestaan door de stagedienst, de administratieve dossiers van 1 757 stagiairs opgevolgd; ze zijn als volgt gespreid: 530 (1e jaar), 399 (2e jaar) en 330 (3e jaar). 498 stagiairs moeten nog slagen voor het bekwaamheidsexamen.

Alle inschrijvingsaanvragen voor de examens, inclusief het onderzoek van de vrijstellingen, de afwezigheden op de examens en de tussentijdse proeven, de verzoeken tot opschorting, inkorting, uitstel van de stage en de ontslagen werden door de stagedienst onderzocht en voorbereid zodat de Commissie met kennis van zaken kon beslissen. Alle beslissingen van de Stagecommissie werden opgenomen in het intern stagereglement.

6. Overstapmogelijkheden IBR-IAB – stagiairs

De commissie heeft in 2008 vijf dossiers van stagiair-bedrijfsrevisoren behandeld die via de overstapprocedure wilden worden toegelaten tot het IAB, volgens het akkoord dat op 30 maart 1998 werd gesloten tussen beide Instituten.

7. Tucht

De Stagecommissie, zetelend als tuchtorgaan, is in 2008 niet moeten samenkomen om conflicten tussen een stagiair en zijn of haar stage-meester op te lossen.

8. Ontmoeting met de stagemeeesters – Informatiesessie van 16 februari 2008

De Stagecommissie heeft de stagemeeesters ontmoet op 16 februari 2008. De voorzitter en ondervoorzitter van het Instituut maakten van deze gelegenheid gebruik om het belang van de stage en de stagemeeesters te benadrukken. Door middel van verschillende vragen gaven zij de essentie weer van deze periode, die zowel voor de stagiairs als voor het Instituut van belang is.

De voorzitter en ondervoorzitter van de Stagecommissie hebben op hun beurt de stagemeeesters herinnerd aan de verschillende fasen van de stage alsook de verplichtingen van zowel de stagiairs als de stagemeeesters. De presentatie van het elektronisch stagedagboek was voornamelijk gericht tot de stagemeeesters.

Naar aanleiding van het succes heeft de Stagecommissie, in akkoord met de Raad, besloten om in 2009 opnieuw een ontmoeting met de stagemeeesters te organiseren.

Uitoefening van het beroep

Elektronische archivering: nood aan reflectie en actie...

Hoewel de archivering het logische einde van de informatieketen vormt, is het een niet te onderschatten element. Elektronische archivering heeft ongetwijfeld een aantal voordelen zoals de besparing op opslagruimte en meer efficiëntie bij opzoekingen. Met het oog op de opheldering van de talrijke vragen die de elektronische archivering oproept, moeten, vóór de dienst wordt uitgevoerd, diepgaande beschouwingen worden gewijd aan:

- a) het type document (kopie of origineel, elektronisch);
- b) het formaat (origineel of kopie);
- c) de keuze van de drager, gelet op criteria inzake bestendigheid, behoud van de leesbaarheid van de gegevens, capaciteit, efficiëntie, volume, kosten en plaats;
- d) de problematiek van de gedigitaliseerde gegevens, met aspecten die verband houden met de waarborgen die moeten worden geboden op het stuk van de authenticiteit, de betrouwbaarheid en de integriteit, de traceerbaarheid en de toegankelijkheid en de criticiteit van de gegevens. De opgeslagen bestanden moeten, niettegenstaande de evolutie van de technologie, de dragers en het formaat, immers gedurende een lange periode leesbaar blijven.

Bijgevolg moet ook een grondige beschouwing worden gewijd aan de bewijskracht van het elektronisch opgeslagen document, waarbij de juridische vereisten, namelijk de regels van het burgerlijk en handelsrecht en de boekhoudkundige en fiscale wettelijke verplichtingen niet uit het oog mogen worden verloren. Het is duidelijk dat een gearchieveerd document zijn origineel karakter moet kunnen bewaren en vermijden dat het, na kopie van de ene elektronische drager op de andere, als een loutere kopie met twijfelachtige juridische waarde wordt aangemerkt. Indien de formulering van de tekst naar het papieren formaat verwijst, is elektronische archivering overigens uitgesloten.

We zullen niet verder uitweiden over deze problematiek. We herinneren er alleen aan dat het standpunt van de administratie betreffende de elektronische archivering van facturen wordt toegelicht in circulaire AOIF 16/2008 (ET 112.081) van 13 mei 2008, die ook aandacht besteedt aan de analyse van de scanningmethoden. In dezelfde circulaire wordt ook een hoofdstuk gewijd aan de plaats van bewaring en aan de wijze en de plaats van voorlegging van de stukken aan de administratie, zowel met betrekking tot de papieren als de elektronische facturen. Voorts werd de bewaartermijn van tien jaar, die in het boekhoudrecht voor de boeken en verantwoordingsstukken gold, teruggebracht tot zeven jaar vanaf 1 januari van het jaar volgend op de afsluiting.

Ten slotte menen we dat er best een wet zou worden uitgevaardigd om de door bepaalde vertrouwenspersonen verstrekte diensten beter te omkaderen en de waarde en de juridische erkenning van die diensten

en van bepaalde gegevens of elektronische documenten, en onder meer hun gelijkstelling met de papieren documenten, vast te leggen.

De elektronische archivering is een complexe technische materie die nauw verband houdt met de evolutie van de wettelijke regels, onder meer op het gebied van de termijnen en de plaats van bewaring, en waarbij uiteenlopende (juridische, organisatorische, logistieke, beveiligings-, technische, financiële, enz.) belangen op het spel staan. Het beroep heeft er dan ook alle belang bij om in een sereen debat zijn standpunt en zijn specifieke verwachtingen dienaangaande voor te dragen. Tijdens een door de Unplib georganiseerde studienamiddag, waaraan een Raadslid van het Instituut zijn deelneming verleende, werd de kans benut om de debatten gaande te houden en nieuwe perspectieven met uitzicht op gunstige contacten te openen.

Overdracht van ondernemingen: de uitdagingen en sluitende antwoorden

De overdracht is een cruciale fase uit het leven van de onderneming; bij de voorbereiding ervan moet met diverse belangen rekening worden gehouden. Dat de accountant daarbij een meerwaarde kan betekenen spreekt voor zich. Hij kan immers de betrokkenen sensibiliseren, de nodige informatie verschaffen en de verrichting in de praktijk begeleiden. Zijn intrinsieke kennis van de onderneming en van de geschiedenis ervan, zijn vertrouwensrelatie ermee over de hele duur ervan, zijn multidisciplinaire competenties en zijn ethiek zijn belangrijke troeven. Om die reden wijden wij in onze diverse publicaties geregeld gerichte artikels over de wetgevende initiatieven en de praktische instrumenten, vaak onder de vorm van platforms voor bedrijfs-overdrachten, die door de gewesten werden ontwikkeld (BruTrade, Sowaccess en OvernameMarkt) en kaderen in een samenwerking met de overheid.

In dat verband willen we dit jaar in het bijzonder de aandacht vestigen op het Waalse gewest, en meer bepaald op de dienst Sowaccess, die zich richt op de overdracht van ondernemingen. Voornamelijk wegens de afdoende en uiterst praktische aanpak ervan, die reflectiemiddelen aan actiepijlers koppelt. Dit filiaal van Sowalfin, dat het contact tussen overnemers en overlaters vergemakkelijkt, heeft evenzeer de bedoeling om, in overleg met alle actoren, de betrokkenen bewust te maken van het thema van de overdracht/overname van ondernemingen. De "Guide pratique de la transmission" draagt tot deze pragmatische logica bij, net als de "Diagnostic Transmission PME", die bestemd is voor de ondernemer.

Twee parate instrumenten die, binnen het kader van de vertrouwensrelatie, de onontbeerlijke basis voor de operatie, zullen bijdragen tot het stellen van de juiste vragen om tot de beste oplossingen te komen.

Wat we zeker niet onvermeld mogen laten is de samenwerkingsovereenkomst die Sowaccess heeft gesloten op 19 november 2008 met CRA "Cédants & repreneurs d'affaires" (Overlaters en overnemers), een Franse nationale vereniging ter bevordering van bedrijfsoverdrachten, via een netwerk van 170 voormalige bedrijfsleiders en patroons over heel Frankrijk. Resultaat: de drie netwerken Sowaccess-MKBase-CRA zullen gezamenlijk, over de drie grondgebieden België, Nederland en Frankrijk, een databank van ongeveer 2 000 te koop aangeboden ondernemingen, 3 100 profielen van kandidaat-overnemers alsook een netwerk van 470 partners uit de privésector (accountants, advocaten, consultants, overdracht-overnamekantoren, enz.) beheren.

Gesprekken met de ministers over de strijd tegen het witwassen van geld en de financiering van het terrorisme

Tijdens constructieve gesprekken met de minister van Justitie, de heer Jo Vandeurzen, en de heer Bernard Clerfayt, staatssecretaris toegevoegd aan de minister van Financiën, – ter welke gelegenheid ook het kabinet van de heer Carl Devlies, staatssecretaris voor de Coördinatie van de Fraudebestrijding, toegevoegd aan de eerste minister, vertegenwoordigd was – hebben wij onze verknochtheid aan de noodzaak van een effectieve strijd tegen het witwassen van geld en de financiering van het terrorisme nogmaals bevestigd en tegelijk hebben wij de procedure tot integratie van de 3de Europese Witwasrichtlijn in ons nationaal recht ten volle benut om drie gewettigde bekommernissen van het beroep voorop te stellen.

Belangrijk is dat aan de geuite bekommernissen momenteel gedeeltelijk wordt tegemoet gekomen door het voorontwerp van wet, dat eind februari 2009 werd goedgekeurd door de ministerraad.

Die bekommernissen zijn:

- de ontheffing van de meldingsplicht aan de CFI voor activiteiten inzake "juridisch advies";
- de "bijvoeglijke" interpretatie van de indicatoren vermeld in het KB van 3 juni 2007¹;
- de wettelijke waarborg van de anonimiteit van de aangever – automatische toekenning door de CFI.

Tot staving van ons betoog hebben we tal van documenten, nota's en andere statistieken die de gegrondheid en de relevantie van de ingeroepen bekommernissen en argumenten aantonen, aan de betrokken ministers overhandigd. Die stukken bieden onder meer ook de mogelijkheid om een vergelijking op te stellen met de regelgeving die van toepassing is op onze confraters die hun beroep uitoefenen in de buurlanden.

Meldingsplicht – vrijstelling voor "juridisch advies"

De Derde Witwasrichtlijn² van de Europese Unie beveelt in considerans 21 de lidstaten om de *externe accountants en belastingadviseurs* ook vrij te stellen van meldingsplicht als zij een cliënt in rechte kunnen verdedigen of vertegenwoordigen, of nog als zij de rechtspositie van deze cliënt bepalen. De Europese wetgever stelt onomwonden dat vergelijkbare diensten op dezelfde wijze behandeld moeten worden, ongeacht de beroepsbeoefenaar die ze verleent.

De Richtlijn vereist in dit verband niet dat de accountants en belastingconsulenten bevoegd zijn voor het verstrekken van juridische advies EN de verdediging van een cliënt in een gerechtelijke procedure.

Het IAB is van oordeel dat bij de omzetting van de Europese Derde Witwasrichtlijn in het Belgisch recht, de wetgever de externe accountants (experts-comptables) en belastingconsulenten (conseils fiscaux) moet vrijstellen van de meldingsplicht met betrekking tot inlichtingen die zij van hun cliënten ontvangen of over één van hun cliënten verkrijgen wanneer zij de rechtspositie van hun cliënt bepalen dan wel in verband met een rechtsgeding verdedigen of vertegenwoordigen, inclusief een advies over het instellen of vermijden van een rechtsgeding, ongeacht of dergelijke informatie voor, gedurende of na een dergelijk geding wordt ontvangen of verkregen. Dit geldt ook voor de administratieve bezwaarprocedure in fiscale zaken.

Vanzelfsprekend kan de beroepsbeoefenaar deze vrijstelling niet inroepen als hij zelf deelneemt aan de witwasoperatie of het advies aan zijn cliënt uitsluitend voor dit doel verstrekt, of nog als hij vooraf weet dat zijn cliënt dit advies vraagt met het oog op een toekomstige uitvoering van een witwasoperatie.

Een aanpassing van de wetgeving is ook noodzakelijk voor de uitschakeling van het competitief voordeel van:

¹ Koninklijk besluit van 3 juni 2007 tot uitvoering van artikel 14quinquies van de Wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme (B.S., 13 juni 2007).

² Considerans nr. 21 van Richtlijn 2005/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2005 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme. Deze considerans luidt als volgt: "Met het oog op de waarborging van de eerbiediging van de rechten van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden en het Verdrag betreffende de Europese Unie mag, in het geval van bedrijfsrevisoren, externe accountants en belastingadviseurs, die in sommige lidstaten een cliënt in rechte kunnen verdedigen of vertegenwoordigen, of zijn rechtspositie bepalen, de informatie die zij bij de uitoefening van deze taken ontvangen, niet onder de meldingsplicht van deze richtlijn vallen".

Uitoefening van het beroep

- de niet-gereguleerde beroepsbeoefenaars die tot op vandaag niet onderworpen zijn aan de preventieve antiwitwaswet,
- de fiscale advocaat, en
- de fiscale en boekhoudkundige beroepsbeoefenaars in de andere lidstaten, zoals Duitsland, Nederland, Frankrijk, Groot-Brittannië, Italië en diverse andere EU-landen, die dergelijke vrijstelling voor accountants en belastingconsulenten wel hebben voorzien in hun wetgeving.

De voorgestelde wetswijziging voert niet alleen de Europese aanbeveling uit (considerans 21 Richtlijn 2005/60/EG van 26 oktober 2005) maar leidt ook tot de opheffing van de onrechtmatige discriminatie van de accountant en de belastingconsulent t.a.v. de (fiscale) advocaat en de niet-gereguleerde fiscale beroepsbeoefenaars.

Een meer omstandige motivering van dit belangrijke standpunt van het IAB, dat o.m. wordt bijgetreden door het IBR en het BIBF, werd gepubliceerd naar aanleiding van de IAB-studiedag van 19 oktober 2007: "Antiwitwaswetgeving, de rol van de accountant en de belastingconsulent. Recente belangrijke ontwikkelingen in de wetgeving over het witwassen van geld". De teksten zijn terug te vinden op de website van het IAB (www.iec-iab.be).

Indicatoren van ernstige en georganiseerde fiscale fraude waarbij bijzonder ingewikkelde mechanismen of procédés van internationale omvang worden aangewend

Met betrekking tot wat de definitie van "ernstige en georganiseerde fiscale fraude waarbij bijzonder ingewikkelde mechanismen of procédés van internationale omvang worden aangewend" kan zijn, is op 1 september 2007 een bij KB van 3 juni 2007 vastgestelde lijst van 13 witwasindicatoren in werking getreden.

In de rechtsleer bestaan twee tegengestelde opvattingen over de draagwijdte van dit zogenaamde indicatoren-KB, met name de zogenaamde "bijvoeglijke" en de "autonome" interpretatie. Daaruit komen twee tegengestelde meningen over de intentie van de wetgever naar voren. De "autonome" interpretatie houdt in dat de loutere vaststelling van één van de op de lijst voorkomende indicatoren op zich een melding aan de CFI rechtvaardigt. Volgens de "bijvoeglijke" interpretatie daarentegen, zijn deze indicatoren knipperlichten, hulpmiddelen in het globaal reflectieproces dat de beslissing van de accountant of de belastingconsulent om bij de CFI aangifte van een vermoeden te doen noodzakelijk begeleidt. Het gaat om gegevens zoals de beroepservaring, de typologieën, de rechtspraak en de kennis van de cliënt. De loutere vaststelling dat een indicator aanwezig is, volstaat op zichzelf niet om een melding te rechtvaardigen, aangezien de accountant en de belastingconsulent steeds concreet moet nagaan of er een verband bestaat tussen de ontdekte indicator en het witwassen van geld afkomstig van ernstige en georganiseerde fiscale fraude. Deze interpretatie, die door ons en uitmuntende juristen wordt bijgevallen, zou naar verluidt ook overeenstemmen met de huidige visie van de CFI.

Zonder het belang van de terbeschikkingstelling van dergelijke lijst van indicatoren ten behoeve van de meldingsplichtigen in twijfel te trekken, is het op deze basis logisch dat, in geval van vermoeden of aanwijzing van ernstige en georganiseerde fiscale fraude, de vastgestelde feiten aan de CFI moeten worden medegedeeld zonder dat het nodig is eerst de lijst van de dertien indicatoren te raadplegen. In geval van twijfel over een aanwijzing van ernstige en georganiseerde fiscale fraude moet de lijst daarentegen logischerwijs worden geraadpleegd met als doel, in geval van overeenstemming, de ernstige en georganiseerde fiscale fraude te identificeren. De lijst is een geheel van symptomatische factoren van dit begrip.

De twee bijeenkomsten werden ook benut om, in het kader van een gestructureerde argumentatie, heel de logica die de "bijvoeglijke" interpretatie onderbouwt, in het licht te stellen. In deze context werden, met het oog op een constructieve gedachtewisseling, volgende elementen naar voren gebracht:

- de combinatie van het eventuele autonome karakter van de indicatoren en de zeer uitgebreide beschrijving van het voorwerp ervan, zou aanleiding geven tot talrijke moeilijkheden bij de toepassing ervan door de accountants en de belastingconsulenten en zou alszins de administratieve last van de aangevers aanzienlijk verzwaren, wat trouwens onlangs is gebleken in Nederland, waar het gebruik van een te uitgebreide lijst van autonoom te interpreteren indicatoren ertoe heeft geleid dat die aanzienlijk werden teruggeschroefd;
- de aanzienlijke weerslag van een dergelijk ver doorgedreven feitelijke meldingsplicht op de vertrouwensrelatie die de hoeksteen is van onze relatie met onze cliënten;
- een autonome interpretatie die leidt tot een zuiver statistische toename van het aantal aangiften van een vermoeden staat niet garant voor meer efficiëntie van het preventief stelsel inzake de strijd tegen het witwassen van geld en de financiering van het terrorisme. Een verhoging van het aantal meldingen is *in se* niet relevant, indien het aantal strafrechtelijke veroordelingen en inbeslagnamen hierdoor **niet** in belangrijke mate zou stijgen, wat te verwachten zou zijn bij een autonome interpretatie;
- de efficiëntie die men van de CFI verlangt, steunt ook op fundamentele wijze op een krachtig hoogkwalitatief systeem inzake de aangifte van vermoedens. De hoge kwaliteit van de meldingen die van de boekhoudkundige en fiscale beroepen uitgaan, en die in de verslagen van de CFI werd benadrukt, is, geheel of ten dele, te danken aan de grondige beoordeling die momenteel door de aangevers wordt gemaakt;
- wanneer we voor het jaar 2006 het aantal meldingen per miljoen inwoners vergelijken in België tegenover onze twee belangrijkste buurlanden (Frankrijk en Duitsland) staat België, met 994 meldingen, ruim aan de leiding, gevolgd door Frankrijk met 194 en Duitsland met 123. Als we de analyse verfijnen en terugkoppelen naar de inbreng van de cijferberoepen, is de vaststelling minstens

even treffend: van de 31 in 2006 gedane meldingen gingen er 8 uit van een accountant of een belastingconsulent. In Frankrijk waren slechts 16, en in Duitsland slechts 4 meldingen afkomstig van de cijferberoepen. Hoewel het aantal van 89 meldingen dat in Nederland werd geconstateerd in absolute cijfers aanzienlijker lijkt, mag niet uit het oog worden verloren dat het grotendeels berust op een Nederlandse specificiteit, met name de “Money Transfers”.

Intussen brachten 2 recente arresten van het Grondwettelijk Hof³ toch enige klaarheid in deze zaak, waaruit blijkt dat de lijst van indicatoren wel degelijk werd ingevoerd om als hulpmiddel te worden aangewend bij het identificeren van ernstige en georganiseerde fiscale fraude en dat de bijvoeglijke interpretatie dient te worden toegepast.

Uit de overwegingen van het Grondwettelijk Hof in een eerste arrest van 23 januari 2008 blijkt reeds dat een indicatoren-KB – in de veronderstelling dat de ruime (autonome) interpretatie correct zou zijn en dermate ruim zou zijn – bijgevolg veelvuldig zou leiden tot meldingen en derhalve niet behouden zou kunnen blijven. Zo’n verregaande beknotting van het beroepsgeheim en/of dermate ruime draagwijdte met strafrechtelijke connotaties (niet naleven uitgebreide meldingsplicht valt met name onder de zware administratieve boetes en mogelijk verlies van de immuniteit voor het strafrechtelijk misdrijf van witwassen), vindt blijkbaar geen genade in de ogen van het Grondwettelijk Hof. Wat vervolgens o.i. werd bevestigd in de punten B.6, B.7 en B.8 van de overwegingen ten gronde van het tweede ter zake doende arrest van het Grondwettelijk Hof dd. 10 juli 2008.

Anonimiteit van de beroepsbeoefenaar die melding doet

De beroepsbeoefenaar die overweegt om een witwasoperatie te melden aan de CFI vraagt zich ongetwijfeld af of de veiligheid van zijn persoon en goederen gewaarborgd is. En dit zeker in het geval zijn naam wordt vermeld in het strafdossier.

Het huidige systeem inzake de verzending van het dossier aan het parket, bij de ontdekking van aanwijzingen van witwassen, houdt nu reeds een veiligheidsgarantie in voor de aangever. Wanneer de CFI met name de gemelde feiten aan de Procureur des Konings mededeelt, wordt de melding immers nooit aan het dossier toegevoegd. De nodige informatie wordt bijeengebracht in een verslag van de overzending dat nooit de identiteit van de aangever vermeldt, maar enkel het gerechtelijk arrondissement, en dat volstaat voor de toewijzing van de bevoegdheid. Desgevallend wordt een persoonlijke en vertrouwelijke brief tot de procureur gericht, waarin de identiteit van de aangever wordt vermeld.

Met het oog op de bescherming van het vermogen en de integriteit van de aangevers, heeft het Instituut er voor gepleit dat door de CFI automatisch een wettelijk gewaarborgde anonimiteit zou worden verleend. Het Instituut stelt voor om de anonimiteit automatisch toe te kennen, tenzij de melder manifest te kwader trouw is (kwaadwillige en lichtzinnige meldingen). Indien de CFI de ontvangen informatie meedeelt aan het parket zou de identiteit van de melder niet mogen worden onthuld bij de opsporing en vervolging van feiten die het resultaat zijn van de melding. In de voorgestelde regeling hebben wij voorgesteld dat het parket in geval van ontdekking van ernstige aanwijzingen van witwassen, de identiteitsgegevens van de accountant en de belastingconsulent in een afzonderlijk en vertrouwelijk dossier bewaart. Dit dossier zou dan niet consulteerbaar zijn voor de procespartijen in een eventuele strafzaak. Een onafhankelijke en onpartijdige rechter, *in casu* de strafrechter, zou moeten toezien op de naleving van de wettelijke voorwaarden inzake het verlenen van de anonimiteit. Deze rechter zou dan wel toegang hebben tot het vertrouwelijk dossier.

Dergelijk systeem zou ongetwijfeld bijdragen tot een grotere bescherming van de persoon en het vermogen van de melder en het zou een grotere rechtszekerheid bieden bij het toekennen van anonimiteit.

Verder heeft het Instituut de wetgever ook verzocht om een regeling uit te werken voor de leden die zich beroepen op de immuniteit voor vervolging wegens het witwassen van geld verdiend met gewone fiscale fraude, om te voorkomen dat deze beroepsbeoefenaars het *tip-ping off*-verbod (artikel 19 van de antiwitwaswet) overtreden als zij informatie meedelen over eerdere meldingen inzake witwasoperaties die verband houden met de ernstige en georganiseerde fiscale fraude.

Colloquium Unplib – 24 april 2008

Op 24 april 2008 hield de UNPLIB in aanwezigheid van minister Laruelle een colloquium over het thema ‘De omzetting van de dienstenrichtlijn in België: wat is de impact voor de vrije beroepen?’

Het was in de eerste plaats de bedoeling om tijdens het colloquium de diverse gevolgen van de dienstenrichtlijn op de sector van de vrije beroepen te identificeren en te analyseren. Er werd gesproken over de eventuele veranderingen van de beroepsreglementeringen en over de administratieve vereenvoudigingen die de richtlijn met zich zal meebrengen.

³ Grondwettelijk Hof, 23 januari 2008, arrest nr. 10/2008; Grondwettelijk Hof, 10 juli 2008, arrest nr. 102/2008.

Uitoefening van het beroep

Naar aanleiding van dat colloquium werd ook een wederzijdse sensibilisering over die belangrijke kwestie georganiseerd tussen de overheid en de vrije beroepen. Zo kreeg het IAB de gelegenheid om zijn standpunt uiteen te zetten bij monde van voorzitter André Bert die deelnam aan het panelgesprek.

Er namen ook politieke en administratiedeskundigen aan het colloquium deel; zij lichtten de historische, praktische en technische context van de richtlijn toe. Dit waren de thema's van de sprekers:

- 'Het belang van de omzetting' door Corinne François, kabinet-medewerkster van minister Laruelle;
- 'Dienstenrichtlijn versus beroepsbekwaamheidsrichtlijn' door Jean-Marie Van De Sande, adviseur van de FOD Economie;
- 'Omzetting en administratieve vereenvoudiging' door Erwin De Pue, algemeen directeur van de Dienst voor de Administratieve Vereenvoudiging (DAV).

Seminarie mede-eigendom – 11 december 2008

De Raad van het IAB pleitte reeds in het memorandum dat in juni 2007 ten behoeve van de regering werd opgesteld, voor een verbetering van de boekhouding van de mede-eigendommen van onroerende goederen, en wel met het oog op meer transparantie en een deugdelijk bestuur. De Raad van het IAB stelde ook voor om een verplichte externe controle van de rekeningen van de mede-eigendom en van de rekeningen van de syndicus in te voeren.

In december 2008 nam de ondervoorzitter deel aan een studiedag van de ULB, met medewerking van de Federatie van het Notariaat, gewijd aan het wetsvoorstel dat ertoe strekt de Wet van 30 juni 1994 betreffende de gedwongen mede-eigendom van onroerende goederen te wijzigen.

In haar uiteenzetting vatte de ondervoorzitter de argumentatie van het IAB in vier hoofdlijnen samen:

- de noodzaak van een genormaliseerd minimumrekeningstelsel dat aangepast is aan de mede-eigendommen en een nomenclatuur van boekhoudkundige rekeningen, die in hoofdzaak gebaseerd zijn op de boekhoudkundige rekeningen van de ondernemingen, waarvan een aantal rekeningen aangepast zijn aan de specificiteit van de mede-eigendommen;
- de toepassing van een vereenvoudigde boekhouding – een kasboekhouding – voor de zeer kleine en kleine mede-eigendommen, vergelijkbaar met het model dat bestaat voor de kleine vzw's;

- de toepassing van de Wet van 17 juli 1975 en van het KB van 30 januari 2001 betreffende de ondernemingen op de middelgrote en grote mede-eigendommen. Dat impliceert een dubbele boekhouding en de opstelling van een jaarrekening en een toelichting;
- de uitbreiding van de controlemaatregelen inzake de boekhouding van de mede-eigendom die reeds in de Wet van 30 juni 1994 voorkomen (opdracht tot toezicht die toekomt aan de algemene vergadering en – ten dele – aan de raad van bestuur indien die bestaat) door inschrijving in de nieuwe wet van een verplichte externe controle die, in dat geval, aan een extern accountant wordt voorbehouden.

Buiten de contractuele auditopdracht die een accountant kan uitvoeren op verzoek van een mede-eigenaar die moet instaan voor de kosten ervan, pleit het IAB voor de inlassing in de wet op de mede-eigendom van een wettelijke externe audit die, overeenkomstig de wettelijke bevoegdheden die door het Wetboek van Vennootschappen of andere bijzondere wetten en regelgevingen aan de accountant zijn toegekend, aan de accountant wordt voorbehouden.

Door zijn deelneming aan de Commissie voor boekhoudkundige normen, zal het IAB de regering en de Commissie voor boekhoudkundige normen sensibiliseren voor de uitwerking van een boekhoudrecht van de mede-eigendommen.

Verzekering burgerlijke beroepsaansprakelijkheid: stand van zaken

De collectieve verzekeringspolis 'beroepsaansprakelijkheid' die op 30 oktober 2007 in werking trad, is zijn tweede jaar ingegaan.

Het Comité schadegevallen kwam bijeen op 18 november 2008, in aanwezigheid van vertegenwoordigers van verzekeringsmaatschappij Axa Belgium, van de makelaars WILLEMOT en MARSH, en van vertegenwoordigers van het IAB.

Enkele cijfers:

- de collectieve polis telt momenteel ongeveer 2 875 verzekerden;
- de hoofdoorzaak van schadegevallen uitgedrukt in kosten bestaat uit 'fiscale' schade;
- een groot deel van de schadegevallen (22,44 % van de totale schadegevallenlast) vindt zijn oorsprong in de niet-naleving van termijnen.

Bewaringstermijnen van de boekhoudstukken gewijzigd in 2008

Door de Wet van 8 juni 2008 (B.S., 16 juni 2008) werd de termijn voor het bewaren van boekhoudkundige stukken verminderd van tien naar zeven jaar.

Dit lijkt op eerste zicht een interessante maatregel, indien er niet nog andere wettelijke bepalingen bestonden, die het noodzakelijk maken om bepaalde documenten toch een langere termijn te bewaren.

De aanvang van de bewaringstermijn moet worden berekend vanaf 1 januari volgend op de afsluiting van de boekhouding. Dit is dus verschillend voor een onderneming met een boekhouding per kalenderjaar en een onderneming (vennootschap in dit geval) die een boekhouding voert die over twee kalenderjaren gespreid is.

In de btw-wetgeving gelden bewaringstermijnen voor sommige handelingen (vb. onroerende handelingen) die een langere bewaringstermijn noodzakelijk maken. De herzieningsperiode bedraagt voor deze goederen vijftien jaar.

Men dient hiermee rekening te houden en zich zodanig te organiseren, dat de originele documenten ter beschikking blijven gedurende deze periode van herziening.

Voor de sociale documenten is een bewaringstermijn van vijf jaar voorzien. Nochtans kunnen bepaalde documenten noodzakelijk blijken als bewijskracht voor de fiscus, zodat zij best ook zeven jaar worden bewaard.

Algemeen dienen de ondernemingen en hun adviesverstrekkers zich bewust te zijn van dit gebrek aan uniformiteit in de bewaringstermijnen, zodat alle documenten worden bewaard tot de langste bewaringstermijn verstreken is.

Indien men toch zou opteren om de nieuwe bewaringstermijn van zeven jaar aan te houden, dient men die stukken die een langere bewaringstermijn vereisen, afzonderlijk en in origineel zorgvuldig bij te houden.

Wij verwijzen ook naar het meer uitgebreide artikel dat in juli 2008 werd gepubliceerd en op de website terug te vinden is onder Leden en stagiairs / Publicaties / Livornostraat 41.

Het Instituut en het milieu

De milieuproblematiek blijft een belangrijke plaats innemen: de publieke opinie en de overheden hechten hieraan steeds meer belang, onder druk van Europa en van internationale akkoorden zoals Kyoto.

De federale regering en de verschillende gewesten hebben in België de bevoegdheid over deze materie, die zeer technisch en omvangrijk is. Milieuaspecten in de boekhouding verwerken is geen sinecure, en is binnen de normale boekhoudreglementering zelfs niet expliciet voorzien.

Kris Peeters, toenmalig Vlaams minister van Openbare werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, riep tijdens de IAB-studiedag van 23 mei 2007 (zie Jaarverslag 2007 IAB, p. 11) op tot medewerking van het IAB om de bedrijven van deze problematiek bewust te maken.

Dit idee werd overgenomen door zijn opvolger, huidig Vlaams minister Hilde Crevits, die de Commissie voor milieuproblematiek en boekhouding oprichtte.

In samenwerking met milieudeskundigen, vertegenwoordigers van het departement Leefmilieu en Economie, alsook met vertegenwoordigers van de FOD Financiën, afgevaardigden van het IAB en het Beroepsinstituut van Erkende Boekhouders en Fiscalisten (BIBF), is deze commissie de voorbije jaren verschillende malen bijeengewees en heeft deze, uitgaand van de bestaande regelgeving, getracht de milieuaspecten samen te vatten en te verduidelijken, die op verschillende balansposten en op de resultaatrekeningen van invloed kunnen zijn.

Door de veelvuldige aanpassingen in de reglementering werd niet geoedeerd om volledigheid na te streven, maar eerder een algemene benadering te bieden van de milieuaspecten, die de balansposten en de resultatenrekeningen beïnvloeden, en die in de jaarrekening zijn opgenomen.

Onder het voorzitterschap van Jan Verhoeve, die na zijn benoeming tot voorzitter van de Commissie voor boekhoudkundige normen werd opgevolgd door professor Eric De Lembre, zijn de werkzaamheden van deze Commissie voor milieuproblematiek thans in de eindfase beland.

Het departement van de Vlaamse regering heeft de intentie hierover een brochure uit te geven, die naar alle waarschijnlijkheid in 2009 zal worden gepubliceerd. De andere gewesten hebben soortgelijke initiatieven opgezet, waaraan het Instituut eveneens zijn volle medewerking zal verlenen.

Rechtspraak

Overzicht rechtspraak Tuchtcommissie inzake tuchtzaken

Tuchtcommissie van 18 december 2007 (Franstalige kamer)

Feiten

De betrokken accountant wordt vervolgd omdat hij in de uitoefening van zijn opdrachten tekort is gekomen aan de in artikel 4, 1° van de Wet van 22 april 1999 betreffende de beroepstucht voor accountants en belastingconsulenten bedoelde beroepsverplichtingen, alsook aan de in artikel 4, 2° van dezelfde wet beoogde beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid, namelijk:

1. een bestuursopdracht in vijf handelsvennootschappen uit te oefenen of te hebben uitgeoefend zonder om de in artikel 31, 1° van de Wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen bedoelde voorafgaande en steeds herroepbare toelating van de Raad te hebben verzocht;
2. de, zelfs aangetekende, brieven van het Instituut niet te hebben beantwoord, en zulks in overtreding van artikel 4 van het koninklijk besluit van 1 maart 1998 tot vaststelling van het reglement van plichtenleer van de accountants.

Beoordeling

De materialiteit van de bezwaren zoals door het IAB geformuleerd is bewezen.

Beslissing

Aangezien de houding van betrokkene blijkt geeft van onverschilligheid en van een totaal misprijzen ten aanzien van het beroep, hetgeen afbreuk doet aan de kwaliteit en het imago van gestrengheid dat dit beroep moet hebben, en voor de leden ervan, meent de Tuchtcommissie als straf een schorsing van een jaar te moeten opleggen.

Tuchtcommissie van 22 januari 2008 (Nederlandstalige kamer)

Feiten

Aan betrokkene werd ten laste gelegd dat hij tekortgeschoten is in zijn beroepsverplichtingen bij de uitoefening van zijn opdrachten en dat hij de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid, die aan het beroep ten grondslag liggen, heeft geschonden door:

- het niet betalen van de ledenbijdrage en de CFI-bijdrage voor 2006 (art. 6 Wet 22 april 1999 – art. 14 koninklijk besluit van 1 maart 1989),
- geen jaarverslagen inzake permanente vorming te hebben ingediend (artikelen 2, 3 en 33 van het koninklijk besluit van 1 maart 1998 juncto artikelen 1, 5 en 6 van de norm permanente vorming),
- het niet reageren op brieven van het Instituut (art. 2, 3 en 4 van het koninklijk besluit van 1 maart 1998).

Bespreking

De leden van het Instituut dienen elk jaar een bijdrage te betalen waarvan het bedrag door de algemene vergadering van het Instituut wordt vastgesteld. De externe leden zijn bovendien verplicht een bijdrage te betalen in de werkingskosten van de Cel voor de Financiële Informatieverwerking (art. 11, § 7 Wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme; en art. 12 KB van 11 juni 1993 inzake de samenstelling, de organisatie, de werking en de onafhankelijkheid van de CFI).

De niet- (of laattijdige) betaling van de ledenbijdragen leidt tot bijkomende werkzaamheden en kosten voor de diensten van het Instituut. Deze inbreuk op de deontologie is zeer ernstig omdat de ledenbijdragen de voornaamste inkomstenbron vormen voor het Instituut. Deze houding getuigt eveneens van een onconfraterneel gedrag en van weinig respect tegenover de leden van het Instituut en het Instituut zelf en strookt niet met de waardigheid die men van een accountant en/of belastingconsulent mag verwachten.

De leden van het Instituut dienen jaarlijks een minimum aantal uren te besteden aan werkzaamheden die bijdragen tot de verbetering van hun vak kennis, overeenkomstig de normen van de Raad. Wanneer de beroepsbeoefenaar geen jaarverslag uitbrengt, mag er worden vermoed dat hij of zij niet de vereiste tijd heeft besteed aan de permanente vorming.

Elke accountant of belastingconsulent is bovendien gehouden in te gaan op de verzoeken tot informatie, bevelen en uitnodigingen uitgaande van het Instituut en dit binnen de termijn vastgesteld door het Instituut. Wanneer de beroepsbeoefenaar nalaat te reageren op brieven, wordt het Instituut in ernstige mate gehinderd in de uitoefening van zijn wettelijke opdracht van toezicht op de naleving van de regels van plichtenleer conform artikel 3 en 28 van de Wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen

Beoordeling

Bij de toepassing van de strafmaat hield de Tuchtcommissie rekening met het feit dat:

- het niet betalen van ledenbijdragen een gebrek aan respect, waardigheid en confraterniteit betekent in hoofde van de betrokkene;
- het niet reageren op de aanmaningen van het Instituut evenzeer een gebrek aan respect tegenover de organen van het Instituut inhoudt;
- het niet naleven van de regels inzake permanente vorming de noodzakelijke bijscholing en de kwaliteit van de dienstverlening in het gedrang brengt;
- de betrokkene in het verleden reeds diverse schorsingen heeft opgelopen.

Beslissing

De Tuchtcommissie sprak tegen betrokkene als tuchtsanctie de schrapping uit.

Tuchtcommissie van 20 februari 2008 (Franstalige kamer)

Feiten

De Raad van het Instituut legt de betrokken natuurlijke persoon (accountant en belastingconsulent) en accountancyvennootschap (in vereffening) ten laste:

A/ wat de vennootschap betreft

- retentie te hebben uitgeoefend op boekhoudstukken ten nadele van een cliëntvennootschap;
- het Instituut niet in kennis te hebben gesteld van een gerechtelijke procedure waarbij de beroepsaansprakelijkheid van de vennootschap werd ingeroepen;
- haar jaarrekeningen over de op 31/12/2003 en 31/12/2004 afgesloten boekjaren niet bij de NBB te hebben neergelegd;
- haar burgerlijke beroepsaansprakelijkheid niet met een door het Instituut goedgekeurde verzekeringspolis te hebben verzekerd;
- de brieven van het Instituut niet te hebben beantwoord.

B/ wat de natuurlijke persoon betreft

- zijn ledenbijdrage voor het jaar 2005 niet te hebben betaald;
- zijn verplichtingen inzake permanente vorming niet te zijn nagekomen;
- in strijd met het monopolie op de boekhoudkundige beroepsactiviteiten van de leden van het BIBF, het IAB en het IBR en de stagiairs bij deze instituten, aandelen in een handelsvennootschap met als maatschappelijk doel “alle diensten die betrekking hebben op secretariaat, boekhouding en fiscaliteit” te hebben bezeten;
- zijn burgerlijke beroepsaansprakelijkheid niet met een door het Instituut goedgekeurde verzekeringspolis te hebben verzekerd;
- als enige vennoot en zaakvoerder van de betrokken vennootschap, de diverse overtredingen die deze vennootschap ten laste worden gelegd (zie hiervoor) te hebben toegelaten, begaan of mogelijk gemaakt.

Bespreking

De Tuchtcommissie heeft de betrokken accountant en belastingconsulent de kans gegeven om aanvullende stukken met het oog op zijn verweer te overleggen. Betrokkene heeft echter geen aanvullende stukken neergelegd.

Als dusdanig blijkt uit de door de Raad van het IAB neergelegde stukken en de tegen de betrokken vennootschap en natuurlijke persoon geformuleerde bezwaren, gegrond zijn.

Voorts blijkt uit het verhoor van de betrokken accountant en belastingconsulent voor de Tuchtcommissie dat de betrokken vennootschap in moeilijkheden verkeerde en – naar zeggen van de betrokkene, op verzoek van de RSZ – in gerechtelijke vereffening werd gesteld, ten gevolge waarvan betrokkene blijkbaar persoonlijke problemen heeft gekregen.

Deze toestand kan misschien zijn overtredingen verklaren maar geenszins een reden tot verschoning ervoor vormen. Hij bevestigt ten stelligste niemand te hebben willen benadelen. Het dossier wijst het tegendeel niet uit.

Beslissing

De Tuchtcommissie stelt vast dat de bezwaren gegrond zijn en is, in de gegeven omstandigheden, van oordeel dat de betrokken accountant (natuurlijke persoon) de straf van de berisping moet worden opgelegd, welke straf aangewezen is om zijn aandacht op zijn huidige en toekomstige beroepsaansprakelijkheid te vestigen. Betrokkene blijft zijn opdrachten van accountant immers individueel uitoefenen.

De betrokken vennootschap, die niet is verschenen om haar verweer voor te dragen en die geen beroepswerkzaamheid als accountant meer uitoefent, dient te worden geschrapt.

Tuchtcommissie van 4 juni 2008 (Franstalige kamer)

Feiten

De betrokken natuurlijke persoon (accountant en belastingconsulent) en vennootschap (accountant) worden vervolgd omdat zij in de uitoefening van de opdrachten tekort zijn gekomen aan de in artikel 4, 1° van de Wet van 22 april 1999 betreffende de beroepstucht voor accountants en belastingconsulenten bedoelde beroepverplichtingen, alsook aan de in artikel 4, 2° van dezelfde wet beoogde beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid, namelijk:

A/ wat de vennootschap betreft

- A.1. de bijdrage voor het jaar 2006 en de erop verschuldigde vermeerdering niet te hebben betaald;
- A.2. de, zelfs aangetekende, brieven van het Instituut niet te hebben beantwoord, en zulks in overtreding van artikel 4 van het koninklijk besluit van 1 maart 1998 tot vaststelling van het reglement van plichtenleer van de accountants.

B/ wat de natuurlijke persoon betreft

- B.1. de bijdrage voor het jaar 2006, met inbegrip van de verplichte bijdrage aan de Cel voor de Financiële Informatieverwerking (CFI), en de erop verschuldigde vermeerdering niet te hebben betaald;
- B.2. als zaakvoerder van de betrokken vennootschap, aansprakelijk te worden geacht voor de niet-betaling van de door de vennootschap in 2006 verschuldigde bijdrage;
- B.3. in drie handelsvennootschappen een bestuursmandaat uit te oefenen of te hebben uitgeoefend zonder om de in artikel 31, 1° van de Wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen bedoelde voorafgaande en steeds herroepbare toelating van de Raad te hebben verzocht;
- B.4. de, zelfs aangetekende, brieven van het Instituut niet te hebben beantwoord, en zulks in overtreding van artikel 4 van het koninklijk besluit van 1 maart 1998 tot vaststelling van het reglement van plichtenleer van de accountants;
- B.5. er niet te hebben op toegezien dat de bvba de brieven van het Instituut beantwoordde en aldus, als zaakvoerder van genoemde vennootschap, op tuchtrechtelijk gebied aansprakelijk te worden geacht voor deze overtreding van artikel 4 van het koninklijk besluit van 1 maart 1998 tot vaststelling van het reglement van plichtenleer van de accountants;
- B.6. zijn verslag inzake permanente vorming na het verstrijken van de academiejaren 2002-2003, 2003-2004, 2004-2005 en 2005-2006 niet te hebben teruggestuurd en de verplichting tot permanente vorming tijdens deze academiejaren niet te zijn nagekomen.

Bespreking

De materialiteit van de bezwaren zoals in de beslissing tot verwijzing van het IAB is geformuleerd, wordt niet betwist.

Uit de verstrekte uitleg van de betrokken accountant en zijn raadsman aan de Tuchtcommissie, blijkt dat zijn familie door de levensomstandigheden blijkbaar in een uiterst benarde financiële situatie was beland, waardoor hij, in de gegeven omstandigheden, ertoe gebracht werd ze te hulp te komen door zeer onnauwkeurig om te gaan met de wettelijke regels die het beroep van accountant en belastingconsulent regelen.

Aldus heeft betrokkene (natuurlijke persoon) de regels die het verbod inhouden zich met het beheer van niet door het IAB erkende vennootschappen in te laten, niet nageleefd en zijn beroepsverplichtingen inzake permanente vorming en inzake het opmaken van jaarrekeningen ten aanzien van het beroepsinstituut waartoe hij behoort, verwaarloosd.

Beoordeling

Voormelde omstandigheden zijn evenwel niet van dien aard dat ze zijn gedrag ter zake kunnen rechtvaardigen, noch hem van zijn beroepsfouten kunnen vrijpleiten.

Volgens de Tuchtcommissie gelden daarentegen wel “verzachtende” omstandigheden, die een zekere mildheid vanwege de Commissie kunnen wettigen, zeker nu betrokkene, op verzoek van de Commissie, alles in het werk heeft gesteld om de regularisatie van zijn toestand met betrekking tot de regels van het beroep snel af te ronden.

Beslissing

Gelet op bovenvermelde gegevens en gelet op de vaststelling dat betrokkene het imago van het beroep ten aanzien van derden niet heeft bezoedeld, dient de straf van de berisping te worden opgelegd. Dit zou hem ertoe moeten brengen om zijn beroepsverplichtingen stipt na te leven.

Tuchtcommissie van 14 oktober 2008 (Nederlandstalige kamer)

Feiten

Aan betrokkene werd ten laste gelegd dat hij (1) bestuursmandaten uitoefende in commerciële vennootschappen en/of vennootschappen met handelsvorm (art. 31 Wet 22 april 1999), (2) geen jaarverslagen inzake permanente vorming had ingediend sinds de academiejaren 1995-1996 (artikelen 2, 3 en 33 van het KB van 1 maart 1998 juncto artikelen 1, 5 en 6 van de norm permanente vorming) en (3) niet reageerde op brieven van het Instituut (art. 2, 3 en 4 van het KB van 1 maart 1998).

Bespreking

Externe accountants mogen geen taak van bestuurder of zaakvoerder uitoefenen in handelsvennootschappen of vennootschappen met handelsvorm die niet zijn opgericht onder houders met dezelfde hoedanigheid of onder houders van verschillende hoedanigheden, behoudens de voorafgaande en uitdrukkelijke toelating van de Raad. Betrokkene bekleedde een bestuursmandaat in een handelsvennootschap en had hiervoor geen toelating gevraagd – en aldus geen toelating verkregen – aan de Raad van het Instituut.

Betrokkene liet tevens na jaarverslagen uit te brengen inzake de permanente vorming. Er mag dan ook worden vermoed dat betrokkene niet de vereiste tijd had besteed aan de permanente beroepsopleiding.

Bovendien reageerde hij niet op de brieven en de verzoeken van het Instituut waardoor het Instituut ernstig belemmerd werd in zijn opdracht om toezicht uit te oefenen op de beroepsbeoefenaars conform artikel 3 en 28 van de Wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen.

Beoordeling

Bij de toepassing van de strafmaat hield de Tuchtcommissie rekening met het feit dat:

- het uitoefenen van bestuursmandaten in een commerciële vennootschap strijdig is met de plicht tot onafhankelijkheid en met de beroepseer van een accountant;
- het niet reageren op de aanmaningen van het Instituut evenzeer een gebrek aan respect tegenover de organen van het Instituut inhoudt;
- het niet naleven van de regels inzake permanente vorming de noodzakelijke bijscholing en de kwaliteit van de dienstverlening in het gedrang brengt;
- de betrokkene nog geen tuchtrechtelijke sanctie heeft opgelopen.

Beslissing

De Tuchtcommissie legde betrokkene als tuchtsanctie een schorsing op van drie maanden.

Overzicht rechtspraak Commissie van beroep inzake tuchtzaken

Commissie van beroep van 10 december 2007 (Franstalige kamer)

Feiten

De betrokken accountant en belastingconsulent wordt ten laste gelegd:

1. zijn beroep, alsook een bestuursmandaat, uit te oefenen of te hebben uitgeoefend in een niet-erkende fiduciaire vennootschap, en zulks in overtreding van artikel 20 van het koninklijk besluit van 1 maart 1998 tot vaststelling van het reglement van plichtenleer van de accountants;
2. de, zelfs aangetekende, brieven van het Instituut niet te hebben beantwoord of er geen gevolg aan te hebben gegeven, en zulks in overtreding van artikel 4 van het koninklijk besluit van 1 maart 1998 tot vaststelling van het reglement van plichtenleer van de accountants.

Bespreking

Zoals betrokkene in zijn beroepsschrift onderstreept, blijkt uit de gegevens van de zaak dat “om zijn standpunt, in verband met dit dossier, objectief samen te vatten, men kan stellen dat het niet de erkenning van zijn vennootschap alsdanig is die hem moeilijk valt, maar alleen en uitsluitend de betaling van een nieuwe bijdrage met betrekking tot deze erkenning”, aangezien betrokkene “van mening is dat die tweede beroepsbijdrage onrechtvaardig en discriminerend is”.

De betrokken accountant en belastingconsulent erkent thans dat “om de betaling van een tweede bijdrage te vermijden, hem twee extreme oplossingen werden voorgesteld: ofwel de vennootschap vereffenen, ofwel zich terugtrekken als zaakvoerder en vennoot en, bijgevolg, alle aandelen van de vennootschap aan een derde afstaan”.

Hij geeft toe getalmd te hebben om een tussenoplossing te vinden en dat, aangezien hij geen gevolg heeft gegeven “het IAB aan zijn Raad terecht de opdracht heeft gegeven de maatregelen te nemen die in dergelijke toestand vereist zijn”.

Betrokkene heeft ter zitting stukken overlegd waaruit blijkt dat de vennootschap een buitengewone algemene vergadering heeft gehouden waarop hij ontslag heeft genomen uit zijn functie van zaakvoerder van genoemde vennootschap.

Voorts heeft de algemene vergadering de statuten van de vennootschap gewijzigd, zodat deze niet meer de aard heeft van een burgerlijke vennootschap en het maatschappelijk doel geen betrekking meer heeft op “accountancy”, noch op “belastingconsultancy”, terwijl de toekenning van de aandelen aan betrokkene werd ingetrokken.

Beoordeling

Onder voorbehoud van neerlegging ter griffie van de bevoegde rechtbank van koophandel van de bekendmaking in de bijlagen bij het *Belgisch Staatsblad* van de voormelde akte, houdende het ontslag, de benoeming en de statutenwijziging van de vennootschap, lijkt de toestand van betrokkene geregulariseerd ten aanzien van het reglement van plichtenleer der accountants.

Daaruit volgt dat, niettegenstaande de overtredingen die de betrokken accountant en belastingconsulent ten laste werden gelegd bewezen blijven, zoals door de Tuchtcommissie werd vastgesteld, er thans een einde aan werd gesteld.

Hoewel het regelovertrekend gedrag dat door betrokkene in het verleden werd aangenomen dient te worden bestraft, verantwoord zijn wil om er een einde aan te maken en de afwezigheid van tuchtrechtelijke antecedenten dat de, inzonderheid “wegens zijn bewuste weigering om er een einde aan te stellen” oorspronkelijk uitgesproken straf van de schrapping, wordt vervangen door de straf van de berisping.

Beslissing

De Commissie van beroep, beslissend op tegenspraak, bevestigt de beslissing van de Tuchtcommissie waarbij de tuchtrechtelijke inbreuken bewezen werden verklaard, mits volgende wijziging aan te brengen: de schrapping wordt vervangen door een berisping.

Commissie van beroep van 10 december 2007 (Franstalige kamer)

Feiten

De betrokken accountants (natuurlijke persoon en vennootschap) worden vervolgd omdat zij in de uitoefening van hun opdrachten tekort zijn gekomen aan de in artikel 4, 1° van de Wet van 22 april 1999 betreffende de beroepstucht voor accountants en belastingconsulenten bedoelde beroepverplichtingen, alsook aan de in artikel 4, 2° van dezelfde wet beoogde beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid, namelijk:

A/ wat de vennootschap betreft

- A.1. in overtreding van de voorschriften van artikel 98 en 129bis van het Wetboek van Vennootschappen, haar respectievelijk op 31.12.2001, 31.12.2002 en 31.12.2003 afgesloten jaarrekeningen niet bij de Balanscentrale van de Nationale Bank van België te hebben neergelegd;
- A.2. in overtreding van artikel 4 van het koninklijk besluit van 1 maart 1998 tot vaststelling van het reglement van plichtenleer, niet op bevredigende wijze te zijn ingegaan op of geen gevolg te hebben gegeven aan de verzoeken van het Instituut.

B/ wat de natuurlijke persoon betreft

- B.1. zijn beroep, alsook een bestuursmandaat, uit te oefenen of te hebben uitgeoefend in twee niet-erkende fiduciaire vennootschappen, en zulks sinds hem in 1986 de hoedanigheid van accountant werd toegekend;
- B.2. een bestuursmandaat in twee handelsvennootschappen uit te oefenen of te hebben uitgeoefend, zonder om de in artikel 31, 1° van de Wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen bedoelde voorafgaande en steeds herroepbare toelating van de Raad te hebben verzocht;
- B.3. als zaakvoerder van de betrokken accountancyvennootschap, aansprakelijk te worden geacht voor de niet-neerlegging van alle jaarrekeningen van genoemde vennootschap bij de Balanscentrale van de Nationale Bank van België;
- B.4. niet op bevredigende wijze de, zelfs aangetekende, brieven van het Instituut te hebben beantwoord, en zulks in overtreding van artikel 4 van het koninklijk besluit van 1 maart 1998 tot vaststelling van het reglement van plichtenleer van de accountants;
- B.5. zijn verslagen inzake permanente vorming vanaf het academiejaar 1988-1989 niet te hebben teruggezonden en de verplichting tot permanente vorming vanaf 1987-1988 niet te hebben nageleefd.

Bespreking

De materialiteit van de feiten wordt niet betwist, hetgeen door de Tuchtcommissie werd vastgesteld, waarbij terecht werd opgemerkt dat betrokkene, als zaakvoerder van de betrokken vennootschap noch ten persoonlijke titel, evenmin enige objectieve en toereikende verklaring voor zijn tekortkoming verschafte.

In zijn ter zitting van de Commissie van beroep overgelegde nota, komt betrokkene op tegen de uitspraak van de Tuchtcommissie, voor zover deze Commissie de gegevens die hij bij zijn verschijning tot zijn verweer had voorgedragen, niet in aanmerking zou hebben genomen en haar beslissing enkel zou hebben gesteund op een "bureaucratisch / administratief" dossier.

Voor de Commissie van beroep van het Instituut voert betrokkene, onder verwijzing naar voornoemde nota, vruchteloos volgende argumentatie aan:

1. Met betrekking tot de uitoefening van het beroep van accountant binnen twee niet-erkende fiduciaire vennootschappen (tenlastelegging B.1), houdt de betrokken natuurlijke persoon voor dat de uitoefening van zijn werkzaamheid als accountant in die twee vennootschappen niet is aangetoond en dat de handelsactiviteit ervan niet is bewezen;

terwijl:

- uit de uittreksels van het *Belgisch Staatsblad* blijkt dat betrokkene gedelegeerd bestuurder is van een vennootschap X, met als maatschappelijk doel het verlenen van alle advies en analyses op het gebied van het beheer, de financiën, het commercieel, juridisch, fiscaal of enig ander beleid van de ondernemingen, en bestuurder is van een vennootschap Y met, onder meer, als maatschappelijk doel de verwezenlijking van alle verrichtingen inzake de ontwikkeling, het boekhoudkundig, fiscaal en administratief beheer van alle nijverheids- en handelsondernemingen, de interne organisatie en het personeelsbeheer;
- betrokkene insgelijks vruchteloos beweert dat hij "geen commercieel bedrijf in genoemde vennootschappen" heeft uitgeoefend, dat de hem ten laste gelegde overtreding – tenlastelegging B.2 – gegrond is op het voorschrift van artikel 31, 1° van de Wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen dat, inzonderheid, bepaalt dat externe accountants en externe belastingconsulenten, zonder de voorafgaande en steeds herroepbare toelating van het Instituut, geen commercieel bedrijf of een taak van bestuurder of zaakvoerder mogen uitoefenen in handelsvennootschappen of vennootschappen met handelsvorm die niet zijn opgericht onder houders met dezelfde hoedanigheid of onder houders van verschillende hoedanigheden.

De beweringen van betrokkene als zouden voornoemde vennootschappen “middenvennootschappen” zijn, en als zou de eerste sinds 1998 en de tweede sinds 1994 inactief zijn, worden niet door enig document gestaafd. Immers, het maatschappelijk doel van beide vennootschappen stemt niet overeen met dit van een burgerlijke middenvennootschap of van een burgerlijke patrimoniumvennootschap.

Uit de omstandigheid dat genoemde vennootschappen in 1991 en 1996 bij de Btw-administratie werden geschrapt, kan niet worden afgeleid dat ze alle activiteiten hebben stopgezet, noch dat vennootschap X in vereffening werd gesteld.

Het “attest MVF” dat betrokkene aan zijn nota zegt toe te voegen en “het feit bevestigt dat vennootschap Y sinds 2001 geen activiteit meer heeft”, wordt niet voorgelegd.

2. Met betrekking tot de permanente vorming

Het feit dat betrokkene, die sinds het academiejaar 1987-1988 zijn verplichtingen inzake permanente vorming niet is nagekomen en bijgevolg, sindsdien zijn verslagen inzake permanente vorming niet heeft teruggestuurd, toegeeft dat het onmogelijk is “het beroep zonder permanente vorming uit te oefenen”, maar beweert andere middelen te gebruiken, waaronder het internet, om zijn permanente vorming te verzekeren, vormt een overtreding van de reglementaire bepalingen, inzonderheid die van artikel 33 van het koninklijk besluit van 1 maart 1998 tot vaststelling van het reglement van plichtenleer van de accountants.

Beoordeling

Uit hetgeen voorafgaat, alsook uit de motieven, die moeten worden bijgevalen, van de beslissing tot verwijzing van de Raad en de uitspraak van de Tuchtcommissie, volgt dat de overtredingen die de betrokken accountant ten laste worden gelegd, zijn bewezen.

Geen enkel gegeven uit het dossier, noch de uitleg die door betrokkene, zowel ten persoonlijke titel als zaakvoerder van de betrokken vennootschap, tijdens de zitting voor de Commissie van beroep werden verstrekt, zijn bij machte er iets aan te wijzigen.

Beslissing

Daaruit volgt dat de enige mogelijke straf, afgewogen tegen de andere, de straf is die door de Tuchtcommissie werd opgelegd, zijnde de schrapping.

De Commissie van beroep, beslissende op tegenspraak, bevestigt de door de Tuchtcommissie gedane uitspraak die de betrokken accountants (natuurlijke persoon en vennootschap) de straf van de schrapping oplegt.

Commissie van Beroep van 10 december 2007 (Franstalige kamer)

Feiten

De betrokken belastingconsulent wordt ten laste gelegd:

1. zijn beroep, alsook een bestuursmandaat, uit te oefenen of te hebben uitgeoefend in een niet-erkende fiduciaire vennootschap en de Raad van het Instituut te beletten deze vennootschap in te schrijven op de lijst van de belastingconsulenten;
2. de, zelfs aangetekende, brieven van het Instituut niet te hebben beantwoord;
3. zijn verslagen inzake permanente opleiding na het verstrijken van de academiejaren 2003-2004 en 2004-2005 niet te hebben teruggezonden en tijdens dezelfde jaren zijn verplichtingen inzake permanente opleiding niet te zijn nagekomen.

Bespreking

Het voorwerp van de vordering en de antecedenten van de zaak werden door de Tuchtcommissie exact geformuleerd. De beslissing van de Commissie, gesteund op oordeelkundige motieven, moet, mits de hiernavolgende preciseringen, dan ook worden bevestigd.

De betrokken belastingconsulent voert geen nieuw middel aan dat bij machte is de bestreden beslissing te verbeteren en betwist de materialiteit van de hem ten laste gelegde feiten niet.

Met betrekking tot het eerste bezwaar, de uitoefening van een bestuursmandaat in een niet-erkende vennootschap, blijkt immers uit de stukken dat betrokkene, nadat hij in november 2006 aan de leden van de Tuchtcommissie had gemeld dat hij “vanaf 01/01/2007 geen zaakvoerder van genoemde vennootschap meer zou zijn” en dat hij een notaris had verzocht om “het maatschappelijk doel van de vennootschap zo snel mogelijk te wijzigen teneinde elke verwijzing naar de door het IAB beschermde beroepen uit te schakelen en de vennootschap tot patrimoniumvennootschap om te vormen”, weliswaar een ontwerp van akte tot wijziging van het maatschappelijk doel van de vennootschap heeft overgelegd, maar dat aan dit ontwerp geen gevolg werd gegeven, en dat evenmin een akte werd opgesteld waarbij de betrokken belastingconsulent afstand deed van zijn opdracht als zaakvoerder, hetgeen hij ter zitting nog voornemens was.

De door betrokkene aangevoerde omstandigheid dat de betrokken vennootschap een “slapende” vennootschap is, is niet relevant.

Met betrekking tot het tweede en derde bezwaar, zijnde het stilzwijgen en de permanente vorming van de belastingconsulent, ontslaat zijn verblijf in het buitenland hem niet van de nakoming van zijn beroepsverplichtingen, en diende hij het Instituut zijn wijziging van verblijfplaats mede te delen.

Van zijn belofte dat hij "het detail van de permanente vorming die door het netwerk waarvoor hij werkt wordt aangeboden en waaraan hij heeft deelgenomen" zou laten worden, is, afgezien van de geldigheid van dergelijke opleiding ten aanzien van de door het Instituut bepaalde criteria, niets terecht gekomen.

Beslissing

Derhalve heeft de Tuchtcommissie hem terecht de straf van de schrapping opgelegd, die moet worden bevestigd.

Om deze redenen bevestigt de Commissie van beroep, beslissende op tegenspraak, de door de Tuchtcommissie gedane uitspraak die de betrokken belastingconsulent de straf van de schrapping oplegt.

Commissie van beroep van 17 april 2008 (Franstalige kamer)

Feiten

Aan de betrokken accountant en belastingconsulent en de accountancy-bvba waarvan hij zaakvoerder is, wordt ten laste gelegd tekort gekomen te zijn aan de in artikel 4, 1° van de Wet van 22 april 1999 betreffende de beroepstucht voor accountants en belastingconsulenten bedoelde beroepsverplichtingen, alsook aan de in artikel 4, 2° van dezelfde wet beoogde beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid, namelijk:

A/ wat de betrokken vennootschap betreft

1. de bijdrage voor het jaar 2006 en de erop verschuldigde vermeerdering niet te hebben betaald;
2. de, zelfs aangetekende, brieven van het Instituut niet te hebben beantwoord, en zulks in overtreding van artikel 4 van het koninklijk besluit van 1 maart 1998 tot vaststelling van het reglement van plichtenleer der accountants;

B/ wat de betrokken natuurlijke persoon betreft

1. de bijdrage voor het jaar 2006, met inbegrip van de verplichte bijdrage aan de Cel voor de Financiële Informatieverwerking, en de erop verschuldigde vermeerdering niet te hebben betaald;
2. als zaakvoerder van de betrokken bvba aansprakelijk te worden geacht voor de niet-betaling van de door de bvba voor 2006 verschuldigde bijdrage;
3. de, zelfs aangetekende, brieven van het Instituut niet te hebben beantwoord, en zulks in overtreding van artikel 4 van het koninklijk besluit van 1 maart 1998 tot vaststelling van het reglement van plichtenleer van de accountants;
4. niet te hebben toegezien op het feit dat de betrokken bvba de brieven van het Instituut beantwoordde en aldus op tuchtrechtelijk gebied aansprakelijk te worden geacht voor deze door de bvba begane overtreding;
5. zijn verslagen inzake permanente vorming na het verstrijken van de academiejaren 2004-2005 en 2005-2006 niet te hebben teruggezonden en tijdens dezelfde academiejaren zijn verplichtingen inzake permanente vorming niet te zijn nagekomen.

Bespreking

Betrokkene geeft toe, zowel als zaakvoerder van de bvba als ten persoonlijke titel, tekort gekomen te zijn aan de voormelde beroepsverplichtingen en bijgevolg tekort gekomen te zijn aan de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan de grondslag liggen van het beroep.

Hij verklaart zijn foutief gedrag door de geldmoeilijkheden en het tijdsgebrek ten gevolge van de ernstige ziekte waaraan zijn echtgenote al verscheidene jaren lijdt.

De Tuchtcommissie heeft terecht geoordeeld dat de door betrokkene ingeroepen moeilijkheden geen overmacht uitmaken die de uitvoering van de door artikel 6 van de Wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen aan de accountants en belastingconsulenten opgelegde verplichting tot het betalen van een bijdrage verhindert en dat noodzakelijkerwijs een straf moet worden opgelegd.

Opgemerkt wordt:

1. dat de betrokken accountant en belastingconsulent vier stortingen op de rekening van het Instituut heeft gedaan, voor een totaal bedrag van 1 360 euro en tot voldoening van de betwiste bijdragen van het jaar 2006 en eveneens van deze die sindsdien verschuldigd zijn voor het jaar 2007;
2. dat de verslagen inzake permanente vorming voor het academiejaar 2005-2006 wel, maar deze betreffende het jaar 2004-2006 niet zijn ingediend, en laten uitschijnen dat betrokkene aan geen enkel seminarie noch studiedag heeft deelgenomen, waartoe hij tijdsgebrek ten gevolge van “moeilijke en ongelukkige omstandigheden” van zijn gezinsleven inroept.

Beoordeling

Hoewel de moeilijke levensomstandigheden waarmede betrokkene wordt geconfronteerd in aanmerking moeten worden genomen, kunnen ze hem niet ontheffen of volledig vrijstellen van zijn beroepsverplichtingen.

Hoewel het probleem van de bijdragen thans met een bepaalde achterstand is opgelost, moest betrokkene zich ook inspannen om voor een minimum aan permanente vorming te zorgen, aangezien het lezen van beroepstijdschriften en het bezoeken van internetsites, waarop hij zich beroept, hem niet toestaan “zich bij te scholen” zonder aan opleidingsdagen deel te nemen”; dat betrokkene, ondanks zijn familiale bekommernissen, de van het Instituut uitgaande brieven moest beantwoorden.

Beslissing

Hoewel de door de Tuchtcommissie opgelegde tuchtstraf, gelet op de vermelde ontwikkeling van de zaak, niet meer in verhouding staat, moet toch een sanctie worden opgelegd: een schorsing van vijftien dagen.

Om deze redenen bevestigt de Commissie van beroep, beslissende op tegenspraak, de beslissing van de Tuchtcommissie, mits volgende wijziging aan te brengen: de aan de betrokkenen (natuurlijke persoon en vennootschap) opgelegde straf van schrapping wordt voor beide betrokkenen vervangen door de straf van de schorsing voor een termijn van vijftien dagen.

Commissie van beroep van 17 november 2008 (Nederlandstalige kamer)

Feiten

Aan betrokkene werd volgende feiten ten laste gelegd:

- niet voldoende uren permanente beroepsopleiding te hebben gevolgd en geen verslagen te hebben ingediend;
- het aannemen van een onwaardige houding ten overstaan van het Instituut.

Betrokkene had zich ingeschreven voor een aantal seminaries met het oog op zijn permanente vorming. Betrokkene was nooit komen opdagen voor de seminaries en had niet geannuleerd. Betrokkene weigerde nadien de facturen voor desbetreffende seminaries te betalen, behalve indien hij de onderliggende aanwezigheidsattesten voor desbetreffende seminaries ontving.

Hieruit kan worden afgeleid dat betrokkene niet de vereiste tijd heeft besteed aan de permanente vorming.

Een dergelijke houding, met name het willen “kopen” van aanwezigheidsattesten, is een lid van het Instituut onwaardig.

De betrokkene werd door de Tuchtcommissie een schorsing van twee maanden opgelegd.

Beslissing

Tijdens de procedure voor de Commissie van beroep riep betrokkene verzachtende omstandigheden in.

De Commissie van beroep oordeelde dat “die verzachtende omstandigheden er nochtans niet toe leiden dat de tuchtrechtelijke beteugeling door de Tuchtcommissie, die door de Commissie van beroep als een aan de tenlastelegging aangepaste beteugeling wordt beschouwd, verder moet herleid worden of anderszins moet verlicht worden”.

Ze bevestigde dan ook de bestreden beslissing van de Tuchtcommissie.

Overzicht rechtspraak Hof van Cassatie inzake tuchtzaken

Hof van Cassatie van 5 september 2008 (Nederlandstalige kamer)

Feiten

Aan de betrokken vennootschap en haar zaakvoerder worden de volgende feiten ten laste gelegd:

A/ Inzake de betrokken vennootschap:

- schending van de waardigheid wegens schending van het beroepsgeheim en poging tot chantage en het uitoefenen van retentierecht;

B/ Inzake de zaakvoerder:

- het op zodanige wijze handelen dat de vennootschap de regels inzake de waardigheid en het verbod op retentie heeft geschonden.

A/ Inzake de betrokken vennootschap

Overeenkomstig art. 3 van het KB van 1 maart 1998 tot vaststelling van het reglement van plichtenleer van de accountants, is de accountant gehouden elke handeling of houding te vermijden die in strijd is met de waardigheid, de rechtschapenheid of de kiesheid, of die onverenigbaar is met de eerbied verschuldigd aan zijn confraters of met de onafhankelijkheid die de uitoefening van een vrij beroep kenmerkt.

De betrokken vennootschap heeft dit artikel geschonden door inbreuk te maken op (1) art. 58 van de Wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen en art. 458 van het Strafwetboek die bepalen dat personen die uit hoofde van hun staat of beroep kennis dragen van geheimen die hun zijn toevertrouwd en deze bekendmaken, buiten het geval dat zij geroepen worden om in rechte of voor een parlementaire onderzoekscommissie getuigenis af te leggen, en buiten het geval dat de wet hen verplicht die geheimen bekend te maken, strafbaar zijn met een gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden en met een geldboete, en (2) art. 26 van het KB van 1 maart 1998 volgens hetwelk de externe accountant gehouden is alle boeken en bescheiden die toebehoren aan zijn cliënt onverwijld uit handen te geven wanneer deze er om verzoekt.

B/ Inzake de zaakvoerder

Daar waar de vennootschap rechtstreeks een inbreuk heeft gepleegd op de wettelijke en reglementaire bepalingen van art. 3, KB 1 maart 1998, heeft de zaakvoerder, door er niet voor te zorgen dat deze bepaling door de vennootschap werd nageleefd, als lid van het IAB een inbreuk gepleegd op desbetreffend artikel.

Ter zake werd verwezen naar de persoonlijke aansprakelijkheid in het vennootschapsrecht van een zaakvoerder jegens derden voor tekortkomingen in zijn bestuur indien die handeling of dat verzuim een inbreuk uitmaakt op andermans recht, de miskennis is van een wettelijke verplichting of de tekortkoming is aan de verplichting van zorgvuldigheid die, afgezien van contractuele verplichtingen van de bestuurder jegens de vennootschap, tegenover eenieder persoon of goed in acht moet worden genomen (Cass. 11 juni 1981, *R.W.* 1981-82, 1748).

De Tuchtcommissie legde zowel de vennootschap als de zaakvoerder een schorsing van 14 dagen op. Tegen deze uitspraak werd beroep aangetekend.

Voor de Commissie van beroep houdt de zaakvoerder ten onrechte voor dat enkel hij en niet de vennootschap moet worden gesanctioneerd, omdat de sanctie van de vennootschap de tweede zaakvoerder van die vennootschap die niet persoonlijk bij de vermeende inbreuken betrokken is, disproportioneel benadeelt.

De Commissie van beroep oordeelt dat de vennootschapsrechtelijke structuur niets af doet aan de tuchtrechtelijke sanctioneerbare gedragingen van de vennootschap en van één van haar zaakvoerders. Zij levert in geen geval een immunitet op in hoofde van de vennootschap.

De Commissie van beroep bevestigt de beslissing van de Tuchtcommissie.

Beoordeling van het Hof van Cassatie

Eerste middel

De beslissing van de Commissie van beroep om de tenlasteleggingen en de opgelegde tuchtsancties in hoofde van de beide eisers [de vennootschap en haar zaakvoerder] integraal te handhaven, verantwoordt niet wettig door enkel te beslissen om zich aan te sluiten bij de motieven van de beslissing van de Tuchtcommissie, zonder duidelijk te preciseren waarom.

Tweede middel

De opgelegde tuchtsanctie in hoofde van de eisers staat niet in verhouding tot de beweerde inbreuken, temeer daar deze bestraffing ook disproportionele gevolgen heeft voor de andere zaakvoerder van de vennootschap en voor het personeel en cliënteel van de vennootschap. De Commissie van beroep heeft, enkel mits miskenning van het evenredigheidsbeginsel zoals vervat in artikel 3 EVRM, kunnen beslissen dat de opgelegde tuchtstraf in hoofde van de eisers moet worden gehandhaafd.

Volgens het Hof van Cassatie mist het eerste middel feitelijke grondslag aangezien de Commissie van beroep op zelfstandige redenen oordeelde.

Het tweede middel kan eveneens niet worden aangenomen aangezien niet blijkt dat de sanctie die werd opgelegd wegens voormelde inbreuken onevenredig is met de ernst van de inbreuk.

Beslissing van het Hof van Cassatie

Het Hof verwerpt het cassatieberoep en veroordeelt de eisers in de kosten. De kosten zijn begroot op de som van 573,77 euro jegens de eisende partij.

Overzicht rechtspraak strafrechten inzake de bescherming van de beroepstitel van accountant en belastingconsulent en het monopolie van de externe accountant

Correctionele rechtbank te Turnhout, 20 juni 2008

Feiten

Het Instituut heeft een vennootschap rechtstreeks gedagvaard wegens schending van het wettelijk beschermde en strafrechtelijk gesanctioneerde gebruik van de titel en het monopolie van de accountant. In haar statuten had de vennootschap de volgende doelomschrijving ingelast:

“alle verrichtingen die betrekking hebben op het voeren van boekhoudingen voor derden, fiscale vertegenwoordiging voor derden (...). Dit alles dient te geschieden volgens de regelgeving van het Instituut der Accountants Livornostraat 41 1050 Brussel.”

Uit nazicht bleek dat de zaakvoerder van deze vennootschap door de Commissie van beroep werd geschrapt als accountant.

Op de zitting heeft de gedagvaarde partij aan de rechtbank een kopie overgemaakt van het proces-verbaal van een buitengewone algemene vergadering van de vennootschap waarbij onder meer elke verwijzing naar de titel en naar de activiteiten van een accountant uit de statuten werd verwijderd.

Vonnis van de rechtbank

Hoewel de statuten van de vennootschap uiteindelijk geregulariseerd werden, heeft de correctionele rechtbank van Turnhout terecht geoordeeld dat de vennootschap in kwestie gedurende verschillende jaren een inbreuk heeft gepleegd op de titel en het monopolie van de accountant. Zo oordeelde de rechtbank onder meer dat door jarenlang de wettelijk beschermde activiteiten van boekhouding en fiscale vertegenwoordiging voor derden in haar doel te vermelden, de vennootschap de indruk heeft gegeven de titel van accountant/belastingconsulent te dragen.

De vennootschap werd onder meer veroordeeld tot de betaling van de ontdoken ledenbijdragen ten bedrage van 903,19 euro. Een vergoeding voor de ontdoken ledenbijdragen wordt systematisch door het IAB gevorderd, maar wordt evenwel niet door alle rechtbanken toegelaten.

Correctionele rechtbank te Turnhout, 19 september 2008

Feiten

Het Instituut heeft een vennootschap rechtstreeks gedagvaard wegens inbreuk op de artikels 17 en 18 van de Wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen.

De vennootschap had namelijk een benaming aangenomen waarin de term accountantskantoor voorkwam zonder dat de vennootschap of haar oprichter / zaakvoerder / aandeelhouder lid waren van het Instituut.

Daarenboven leek de benaming sterk op de benaming van een vennootschap die wel is ingeschreven op de ledenlijst van het Instituut.

Vonnis van de rechtbank

De gedaagde vennootschap is niet verschenen op de zitting van de correctionele rechtbank en werd bijgevolg bij verstek veroordeeld voor de voormelde inbreuk.

De rechtbank heeft ook in deze zaak een vergoeding voor de ontdoken ledenbijdragen toegekend aan het Instituut ten bedrage van 1 081,67 euro.

Afdelingen

1. Stage

De afdeling 'Stage' neemt, onder leiding van de heer Joseph Van Wemmel (Nederlandstalig coördinator) en mevrouw Christine Cloquet (Franstalig coördinator), het geheel van opdrachten op zich met betrekking tot het onthaal en de opleiding van de nieuwe leden in de schoot van het Instituut.

Deze afdeling heeft tot doel:

- de opleiding toe te spitsen op de twee beroepen die onder ons Instituut vallen, met name:
 - *accountant*: door het accent te leggen op de opleiding inzake beheersadvies teneinde tegemoet te komen aan de behoeften van de ondernemingen (zelfstandige bestuurders, de *corporate governance*-wet...);
 - *belastingconsulent*: om te beantwoorden aan de behoeften en de vereisten tot professionalisme die worden gevraagd door de ondernemingen, de overheden en de particulieren in het algemeen;
- een meer persoonlijke opvolging van de stagiairs te ontwikkelen, zodat zij op een geleidelijke manier de vereiste bekwaamheid kunnen bereiken;
- het beheer van de evolutie van de leden van de economische beroepen m.b.t. de overstapmogelijkheden transparanter te maken en dit in samenspraak met de andere instituten;
- de wettelijke teksten aan te passen aan de vereisten van de Bologna-akkoorden.

Betrokken commissies

Stagecommissie

Uitvoerend comité van de Stagecommissie

Examencommissie

Gemeenschappelijke stage IAB-IBR

2. Opleiding

De afdeling 'Opleiding' onder leiding van mevrouw Sylva Troonbeeckx (Nederlandstalig coördinator) en de heer Jean-Luc Killesse (Franstalig coördinator) zorgt voor de permanente vorming van de leden.

Over het algemeen heeft deze afdeling tot doel de nodige middelen beschikbaar te stellen om de reële kwaliteit van de permanente vorming van de IAB-leden te garanderen.

Betrokken commissie

Commissie permanente vorming

Commissie permanente vorming

Deze commissie, onder leiding van mevrouw Sylva Troonbeeckx en de heer Jean-Luc Killesse, zette in 2008 de werkzaamheden voort in het kader van de opstelling van een nieuwe norm permanente vorming.

De commissie analyseerde een advies van de Hoge Raad voor de Economische Beroepen, dat werd uitgevaardigd op 12 juli 2004 op basis van een eerste ontwerpnorm. De commissie bestudeerde ook de aanbevelingen van de IFAC (International Federation of Accountants), meer bepaald IES 7 (International Education Standard for Professional Accountants), met betrekking tot de permanente vorming van beroepsbeoefenaars.

In de loop van 2008 kwam de commissie meerdere malen bijeen. Na een studie van de aanbevelingen van de Hoge Raad voor de Economische Beroepen, stelde de Commissie permanente vorming een nieuw ontwerp van de norm permanente vorming aan de Raad voor. De Raad keurde de definitieve versie goed ter zitting van 2 februari 2009. Vervolgens werd de norm gepubliceerd op de website van het Instituut en voorgesteld aan de leden tijdens de informatiesessies die in de verschillende provincies werden georganiseerd van februari tot maart 2009.

De twee grootste wijzigingen ten opzichte van de oude norm betreffen enerzijds de erkenning van de vormingsoperatoren en de vormingsactiviteiten, en anderzijds, de toetsing van de permanente vorming van de leden van het Instituut. Het Instituut onderzoekt eveneens de mogelijkheid om het jaarverslag van permante vorming onder elektronische vorm aan te bieden.

De nieuwe norm treedt in werking op 1 september 2009.

3. Communicatie

De afdeling 'Communicatie', onder leiding van de heer André Bert (Nederlandstalig coördinator) en mevrouw Micheline Claes (Franstalig coördinator), neemt het geheel van opdrachten op zich met betrekking tot zowel de interne als de externe communicatie van het IAB.

Deze afdeling heeft tot doel:

- de professionele evolutie in aangrenzende landen te volgen en de Raad op de hoogte te houden van de interessante ontwikkelingsopportunities voor de in België gevestigde beroepsbeoefenaars;
- een betere communicatie te verzekeren tussen de Raad en de verschillende beroepsverenigingen;
- een effectieve aanwezigheid van het IAB op het terrein te verzekeren tijdens allerlei evenementen die door derden of op eigen initiatief worden georganiseerd.

Betrokken commissies

Consultatieve commissie der beroepsverenigingen
Belgisch-Nederlandse gespreksgroep

Consultatieve commissie der beroepsverenigingen

Deze commissie kwam bijeen op

- **17 maart 2008**

In aanwezigheid van de voorzitter en ondervoorzitter van het IAB, werden als voornaamste agendapunten behandeld:

- 1) Toegankelijkheid van de agenda met seminars van de beroepsverenigingen op de website van het IAB
- 2) Enquête IAB: toelichting bij de op te stellen vragen
- 3) Europese Commissie: voorstel tot vereenvoudiging van het ondernemersklimaat
- 4) Verdere aandachtspunten: uitstelregeling belastingaangiften, witwaswetgeving en beroepsaansprakelijkheid

- **19 mei 2008**

In aanwezigheid van de voorzitter en ondervoorzitter van het IAB, werden als voornaamste agendapunten behandeld:

- 1) Aanvaarding West-Vlaams Interprofessioneel Forum voor Fiscale Beroepsbeoefenaars
- 2) Milieubrochure met lijst van milieumaatregelen en hun boekhoudkundige verwerking
- 3) Deskundigenonderzoek: naar aanleiding van de Wet van 15 mei 2007 werd door het IBR en het IAB een subcommissie opgericht met het doel richtlijnen op te stellen voor de leden
- 4) Confraternele toetsing: toezicht op de leden wordt verplicht door internationale organisaties (FEE/IFAC)
- 5) Tools: interne normen/richtlijnen
 - a) Opdrachtbrief
 - b) Permanent dossier
 - c) Administratieve organisatie en procedureregels werking kantoor
- 6) e-Invoice bridging

- **17 juni 2008 – bijzondere vergadering:**

Vergadering op verzoek van de voorzitter van het Instituut, de heer André Bert, die toelichting geeft omtrent de nieuwe norm permanente vorming.

- **15 september 2008**

In aanwezigheid van de voorzitter en ondervoorzitter van het IAB, werd een stand van zaken gegeven van de milieubrochure, het deskundigenonderzoek, de confraternele toetsing, tools, e-Invoice bridging.

- **17 november 2008**

De ondervoorzitter van het IAB, mevrouw Micheline Claes, licht o.a. volgende agendapunten toe:

- 1) nieuwe toegangsmogelijkheden IAB
- 2) openstelling aandeelhouderschap
- 3) beperking beroepsaansprakelijkheid
- 4) KB over nieuwe diploma's
- 5) Companyweb
- 6) studienamiddag 5/12/2008

Contacten met ministers en de administratie

Het Instituut had het voorbije jaar tal van contacten met de twee bevoegde ministers voor het IAB en met hun respectieve administraties.

Het Instituut zette de verschillende punten van zijn memorandum 'Vertrouwen, Competentie en Moderniteit' in de praktijk om; een memorandum dat in 2007 aan de ministers werd bezorgd.

Dat memorandum bevat volgende punten:

- Werkzaamheden van de belastingconsulent
- Nieuwe toegangsmogelijkheden tot de titel van accountant en/of belastingconsulent voor gekwalificeerde personen met professionele ervaring
- Fiscale maatregelen
- Openstelling van het aandeelhouderschap en het bestuur van professionele vennootschappen van accountants en/of belastingconsulenten
- Beperking van de burgerlijke beroepsaansprakelijkheid van de accountant en de belastingconsulent
- Overleg met de gerechtelijke overheid
- Verbetering van de vereffeningprocedure voor de rechtbanken van koophandel
- Omzetting van Richtlijn 2005/36 betreffende de erkenning van de beroepskwalificaties en de vrijheid van dienstverlening
- Controle op de rekeningen en het beheer van een mede-eigendom van een vastgoed
- Deugdelijk bestuur voor de publieke sector

Dankzij regelmatige contacten met de kabinetsleden van de twee bevoegde ministers, konden we met een aantal punten uit het memorandum van start gaan.

Zo vroegen we wijzigingen aan de Wet van 22 april 1999, aan het koninklijk besluit van 4 mei 1999, en aan het koninklijk besluit van 22 november 1990.

Krachtens artikel 54, § 1, alinea 3, werd de Hoge Raad voor de Economische Beroepen geraadpleegd voor de wijzigingen die aan de twee koninklijke besluiten moeten worden aangebracht. De Hoge Raad formuleerde op 30 september 2008 een advies voor de wijziging van het koninklijk besluit van 22 november 1990 en op 18 december een advies voor de wijzigingen die moeten worden aangebracht aan het koninklijk besluit van 4 mei 1999.

Het Instituut had ook een ontmoeting met Waals minister-president Rudy Demotte en met federaal minister van Financiën Didier Reynders.

Tijdens die gesprekken werden volgende onderwerpen besproken:

- Beperking van de aansprakelijkheid
- Evolutie van het beroep van accountant en/of belastingconsulent
- Overdracht van de ondernemingen en rol van de accountants en belastingconsulenten
- Maatregelen van administratieve vereenvoudiging
- Interpretatie van de criteria betreffende het witwassen van geld
- De werkzaamheden van de belastingconsulent

Onlangs had het Instituut een ontmoeting met de gedelegeerd bestuurder van het VBO, Rudi Thomaes. Tijdens dat gesprek werd de rol van de accountant en van de belastingconsulent als vertrouwenspersoon en gids voor de ondernemingen benadrukt. Die rol is des te beter te vervullen wanneer de naleving van de deontologie van de accountant en/of belastingconsulent een kwaliteitslabel op zich vormt.

4. Beroepstechnieken

De afdeling 'Beroepstechnieken', onder leiding van de heer Lucien Ceulemans (Nederlandstalig coördinator) en mevrouw Micheline Claes (Franstalig coördinator), neemt het geheel van opdrachten op zich met betrekking tot de opstelling van normen en aanbevelingen. Zij is belast met het up-to-date houden van technische adviezen, aanbevelingen en te publiceren normen.

De doelstellingen van deze afdeling zijn:

- het verstrekken aan onze leden van technische normen en de documentatie die noodzakelijk is om bij te dragen tot de kwalitatieve ontwikkeling van hun beroepsactiviteit;
- het tegemoetkomen aan de specifieke behoeften van de verschillende segmenten van ons beroep.

Betrokken commissies

Commissie voor boekhoudkundige normen
Gemengde commissie IAB-IBR – Bijzondere opdrachten
Gemengde commissie IAB-IBR – Internationale relaties
Commissie belastingconsulenten
Interinstitutionencomité
Commissie interne accountants en belastingconsulenten

Commissie voor boekhoudkundige normen

Onderstaand verslag vat de werkzaamheden van de Commissie voor boekhoudkundige normen samen voor 2008.

1) Adviezen

In 2008 behandelde de Commissie een aantal vragen rond welbepaalde thema's. De daaruit voortvloeiende adviezen werden intussen door de leden van de Commissie goedgekeurd en gepubliceerd op de website www.cnc-cbn.be.

- Advies 3-3 inzake de boekhoudkundige verwerking van verrichtingen van tijdelijke handelsvennootschappen (31 januari 2008). Dit advies schetst de krachtlijnen van de wijze waarop verrichtingen van een tijdelijke handelsvennootschap boekhoudkundig moeten worden verwerkt.
- Advies NFP-2 Boekhoudkundige verwerking van erfpachtcontracten in not-for-profit organisaties (23 juli 2008). In dit advies onderzoekt de Commissie de krachtlijnen van de boekhoudkundige verwerking van erfpachtcontracten vanuit het standpunt van de erfpachtnemer, waarbij de betrokken bepalingen van het koninklijk besluit van 19 december 2003 betreffende de boekhoudkundige verplichtingen en de jaarrekening van bepaalde verenigingen zonder winstoogmerk, internationale verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen worden toegelicht.
- Advies C106-1 inzake horizontale consolidatie in combinatie met administratiekantoren (29 oktober 2008). De aan de Commissie voorgelegde complexe groepsstructuur betrof een drietal Belgische holdings wiens aandelen via certificering in handen zijn van drie Nederlandse private stichtingen die elk fungeren als administratiekantoor. Elk van deze administratiekantoren wordt bestuurd door de echtlieden die tevens optraden als vaste vertegenwoordiger natuurlijk persoon in elk van de Belgische holdings.
- Advies NFP-5 Boekhoudkundige verwerking van een vermogensportefeuille (29 oktober 2008). Een private stichting, onderworpen aan het gemeen boekhoudrecht vraagt onder welke rubriek op het actief van de balans ze haar vermogensportefeuille moet opnemen. De portefeuille blijkt in hoofdzaak te bestaan uit titels uitgegeven door gemeenschappelijke beleggingsfondsen, investeringsfondsen, beveks...
- Advies 117-3 Voeren van de boekhouding en opstellen van de jaarrekening in een andere munt dan de euro (26 november 2008). In navolging van de op 04.07.2008 door minister Van Quickenborne gegeven sectorale toestemming voor het voeren van de boekhouding en het opstellen van de jaarrekening in USD voor individuele 'diamantvennootschappen' die aan bepaalde inhouden

lijke en formele voorwaarden voldoen, heeft de Commissie een advies geschreven om de voorwaarden van deze aanvragen te kaderen.

- Update advies 179/1 inzake de boekhoudkundige verwerking van broeikasgasemissierechten. Het bestaande advies werd aangepast aan de nieuwe wetgeving ter zake.

Momenteel zitten een aantal vragen in een voorbereidende fase. Deze zullen binnenkort, eens goedgekeurd door de leden van de Commissie, aanleiding geven tot publicatie van nieuwe aanbevelingen/adviezen.

- De boekhoudkundige verwerking van Recupelbijdragen.
- Advies inzake de opname van subsidies ontvangen van diverse overheidsdiensten onder de kapitaalsubsidies.
- Update advies 179/1 inzake de boekhoudkundige verwerking van broeikasgasemissierechten.
- Advies inzake de boekhoudkundige verwerking van interimdividenden versus tussentijdse dividenden.
- Advies inzake de boekhoudkundige verwerking van groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten.
- Advies omrekeningskoers van het kapitaal uitgedrukt in vreemde munt in het kader van grensoverschrijdende fusies.
- Advies betreffende de rentabiliteitsvoorwaarde bij herwaarderingsmeerwaarden.
- Advies betreffende de boekhoudkundige verwerking van VIPA-gebruikstoelagen.

2) Derogaties

De Commissie heeft haar medewerking verleend aan de totstandkoming van de sectorale afwijking voor de diamantsector. Doordat de USD als 'functionele munt' wordt beschouwd van de bij uitstek grensoverschrijdende diamanthandel, werd ten behoeve van de zogenaamde diamantvennootschappen op 04.07.2008 de sectorale toestemming verleend voor het voeren van de boekhouding en het opstellen van de jaarrekening in USD, indien aan een aantal inhoudelijke en formele voorwaarden is voldaan.

Voorts krijgt de Commissie op regelmatige basis aanvragen van vennootschappen tot het voeren van de boekhouding alsook de opstelling van de jaarrekening in een andere munt dan de euro. De Commissie gaat na of aan de voorwaarden zoals omschreven in advies 117-3 Voeren van de boekhouding en opstellen van de jaarrekening in een andere munt dan de euro wordt voldaan en geeft in die zin advies aan de betrokken minister.

3) Werking werkgroepen

De Commissie kan werk- en studiegroepen oprichten om zo een beroep te doen op deskundigen en het advies van derden te vragen.

- De bestaande werkgroep '*Herziening adviezen CBN*' heeft als opdracht de update van de wetgeving in de bestaande adviezen als ook kleine inhoudelijke aanpassingen. In die zin werden reeds een aantal adviezen geactualiseerd en bijgewerkt. Voorgestelde wijzigingen aan bestaande adviezen worden telkens voorgelegd en goedgekeurd tijdens de vergaderingen van de Commissie. Zowel de nieuwe als de oude versie van het aangepaste advies worden ter beschikking gesteld op de website.
- De bestaande werkgroep 'Technisch Comité' biedt een forum aan waarin meningen kunnen worden uitgewisseld over de toepassing van de internationale financiële rapporteringsstandaarden. De werkgroep bereidt tevens de antwoorden voor op vragen om advies vanwege EFRAG. In die zin heeft de Commissie haar standpunt reeds kenbaar gemaakt rond volgende thema's:
 - Exposure Draft Simplifying Earnings per Share;
 - Exposure Draft Proposed amendments to IFRS;
 - Improving Disclosures about Financial Instruments – Proposed amendments to IFRS 7;
 - Efrag's assessments of the amendment to IAS 39 Financial Instruments: recognition and measurement 'eligible hedged items';
 - Efrag's assessments of IFRIC 16 'Hedges of a net investment in a foreign operation';
 - Efrag's initial assessment of the costs and benefits of (a) IFRS 3 (revised) Business Combinations and (b) the amendments to IAS 27 Consolidated and separate financial statements;
 - Efrag's assessments of IFRIC 15 'Agreements for the construction of real estate'.
- Oprichting van de werkgroep '*Milieuhandleiding voor de enkelvoudige jaarrekening*' onder leiding van de Commissie. Omdat het voor veel bedrijven erg moeilijk is om de toepassing van de milieuwetgeving correct weer te geven in de boekhouding, werd door de Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, alsook door de verschillende bevoegde beroepsinstellingen, het IAB, het BIBF en het IBR het initiatief genomen tot het uitgeven van een milieuhandleiding voor de enkelvoudige jaarrekening. De betrokken milieubrochure zit momenteel in een eindfase en zal vermoedelijk begin 2009 worden gepubliceerd.

- Oprichting van de werkgroep '*Fusies en splitsingen*': zoals gestipuleerd in advies 166/2 zal de Commissie de bestaande adviezen 166/1 en 166/2 met betrekking tot de boekhoudkundige verwerking van fusies uitbreiden met een advies dat de boekhoudkundige verwerking van de splitsing van vennootschappen behandelt.
- Oprichting van de werkgroep '*Financiële instrumenten*': gezien de complexe materie, acht de Commissie het raadzaam haar bestaande adviezen ter zake te actualiseren en waar noodzakelijk aan te vullen met de boekhoudkundige verwerking van nieuwe types afgeleide financiële instrumenten.

4) Antwoord op parlementaire vragen

De Commissie voorzag in een antwoord op volgende parlementaire vragen:

- Vraag nr. 97 van Ingrid Claes van 29.04.2008 rond de boekhoudkundige verwerking van beleggingsproducten aangeboden door verzekeringsmaatschappijen aan rechtspersonen.
- Mondelinge vraag van 03.10.2008 van Jenne De Potter aan minister van Vereenvoudigen en Ondernemen over de omzetting van Richtlijn 2006/46/EG aangaande buitenbalansoperaties.
- Vraag nr. 191 van Ingrid Claes van 27.11.2008 rond het boekhoudkundig en fiscaal regime van actiefbestanddelen van vennootschappen die gedeeltelijk privaat worden aangewend.

5) Aanpassing wetgeving

- De Commissie voorzag in de voorbereidende werkzaamheden wat betreft het voorstel tot wijziging van de Wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten wat het statuut en de controle op de vennootschappen voor het beheer van de rechten betreft (17 september 2008).
- Inzake de omzetting van Richtlijn 2006/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 14.06.2006 in Belgisch recht (de zogenaamde *corporate governance*-Richtlijn) moet worden gekozen tussen een aantal opties. In een brief naar de betrokken minister heeft de Commissie de opties voorgelegd teneinde de minister de mogelijkheid te bieden de richting aan te duiden binnen welke de omzetting kan gebeuren. Eenmaal deze keuze is gemaakt, zal de Commissie de ontwerp teksten voorleggen.

6) Lidmaatschap van de CBN bij het Accounting Regulatory Committee (ARC)

Het ARC werd opgericht door de Europese Commissie en is samengesteld uit afgevaardigden uit de verschillende Europese lidstaten. Het Comité vergadert ongeveer eenmaal per maand. Tijdens deze vergaderingen worden nieuwe standaarden (IFRS), interpretaties (IFRIC) als ook wijzigingen aan bestaande standaarden (IAS – IFRS), interpretaties (SIC – IFRIC) besproken in het kader van hun mogelijke toepassing in Europa (endorsementproces), bepaald in art. 3 van de Verordening (EG) nr. 1606/2002 van het Europees parlement en de Raad van 19 juli 2002 betreffende de toepassing van internationale standaarden voor jaarrekeningen. De voorzitter van de CBN heeft stemrecht in dit goedkeuringsproces.

7) Deelname aan de rondetafelconferentie over 'Assurance on Carbon Emissions Information' georganiseerd door de Fédération des Experts-comptables européens.

8) De Commissie is lid van de expertgroep samengesteld door de Europese Commissie rond 'Accounting systems for small enterprises'.

Het resultaat van de expertgroep resulteerde in de publicatie van het eindrapport «Accounting systems for small enterprises – recommendations and good practices».

Gemengde commissie IAB-IBR – Bijzondere opdrachten

Aangezien deze Commissie is samengesteld uit leden van het IAB en het IBR, richt zij haar aandacht in hoofdzaak op de bijzondere opdrachten die de wet – al dan niet op exclusieve wijze – toekent aan de leden van beide Instituten.

In 2008 kwam de Commissie een viertal keer bijeen en heeft zij zich – met de steun van de drie subcommissies (“Fusies en splitsingen”, “Ontbinding en vereffening” en “Deskundigenonderzoek”) – in het bijzonder beziggehouden met onderstaande materies:

- de voortzetting van de opstelling van ontwerpnormen inzake waardering
- de studie van Richtlijn 2007/63/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 november 2007 tot wijziging van Richtlijn 78/855/EEG van de Raad en Richtlijn 82/891/EEG van de Raad wat betreft de verplichte opstelling van een verslag van een onafhankelijke deskundige bij fusies of splitsingen van naamloze vennootschappen en het formuleren van een voorstel van aanpassing van de artikelen 695, 708, 731 en 746 W.Venn.
- de aanpassing van de normen inzake fusie en splitsing
- de aanpassing van de normen inzake omzetting
- de aanpassing van de normen inzake ontbinding
- het opvolgen van de maatregelen van de Europese Commissie inzake de administratieve vereenvoudiging

De subcommissie ‘Deskundigenonderzoek’ heeft, om de probleemsituaties en aandachtspunten in kaart te brengen n.a.v. het gewijzigd Gerechtelijk Wetboek ingevolge de Wet van 15 mei 2007, o.m.:

- een enquête gehouden om zo een beter inzicht te verkrijgen in de frequentie en de aard van de werkzaamheden van de leden van beide Instituten die worden aangesteld als gerechtsdeskundige;
- de leden van beide Instituten bevraagd over de praktische toepassing van het vernieuwde deskundigenonderzoek (richtlijnen en informatie die door de hoven en rechtbanken elk op hun eigen manier worden verstrekt, vragen en problemen die zich in de praktijk stellen);
- een ontmoeting gehad met de voorzitter en de secretaris-generaal van het Nationaal College van Gerechtelijke Deskundigen in België.

Ook voor het jaar 2009 staan er voldoende projecten op de agenda van de Gemengde commissie – bijzondere opdrachten. De aanpassing van de normen inzake inbreng in natura en quasi-inbreng, het ontwikkelen van een controlenorm inzake art. 166 W.Venn. en het bestuderen van de partiële splitsing zijn slechts enkele mogelijke topics.

Gemengde commissie IAB-IBR – Internationale relaties

De Gemengde commissie IAB-IBR – Internationale relaties kwam bijeen op 29 mei 2008 en op 16 oktober 2008, onder het voorzitterschap van Jean-François Cats.

Tijdens die vergaderingen brachten de vertegenwoordigers van de twee instituten bij verschillende internationale instellingen verslag uit over de activiteiten van die instellingen. In de commissie zetelen twee vice-voorzitters, namelijk Christine Cloquet, die vice-voorzitter is van de CFE en André Killesse, die vice-voorzitter is van de FEE. In verband hiermee verwijzen we eveneens naar de delen van dit jaarverslag die specifiek over de werkzaamheden van de CFE of van de FEE handelen.

Onder impuls van onze vertegenwoordiger in de raad van de FEE organiseerden beide instituten een rondetafelconferentie over de administratieve vereenvoudiging. Daaruit vloeiden een aantal maatregelen voort die aan de Belgische en Europese overheid werden voorgesteld. Samen met het BIBF, verkozen het IAB en het IBR de voorstellen van de Europese Commissie positief te benaderen. Dat betekent echter niet dat het dossier is afgesloten; de drie instituten blijven alert ter verdediging van het Belgische boekhoudingssysteem en van de publicatie van de jaarrekeningen die daaruit voortvloeit.

Ook andere onderwerpen kwamen aan bod, zoals de kwaliteitscontrole die steeds meer ingang vindt in Europa, de beperking van de aansprakelijkheid van accountants, de toepassing van de ISA, de rol van de fiscale tussenpersonen en de bevoorrechte relaties tussen belastingadministraties en bepaalde gewichtige belastingplichtigen.

Ook het werk van de IFAC werd becommentarieerd, meer bepaald de hoofdstukken 290 en 291 van de 'Code of Ethics' over de gevolgen van belastingadvies voor de cliënten van het auditdepartement.

De activiteiten van de CFE, waarover een afzonderlijk verslag is opgesteld, kunnen worden geraadpleegd op de website <http://www.cfe.eutax.org>.

De werkzaamheden van de FIDEF worden eveneens gevolgd via de verslagen van de vertegenwoordiger van beide instituten, Michel De Wolf. In oktober bracht de FIDEF een bezoek aan de FEE, waarbij informatie werd uitgewisseld over ieders werkwijze. In december vond de algemene vergadering van de FIDEF plaats in Dakar, waarop beide instituten werden vertegenwoordigd door de heren De Wolf en Szafran. Meer gedetailleerde activiteitenverslagen zijn te raadplegen op de website <http://www.fidef.org>.

Commissie belastingconsulenten

Opdrachtbrief

Op verzoek van de Raad stelde de Commissie belastingconsulenten in de loop van 2008 een ontwerp van type-opdrachtbrief op.

Aan dat ambitieuze project werden twaalf vergaderingen gewijd. De bedoeling was een hele reeks teksten ter beschikking te stellen die met elkaar kunnen worden gecombineerd en waarmee men zich aan verschillende feitelijke situaties kan aanpassen.

Het resultaat van dat werk werd voorgesteld tijdens lokale informatievergaderingen die het IAB in de loop van februari en maart 2009 organiseerde.

Nieuw reglement plichtenleer

Het ontwerp van koninklijk besluit zoals de Commissie belastingconsulenten dat in 2007 opstelde om een nieuw deontologiereglement vast te leggen voor accountants en belastingconsulenten, zal, alvorens te worden voorgelegd aan de bevoegde ministers en vervolgens aan de Hoge Raad voor de Economische Beroepen, moeten worden herlezen, rekening houdende met:

- de nieuwe bepalingen die sinds de omzetting van de nieuwe richtlijn betreffende de wettelijke controle van jaarrekeningen van toepassing zijn op bedrijfsrevisoren (Wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor, gecoördineerd op 30 april 2007; koninklijk besluit van 26 april 2007 tot organisatie van het toezicht en de kwaliteitscontrole en houdende het tuchtreglement voor de bedrijfsrevisoren),
- de jongste wijzigingen in de 'Code of Ethics' van de IFAC;
- de ontwikkelingen die zich binnenkort eventueel zouden voordoen in de regels over de erkenning van professionele vennootschappen door het IAB.

Interinstitutencomité

In het Interinstitutencomité, dat is opgericht door artikel 53 van de Wet van 22 april 1999, zetelen de voorzitters en ondervoorzitters van de drie instituten. Het comité kwam in 2008 viermaal bijeen (op 18 maart, 13 juni, 16 september en 11 december).

Tijdens die vergaderingen zijn volgende punten besproken:

- Mededeling van de Europese Unie over administratieve vereenvoudiging – organisatie van de rondetafelconferentie van 8 april 2008

- De antiwitwaswetgeving
- De wetgeving betreffende de erkende professionele vennootschappen van bedrijfsrevisoren, accountants, belastingconsulenten en boekhouders(-fiscalisten)
- Het 'Forum for the Future'
- Huiszoeking: procedure tussen de leden van de drie instituten
- De deontologische regels tussen de leden van de drie instituten
- Toegang tot de jaarrekening van ondernemingen voor de leden van de drie instituten
- De samenwerking met de Commissie voor boekhoudkundige normen
- Artikel 100 van het Wetboek van Vennootschappen
- Integratie van de vrije beroepen in de Kruispuntbank van Ondernemingen
- De omzetting van de Europese richtlijnen
- De beperking van de aansprakelijkheid voor de economische beroepen
- Het paritair comité voor de vrije beroepen
- Evaluatie van het gemeenschappelijk tijdschrift TAA

Commissie interne accountants en belastingconsulenten

Tijdens de vergadering van 19 februari 2008, werd in aanwezigheid van de voorzitter en ondervoorzitter van het IAB, de volgende onderwerpen besproken:

- 1) voorstel van enkele thema's voor een studienamiddag, hoofdzakelijk gericht naar de interne leden en het bedrijfsleven: suggestie ERP, consolidatie, Sox...
- 2) enquête van het IAB: er werd aandacht besteed aan mogelijke vragen gericht aan interne accounts en interne belastingconsulenten.

De vergadering van 4 november 2008 was bestemd als voorbereiding voor de studienamiddag van 5 december 2008, met als onderwerpen ERP, consolidatie en salary split. Ook het concept van de toespraak van de voorzitter van de Commissie op deze studienamiddag werd besproken en uitgewerkt.

De aanwezige leden, zowel interne als externe accountants en belastingconsulenten, vonden de studienamiddag op 5 december 2008 zeer geslaagd.

5. Begeleiding en toezicht

De afdeling 'Begeleiding en toezicht', onder leiding van de heren Jacques Hellin (Nederlandstalig coördinator) en Jean-Guy Didier (Franstalig coördinator), neemt het geheel van opdrachten op zich met betrekking tot de tucht en de deontologie van de IAB-leden. Ze organiseert tevens de controle en de kwalitatieve werking van de kantoren.

Deze afdeling heeft tot doel:

- de controle een eerder preventief dan repressief karakter te geven;
- in technische bijstand te voorzien in geval van overlijden of ernstige ziekte van een lid;
- een confraternele controle in te richten met de bedoeling een kwaliteitscontrole uit te voeren.

Betrokken commissies

Commissie van begeleiding en toezicht
 Arbitragecommissies
 Tuchtcommissie
 Commissie van beroep

Commissie van begeleiding en toezicht

In 2008 hebben de leden van de Commissie van begeleiding en toezicht 503 verslagen nagelezen en besproken in plenaire vergadering.

Deze verslagen betreffen voor 79 % ontbindingen, 19 % omzettingen en het resterende gedeelte is opgesplitst in fusieverslagen, beperking van het voorkeurrecht en uitgifte van aandelen zonder nominale waarde beneden de fractiewaarde.

Er werd dit jaar een stijging van het aantal verslagen vastgesteld, enerzijds te wijten aan de aanpassing van de wettelijke reglementering betreffende de omzetting en de ontbinding van vennootschappen en anderzijds een groter aantal confraters, voornamelijk jongeren, die zich door dit deel van de beroepsactiviteit profileren.

Een spijtige vaststelling is dat een aantal beroepsbeoefenaars de verslagen niet spontaan aan de Commissie doorsturen, hetgeen bijkomende tijd en energie kost aan het Instituut om deze op te sporen, zodat zij automatisch worden opgeroepen om voor de Commissie te verschijnen en zich te verantwoorden. De Commissie hoopt hierdoor de confraters te steunen die hun werkzaamheden in eer en geweten wel op een degelijke wijze uitvoeren en diegene die tekortkomen, de gelegenheid te geven om in de toekomst de opdrachten correct uit te voeren, volgens de voorgeschreven normen.

Een optimalisering van de verslaggeving is het doel van de Commissie, in eerste instantie als begeleider, maar indien noodzakelijk als toezichthouder, die de mogelijkheid heeft om het dossier over te maken aan de Raad, die eventueel kan beslissen de betrokken confrater naar de Tuchtcommissie te verwijzen.

6. Publicaties en middelen ter ondersteuning

De afdeling 'Publicaties en middelen ter ondersteuning', onder leiding van de heren Jos De Blay (Nederlandstalig coördinator) en Benoît Vanderstichelen (Franstalig coördinator), neemt het geheel van opdrachten op zich met betrekking tot de publicaties van het IAB en dit in nauwe samenwerking met het uitvoerend comité. Zij onderkent de behoefte aan documentatie van de leden, komt daaraan tegemoet en verstrekt middelen ter ondersteuning van de leden.

In de loop van 2008 werd het contract met Kluwer uitgevers vernieuwd. Op de vernieuwde website van het IAB vindt u voortaan een overzicht van de actualiteit terug in drie rubrieken: "Livornostraat 41", met nieuws van het Instituut, "Heet van de naald" met dagelijks aangevulde actuele informatie, en tot slot "Ten Gronde", een rubriek waar onderwerpen uitvoeriger worden behandeld. In 2009 zal ook een nieuwsbrief worden ontworpen voor de leden en stagiairs, die via mail op de hoogte zullen worden gehouden van alle nieuwtjes op fiscaal en boekhoudkundig vlak in het algemeen. Zo hoopt de Raad de leden en stagiairs snel te informeren op een volledige en professionele manier.

In het kader van deze samenwerking met uitgeverij Kluwer kunnen onze leden, stagiairs en ereleden korting genieten op abonnementen van Kluwer uitgevers.

In 2008 verschenen vier nummers van het tijdschrift *Accountancy & Tax*, waarvan de uitgave werd toevertrouwd aan de uitgeverijen Intersentia en Anthemis, evenals vier nummers van het gemeenschappelijk tijdschrift *Tax Audit & Accountancy*, in samenwerking met uitgeverij die Keure.

In de reeks "Vademecum van de accountant en de belastingconsulent" ontvingen de leden in de loop van 2008 het boek "Wetgeving".

Tot slot organiseerde het Instituut op 5 december 2008 een studiemiddag over de accountant en de belastingconsulent in de onderneming. Bij deze gelegenheid ontvingen de deelnemers praktische documentatie, die u eveneens kan terugvinden op onze website: www.iec-iab.be.

Betrokken commissies

Uitvoerend comité

Redactiecomité gemeenschappelijk tijdschrift

7. Nieuwe technologieën

De afdeling 'Nieuwe Technologieën', onder leiding van mevrouw Gonda Schelfhaut (Nederlandstalig coördinator) en de heer Emmanuel Degrève (Franstalig coördinator), neemt het geheel van opdrachten op zich met betrekking tot de nieuwe informatie- en communicatietechnologieën. Naast de voortzetting van de werkzaamheden met betrekking tot de boekhoudkundige en fiscale dematerialisering van documenten en processen, werd in 2008 vooral gewerkt aan de vernieuwing van de website van het Instituut.

Gebruiksvriendelijkheid en efficiëntie, actualiteit en historiek, dagelijks leven en toekomst, theorie en praktijk, anticipatie en concretisering, nieuwe functionaliteiten en gebruikelijke tools, essentiële info en duiding, aanzet tot dialoog, uitwisseling en interactiviteit, kortom allemaal sleutelwoorden waarvan iedereen weet dat ze het succes van een internetsite garanderen. Al deze essentiële aspecten hebben wij stuk voor stuk nauwkeurig opgevolgd en ze hebben ons geholpen om de site op te bouwen die wij u voorstellen.

De heldere structuur springt onmiddellijk in het oog. Drie hoofdpijlers, drie complementaire themarubrieken, drie invalshoeken: de bedrijfswereld, de beroepsinformatie en, last but not least, een beveiligde ruimte, het extranet, dat aan u voorbehouden is.

Het **ondernemingsplatform** geeft een uitgebreid antwoord op de vragen van de ondernemer. Vertrekkend van een zekere logica en het chronologisch verloop van het project tot de overdracht van de onderneming. Waarom en wanneer heb ik een adviseur nodig? Waarom doe ik een beroep op een accountant en/of een belastingconsulent? Welke meerwaarde levert mij dat op in die of die omstandigheden, in die of die materies? Hoever reikt deze relatie? Door de dynamiek van de combinatie kennis en zelfvertrouwen die aan de basis van ons beroep ligt op die manier te orkestreren, tonen wij de meerwaarde van onze prestaties, ons imago als "accountant en belastingconsulent", onze bevoorrechte begeleiding in de verschillende levensfasen van een bedrijf. Een aanpak die wij in de verf zetten door allerlei handige instrumenten en knipperlichten te verstrekken in de vorm van documenten die op maat van de bedrijfswereld gesneden zijn en aanzetten tot dialoog, overleg...

Het **beroepsplatform** richt zich vooral tot de jongeren en, meer algemeen, tot al wie interesse heeft voor het beroep, zijn doelstellingen, zijn uitdagingen, zijn nieuwe markten. Dit luik bevat alle nuttige informatie om de vele facetten van een permanent evoluerend beroep te ontdekken en te begrijpen: toegangs- en uitoefeningsvoorwaarden enerzijds, alle modaliteiten van de stage anderzijds, samengebracht op één tijdslijn. Een duidelijke, prospectieve visie, in praktische etappes, op de doelstellingen en termijnen. Omdat het niet alleen als ontmoetings- en uitwisselingsforum dient maar ook opleidingskansen biedt, vindt u er alle gegevens en agenda's van de seminaries die de verschillende beroepsverenigingen in de loop van het jaar organiseren.

Zodra u bent aangemeld op **het extranet** betreedt u een beveiligde ruimte die speciaal voor u bestemd is. De homepage zet onmiddellijk de toon! In een oogwenk verschijnen er zes informatiebronnen. Oordeel zelf: fiscaliteit, boekhouding, vennootschapsrecht... allemaal thema's die tot uw dagelijkse praktijk behoren. "Thema's" is de opslagplaats, het hart van onze database, een zoekinstrument dat volledig is aangepast aan uw behoeften. Centraal, duidelijk zichtbaar: de publicaties gerangschikt volgens hun actualiteitswaarde of hun nut als achtergrondinformatie (Ten Gronde). Er is ook ruimte voor een samenvatting van een boek, een praktisch werk waarop wij uw aandacht willen vestigen. Tot slot geeft de gebruiksvriendelijke en efficiënte kalender u een overzicht van de opleidingen en andere studiedagen.

Dit ontmoetings-, informatie- en uitwisselingsforum hebben wij bewust zo gebruiksvriendelijk en zichtbaar mogelijk gemaakt. Onze database werkt met een krachtige zoekmotor en is opgedeeld in verschillende thema's die doorverwijzen naar aanverwante materies zodat u snel een algemeen overzicht krijgt. Heel wat documenten van seminaries kunnen online worden gedownload onder de tabkaart "opleiding". Deze overvloed aan informatie heeft ons er niet van weerhouden om de zaken pragmatisch voor te stellen. Dankzij deze "instrumenten", resultaten van akkoorden die werden gesloten door het Instituut of die we zelf "bijeen gesprokkeld" hebben, werkt u nog efficiënter en krijgt u de zekerheid dat u niet nodeloos tijd verliest. Iedereen weet ten slotte dat de verschillende zienswijzen, in alle objectiviteit en mits naleving van de deontologische regels, meer gefundeerde en betere adviezen opleveren. Daarom biedt een laatste rubriek u de mogelijkheid om snel de gegevens van een confrater of andere beoefenaars van boekhoudberoepen of andere vrije beroepen terug te vinden. De grote klassiekers werden evenmin vergeten: de ledenlijst en de vacatures in verband met het beroep.

De gevarieerde en rijke inhoud en structuur, evenals de zoekopties zijn de beste garantie om snel de juiste informatie "op te vissen", het denkproces te stimuleren, de zaken in hun juiste perspectief te plaatsen terwijl u meteen een uitstekend instrument leert kennen dat u heel wat tijd zal besparen. Deze voldoet ook aan een essentiële dimensie van ons beroep van adviseur: de actualisering van de informatie, de opvolging van de dossiers. Een aspect waaraan wij heel wat aandacht zullen besteden.

Deze site is het resultaat van vele maanden hard werk. We hopen dan ook dat u deze met evenveel plezier als wij zal verkennen en vooral ook dagelijks gebruiken. De website was lang ons kindje binnen de intimiteit van onze kantoorwanden, maar vandaag is het dat van het beroep, zijn uitstralraam en zijn imago, open voor iedereen. Uw adviezen, uw suggesties, uw opmerkingen, uw enthousiasme zijn waardevol voor de verdere evolutie en evaluatie. U mag ze steeds doorsturen naar het volgende adres: omtrendesite@iec-iab.be.

Betrokken commissies

Gemengde IT-commissie IAB-IBR-BIBF – ICT
Informaticacommissie

Internationale instellingen

Confédération fiscale européenne (CFE)

De Confédération fiscale européenne (CFE) werd opgericht op 1 juni 1959 in Parijs, waar ook haar maatschappelijke zetel gevestigd is. De CFE is een vereniging zonder winstoogmerk naar Frans recht. België, vertegenwoordigd door de heer Tiberghien, was één van de stichtende leden van de CFE.

De vereniging telt 32 aangesloten organisaties, uit 24 Europese landen, en vertegenwoordigt zowat 180 000 belastingconsulenten.

Zij heeft tot doel:

- de groepering van belastingconsulenten uit alle Europese landen;
- de professionele belangen van de belastingconsulenten te verdedigen;
- de kwaliteit te garanderen van de diensten die op fiscaal vlak aan het publiek worden verleend.

De opdracht van de CFE spitst zich op basis van de statutaire bepalingen en rekening houdend met de evolutie van haar omgeving momenteel concreet toe op twee pijlers: ten eerste de ontwikkeling van het Europees fiscaal recht en ten tweede de wetgeving die de uitoefening van de activiteiten van de belastingconsulenten regelt. De CFE voert die opdracht hoofdzakelijk uit via de volgende actiedomeinen:

- het handhaven van bestendige relaties en een permanente dialoog met de autoriteiten van de Europese Unie op de verschillende bevoegdheidsniveaus, om bij te dragen tot de opstelling van de Europese fiscale wetgeving op basis van de ervaring van de belastingconsulenten die zijn aangesloten bij haar leden-organisaties;
- het bevorderen van de coördinatie van de nationale wettelijke bepalingen die de uitoefening van de activiteiten van belastingconsultancy en de bescherming van de titel van belastingconsulent regelen in de landen van de organisaties die bij de CFE zijn aangesloten;
- het bevorderen van het recht van de belastingconsulenten om hun cliënten inzake belastingrecht te vertegenwoordigen bij gerechtelijke of administratieve instanties of ook bij andere nationale, internationale of supranationale instanties;
- het publiek informeren over de diensten die belastingconsulenten kunnen verlenen;
- het proberen creëren van optimale omstandigheden voor de uitoefening van belastingconsultancy-activiteiten;
- de samenwerking bevorderen in alle domeinen van gemeenschappelijk belang voor de belastingconsulenten in Europa, binnen of buiten de Europese Unie.

In verband met deontologie vaardigde de CFE een gedragscode uit met daarin de fundamentele principes inzake de vereiste beroepsbekwaamheid voor wie zich wil aansluiten bij leden-organisaties en inzake beroepsethiek ('Qualifications professionnelles et éthique des Conseils fiscaux en Europe'). Die gedragscode werd voor het eerst gepubliceerd in 1991 en het laatst herzien in april 2005.

Het werk van de CFE gebeurt in twee comités:

- het fiscaal comité wat de voortgang en de ontwikkeling van het Europese belastingrecht betreft, en
- het comité van professionele zaken voor problemen met betrekking tot de uitoefening van de belastingconsultancy-activiteiten.

Voornaamste activiteiten van de CFE in 2008

Fiscaal comité

Het fiscaal comité bestudeert diverse fiscale problemen op Europees vlak en formuleert adviezen (*opinion statements*) die het publiceert op de website en in het tijdschrift *Newsletter* van de CFE. Die documenten en andere publicaties van de CFE zijn beschikbaar op de website van de organisatie (www.cfe-eutax.org). De adviezen van de CFE zijn meestal gericht aan de Raad van de Europese Unie, aan de Europese Commissie en aan het Europees Parlement.

In 2008 formuleerde het CFE via zijn fiscaal comité volgende adviezen:

- Inzake btw-formaliteiten, op basis van een door de Europese Commissie georganiseerde raadpleging, over de herziening van de bestaande wetgeving inzake facturering (september – oktober 2008).
- Het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen over de zaak-Lidl Belgium GmbH & Co KG v Finanzamt Heilbronn (C-414/06).
- Inzake btw, na een door de Europese Commissie georganiseerde raadpleging, over de herziening van de bestaande wetgeving inzake de verlaagde btw-tarieven (mei 2008).
- Over de gevolgen van de interpretatie van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen van de verwerking, inzake btw, van de transacties tussen hoofdzetels en filialen (geval C-210/04, FCE Bank).
- Na een door de Europese Commissie georganiseerde raadpleging, over het OESO-project betreffende de opstelling van aanbevelingen inzake btw en verbruiksbelastingen, in de sector van de handel van immateriële activa en diensten op internationaal vlak (april 2008).

- Antwoord op de raadpleging van de Europese Commissie over een gedragscode voor de vertegenwoordigers van belangengroeperingen ('lobbying') (februari 2008).
- Advies over voorstellen voor een richtlijn en verordening inzake de btw van financiële diensten (januari 2008).
- Advies over de inhoudingen aan de bron op inkomsten uit beroepsactiviteiten van niet-ingezetenen (*active income*) binnen de Europese Unie (januari 2008). De CFE stelde dat advies uit eigen beweging op en baseerde zich daarbij op verscheidene uitspraken van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen. De CFE wijst meer bepaald op de kwestie van de aftrek van beroepskosten in de bronstaat (belasting op het netto-inkomen) en op de inaanmerkingneming in de woonstaat, van de bedragen die aan de bron zijn ingehouden en geïnd door de bronstaat of de bronstaten. In dat advies wordt ook de vraag gesteld of het systeem van inhoudingen aan de bron op dat type van inkomen nog gerechtvaardigd is binnen de Europese Unie.

Daarnaast hield het fiscaal comité in april 2008 zijn jaarlijks Forum in Brussel. Dit waren de thema's van 2008:

- The Taxpayer's Charter – a Model for Europe?
- VAT formalities for electronic invoicing – a challenge for Europe's businesses

Comité van professionele zaken

Op 26 november 2008 hield de CFE in Brussel de tweede Europese conferentie over deontologische kwesties en over de uitoefening van de functie van belastingconsulent.

Het thema luidde: 'The Tax Adviser profession: ownership and cooperation – How much regulation is needed?'. Aan die conferentie en de discussies die er gevoerd werden, namen deelnemers uit tal van Europese landen en vertegenwoordigers van de Europese instellingen deel.

Andere activiteiten

De CFE is raadgevend lid van de Economische en Sociale Raad van de Verenigde Naties, die is samengesteld uit 25 deskundigen.

De CFE onderhoudt ook relaties met de AOTCA (Asia Oceania Tax Consultants' Association). De voorzitter van de CFE was aanwezig op de vergadering van die organisatie in Shanghai in november 2008.

Het IAB wordt in de verschillende werkgroepen van de CFE vertegenwoordigd door de collega's Gonda Schelfhaut, Marc Tahon, Philippe Vanclooster en Christine Cloquet; die laatste werd overigens herkozen als vice-voorzitter van de CFE voor een mandaat van twee jaar, dat eindigt op 31 december 2010.

De CFE en het IAB ontvingen in september 2008 gezamenlijk een delegatie van Japanse belastingconsulenten, uit de streek van Tokio.

U vindt meer informatie op de website www.cfe-eutax.org

Fédération des Experts-comptables européens (FEE)

Algemeen

Het accountantsberoep wordt sterk beïnvloed door de internationale aanpak via de Europese richtlijnen, verordeningen, aanbevelingen en mededelingen. Maar ook op andere terreinen van ons beroep heeft Europa een invloed, met name op de regels inzake *corporate governance*, de interne controle en de *capital maintenance* (kapitaalbehoud). Op fiscaal vlak heeft Europa enkel een grote invloed op de btw-wetgeving; op de vennootschaps- en personenbelasting is die invloed veel kleiner.

Onder druk van de Verenigde Staten wordt er sterke invloed uitgeoefend op de IAS/IFRS-normen, welke op hun beurt de Europese initiatieven inzake accounting sturen. Een ontwerp van IFRS voor *private entities* moet vooral de niet-beursgenoteerde grote ondernemingen ondersteunen, voor wie de Europese vierde richtlijn onvoldoende houvast biedt. Europa wikt en beschikt, en de globalisering, op het vlak van boekhoudnormen en controle is bepalend voor het beroep van accountant. Om dit alles voor het accountantsberoep leefbaar te houden is er de FEE, in de Brusselse Oudergemlaan, in het centrum van het Europees district.

FEE vertegenwoordigt 43 instituten van accountants en/of revisoren van 32 Europese landen, de 27 EU-lidstaten inbegrepen. Concreet vertegenwoordigt FEE meer dan 500 000 accountants en revisoren waaronder alle leden van het IAB.

Op 18 december 2008 werd de Nederlander Hans van Damme verkozen tot FEE President, Philip Johnson werd verkozen tot Vice-president. De nieuwe Raad stelt zich voorop een gepast antwoord te vinden voor het accountantsberoep na de financiële crisis van eind 2008.

De sleutel tot het succes is het herstel van het vertrouwen in de economie in het algemeen en in het beroepsleven in het bijzonder. De integriteit van de accountant, een adequate financiële rapportering en de beroepsbekwaamheid van de beroepsbeoefenaars zullen de aanhef moeten geven tot dit herstel.

FEE zal er alles voor doen om dit in het Europees landschap te belichamen door het belang van “ethical standards” te promoten.

Het IAB wordt in de Raad van de FEE vertegenwoordigd door confrater Ruddy De Wilde.

FEE Indirect Tax Working Party

In 2008 heeft de “Indirect Tax”-werkgroep van de FEE een aantal belangrijke onderwerpen met betrekking tot de werking van de btw becommentarieerd. Deze waren onder andere de richtlijn van de Raad tot wijziging van Richtlijn 2006/112/EG ter bestrijding van de belastingfraude in het intracommunautaire verkeer, het btw-pakket, het voorstel van richtlijn voor de reglementering van de verzekeringen en financiële dienstverlening, de verlaagde btw-tarieven en de discussies omtrent de btw-facturering.

We zetten hieronder de drie meest interessante onderwerpen uiteen.

1. Opmerkingen bij de richtlijn van de Raad tot wijziging van Richtlijn 2006/112/EG ter bestrijding van de belastingfraude in het intracommunautaire verkeer

Eind 2008 betuigde de FEE per brief haar steun aan de Europese Commissie (DG Belastingen en Douane-unie – Administratieve samenwerking en bestrijding van belastingfraude) en meer bepaald voor het initiatief om de belastingfraude in het intracommunautaire verkeer te bestrijden.

Toch drukten wij onze bezorgdheid uit over het feit dat de voorgestelde wijzigingen grote bijkomende administratieve kosten kunnen veroorzaken voor – vooral kleine – ondernemingen, zonder daarbij meer bescherming te bieden voor de belastinginkomsten van de lidstaten.

Naar onze mening dienen de voorstellen nauwkeurig te worden herbekeken met het oog op het vinden van een evenwicht tussen een efficiënte bestrijding van belastingfraude aan de ene kant en de beperking van bijkomende administratieve kosten voor de belanghebbende bedrijven aan de andere kant. Een grondige effectbeoordeling is hierbij aangewezen.

Volgens de voorgestelde wijzigingen zouden alle belastingplichtigen de btw-aangifte maandelijks moeten indienen.¹ Er zouden ook maandelijks samenvattende opgaven moeten worden ingediend telkens de belastingplichtige intracommunautaire goederen- of dienstenleveringen verricht waarbij de ontvanger belasting verschuldigd is (verleggingsregeling)².

Wanneer btw-aangiften en samenvattende opgaven vaker moeten worden ingediend, ontstaan echter bijkomende administratieve kosten.

Ondernemingen beseffen dat belastingfraude moet worden bestreden maar ze kunnen hierbij tegenwerpen dat een dergelijke periodiciteit voor de indiening van btw-aangiften in strijd is met de noodzaak – die tijdens de besprekingen over de administratieve vereenvoudiging duidelijk werd geformuleerd – om langere indieningstermijnen te voorzien, aangezien hiermee de administratieve kosten ook worden gedrukt.

Daarnaast rijst de vraag of de belastingadministratie een verhoogd aantal btw-aangiften en samenvattende opgaven aankan, en of ze de relevante informatie voor controledoeleinden snel kan verwerken.

Daarenboven vrezen we dat vooral kleine ondernemingen, die intracommunautaire leveringen verrichten, zullen lijden onder het verhoogde aantal btw-aangiften en samenvattende opgaven aangezien er geen duidelijk systeem van uitzonderingen of *de-minimisplafonds* bestaat inzake btw-aangiften noch inzake samenvattende opgaven:

- wat betreft de btw-aangiften zouden lidstaten een langer belastingtijdvak kunnen invoeren voor belastingplichtigen die tijdens het voorgaande kalenderjaar voor minder dan 200 000 euro intracommunautaire goederen of diensten hebben verworven³. De duur van een langer belastingtijdvak werd echter niet vastgesteld. De lidstaten kunnen aldus opteren voor verschillende belastingtijdvakken waardoor de kosten voor ondernemingen met handelsactiviteiten in verschillende lidstaten hoog blijven;

¹ Artikel 252 van het voorstel tot richtlijn van de Raad tot wijziging van Richtlijn 2006/112/EG ter bestrijding van de belastingfraude in het intracommunautaire verkeer

² Artikel 2 van Richtlijn 2008/8/EG van de Raad van 12 februari 2008 tot wijziging van artikel 262 van Richtlijn 2006/112/EG

³ Artikel 252 van het voorstel van richtlijn van de Raad tot wijziging van Richtlijn 2006/112/EG ter bestrijding van de belastingfraude in het intracommunautaire verkeer

⁴ Artikel 270 van Richtlijn 2006/112/EG, niet het voorwerp van wijziging

- wat betreft de samenvattende opgaven blijkt dat lidstaten, mits toestemming, ondernemingen met weinig omzet nog steeds kunnen toelaten hun samenvattende opgaven jaarlijks in te dienen.⁴ Het is onduidelijk of lidstaten ook belastingplichtigen kunnen toelaten hun samenvattende opgaven in te dienen op een driemaandelijke of langere basis op voorwaarde dat onder andere het totaal aan goederen- en dienstenleveringen niet meer bedraagt dan 200 000 euro.⁵ Enige verheldering op dit gebied is vereist.

2. Opmerkingen bij de nieuwe Richtlijn 2008/8/EG – De plaats van een dienstverrichting

De FEE steunt het initiatief van de Europese Commissie waardoor de btw op diensten toekomt aan het land van verbruik. De FEE is echter van mening dat de nieuwe regels duidelijker hadden moeten worden opgesteld teneinde minder interpretatieruimte te laten voor de lidstaten.

De FEE is in het bijzonder van mening dat bepaalde uitdrukkingen uit bovenstaande richtlijn beter gedefinieerd moeten worden. De richtlijn aanvullen met bepalingen die door de lidstaten via onmiddellijk toepasbare regels moeten worden uitgevoerd en die meer uitleg verschaffen is een mogelijkheid, waarvan de Commissie reeds gebruik maakte bij de voorstellen inzake de verzekeringsdiensten en de financiële dienstverlening (van 28 november 2007).

2.1 Het begrip “dienstverrichting”

De richtlijn behandelt de plaats van de dienstverrichting. “Dienstverrichting” wordt gedefinieerd als elke handeling die geen levering van goederen is.⁶ Het onderscheid tussen een goederenlevering en dienstverrichting is echter zeer vaag, waardoor tegenstrijdigheden kunnen ontstaan, bijvoorbeeld inzake de levering van software. In de verschillende lidstaten wordt de levering van standaardsoftware verschillend verwerkt, naargelang deze op cd (levering van goederen) of elektronisch (dienstverrichting) wordt geleverd. De levering van individueel geprogrammeerde software wordt echter altijd beschouwd als een dienstverrichting ongeacht de vorm waaronder het wordt geleverd aan de klant. Dit levert ook problemen op voor bepaalde leasingtransacties, werkzaamheden uitgevoerd op goederen enz.

Aangezien het onderscheid tussen goederenlevering en dienstverrichting bepaalt waar de verrichting plaatsvindt, is een duidelijke definitie van de dienstverrichting noodzakelijk. Deze zou bovendien dezelfde moeten zijn in elke lidstaat, zodat de grensoverschrijdende verrichtingen binnen de interne markt worden vereenvoudigd.

2.2 Belastingplichtigen

Om de plaats van een dienst te kunnen bepalen is het eveneens belangrijk te weten of de dienst wordt verleend aan belastingplichtigen of niet-belastingplichtigen.

Een “belastingplichtige” is eenieder die, op ongeacht welke plaats, zelfstandig een economische activiteit verricht, ongeacht het oogmerk of het resultaat van die activiteit.⁷ Met betrekking tot de plaats van een dienstverrichting is het ook belangrijk te weten of de belastingplichtige “in die hoedanigheid handelt”.⁸

Over het algemeen kan men stellen dat een persoon die over een btw-identificatienummer beschikt en dat nummer gebruikt voor de verrichting in kwestie, kan worden beschouwd als een belastingplichtige die in die hoedanigheid handelt.

Het is echter nog steeds onduidelijk, en afhankelijk van het tenuitvoerleggingsproces van de lidstaten, wie verantwoordelijk is voor de bewijslast en welke maatregelen een belastingplichtige moet nemen om zijn klant te identificeren en zijn statuut als belastingplichtige na te gaan. Een duidelijke omschrijving van de begrippen die voorkomen in de reglementering van de Raad zou nuttig zijn om dubbele belasting of niet-heffing te vermijden. Wat de identificatie van de afnemer van diensten betreft, belangrijk om de plaats van de dienstverrichting te bepalen; deze was tot nu toe in bepaalde landen beschouwd als de persoon aan wie gefactureerd werd. Ook hier kan een regel worden opgenomen in de reglementering van de Raad, aangezien bepaalde landen beschouwen dat de afnemer de persoon is die de dienst betaalt, wat opnieuw tot dubbele belasting of niet-heffing kan leiden.

⁵ Artikel 271 van Richtlijn 2006/112/EG

⁶ Artikel 24 van Richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijk stelsel van belasting over de toegevoegde waarde

⁷ Artikel 9 van Richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijk stelsel van belasting over de toegevoegde waarde

⁸ Artikel 44 van Richtlijn 2008/8/EG van de Raad van 12 februari 2008 tot wijziging van Richtlijn 2006/112/EG inzake de plaats van een dienst

2.3 Vaste inrichting

De plaats van de dienst wijzigt wanneer de dienst wordt verricht van of naar een vaste inrichting.⁹

De “vaste inrichting” is geen nieuwe term. Er bestaat ter zake zelfs rechtspraak van het Hof van Justitie. We grijpen deze kans echter graag om antwoorden te krijgen op nog openstaande vragen betreffende, in het bijzonder, het vereiste activiteitsniveau opdat een filiaal bijvoorbeeld wordt beschouwd als een vaste inrichting. Voorbeeld: een filiaal houdt zich bezig met de voorverkoop en verwijst de klant nadien door naar het hoofdkantoor voor de eigenlijke verkoop; kan dit filiaal dan worden beschouwd als vaste inrichting van het hoofdkantoor dat hier niet gevestigd is?

Het zou overigens nuttig zijn duidelijk te bepalen hoe wordt beslist met welke inrichting men te maken heeft indien verschillende inrichtingen bestaan. Voorbeeld: een overeenkomst inzake wereldwijde telecommunicatiediensten wordt afgesloten tussen twee Amerikaanse ondernemingen, waarbij de afnemer van de diensten verschillende filialen bezit in de EU. Het nieuwe artikel 44 bepaalt dan dat elke inrichting van de afnemer van de diensten, indien deze elk gebruik maken van de diensten verricht door de Amerikaanse telecommunicatiedienstverlener, de verleggingsregeling moet rechtvaardigen. Hoe wordt dit in de praktijk omgezet en waarop zal deze regel steunen, indien de kosten van de Amerikaanse moedermaatschappij niet worden doorgerekend aan de Europese dochtervennootschappen?

2.4 Gebruik of exploitatie

Lidstaten kunnen voor bepaalde diensten de plaats van de dienstverrichting of van bepaalde dienstverrichtingen, die zich op hun grondgebied bevindt, beschouwen als een plaats buiten het grondgebied van de Gemeenschap, indien het werkelijk gebruik of de werkelijke exploitatie van die diensten buiten de Gemeenschap geschieden.¹⁰

Lidstaten kunnen een dienstverrichting die buiten de EU plaatsvindt, beschouwen als zijnde gevestigd binnen de EU wanneer het werkelijke gebruik of de werkelijke exploitatie binnen de grenzen van de EU geschieden.

Verduidelijking hierbij is vereist, vooral wat betreft de complexe dienstverrichtingen. Voorbeeld: een Zwitserse bank maakt gebruik van IT-diensten en maakt van een deel gebruik in een EU-lidstaat. Vermoedelijk zal de reglementering niet toepasbaar zijn op dienstverrichtingen die onder artikel 306 tot 310 (reisbureaus) vallen, aangezien hier andere regels gelden inzake de plaats van een dienst.

2.5 Bijzondere bepalingen

Er zijn bijzondere bepalingen voorzien voor bepaalde dienstverrichtingen¹¹, zoals diensten van tussenpersonen, waarbij vragen kunnen worden opgeworpen en relevante rechtspraak van het Hof van Justitie in beschouwing kan worden genomen.

Onder andere het nieuwe artikel 192*bis* van Richtlijn 2006/112 vraagt om verduidelijking: de omstandigheden waarin de plaats van een dienst wijzigt is afhankelijk van de graad van “betrokkenheid” van de inrichting op hetzelfde grondgebied als de afnemer van de dienst.

Bovenstaande onderwerpen zijn van groot belang voor de grensoverschrijdende verrichtingen; een reglementering van de Raad met onmiddellijk toepasbare regels in alle lidstaten, met definities en verduidelijkingen, zou dan ook een uitstekende gelegenheid bieden om, enerzijds bovenstaande vragen te beantwoorden, en anderzijds rechtszekerheid te bieden zowel aan lidstaten als aan belastingplichtigen over heel de Europese Unie, en zou bovendien de concurrerende positie van de EU binnen de wereldeconomie te versterken.

3. Verlaagde btw-tarieven

De FEE was zeer tevreden met de mogelijkheid die werd geboden om het document te becommentariëren van de Europese Commissie ter herziening van de huidige wetgeving omtrent de verlaagde btw-tarieven (TAXUD/D1 D/24232), wij steunen het initiatief om het huidige systeem van verlaagde btw-tarieven op basis van doelmatigheid, vereenvoudiging en economische groei te herzien.

Wij benadrukken dat de mogelijkheid voor de lidstaten om verlaagde btw-tarieven op lokale diensten – zoals arbeidsintensieve diensten, milieuvriendelijke en energiebesparende goederen en diensten en energieproducten – met voorzichtigheid moet worden bestudeerd. Voor elke verlaging van de tarieven moeten duidelijke doelstellingen worden geformuleerd (vb. groei of bescherming van het milieu), aangezien de logica en de criteria voor de verlaagde tarieven niet dezelfde zijn.

⁹ Artikelen 44 en 45 van Richtlijn 2008/8/EG van de Raad van 12 februari 2008 tot wijziging van Richtlijn 2006/112/EG inzake de plaats van een dienst

¹⁰ Artikel 59bis van Richtlijn 2008/8/EG van de Raad van 12 februari 2008 tot wijziging van Richtlijn 2006/112/EG inzake de plaats van een dienst

¹¹ Artikelen 46 tot 59 van Richtlijn 2008/8/EG van de Raad van 12 februari 2008 tot wijziging van Richtlijn 2006/112/EG inzake de plaats van een dienst

Voor een veralgemening van de verlaagde btw-tarieven wordt ingevoerd, moet geval per geval worden nagegaan of een alternatieve aanpak (vb. directe subsidies aan de betrokken partijen) niet efficiënter zou zijn (een verlaging van de tarieven brengt namelijk een fiscaal verlies met zich mee, aangezien mensen met hoge inkomens ook gebruik kunnen maken van deze verlaagde tarieven).

Volgende aspecten zouden in acht moeten worden genomen:

- zowel op nationaal als op Europees vlak heeft, onder het huidige stelsel, de vraag of een bepaalde dienst al dan niet onder het verlaagd btw-tarief valt, reeds tot een aantal rechtszaken geleid omdat de definitie van deze diensten voor interpretatie vatbaar was. Om in de toekomst te vermijden dat bijkomende diensten, die onderworpen zijn aan verlaagde btw-tarieven, aanleiding geven tot rechtszaken en zo het doel van de vereenvoudiging tegenwerken, moeten diensten duidelijker worden gedefinieerd;
- de uitvoering en de naleving van de gewijzigde btw-tarieven kunnen bijkomende kosten veroorzaken voor de ondernemers die zich in regel moeten stellen. De cashflow-besparingen (of cashflow-kosten) die ontstaan door de verlaging van de btw-tarieven, kunnen deze kosten compenseren (of verhogen). Wij zijn van mening dat alle mogelijk gevolgen uitvoerig moeten worden bestudeerd vooraleer de wijzigingen worden doorgevoerd;
- een verlaagd btw-tarief is enkel voordelig wanneer de verlaging tijdens de volledige dienstverlening kan worden behouden. Wanneer een dienst die onderworpen is aan een verlaagd btw-tarief later wordt gebruikt bij de productie van een dienst die onderworpen is aan het normaal tarief, dan verliest de volgende dienstverlener deze voordelen omdat hij enkel de verlaagde voorbelasting kan aftrekken. Bijgevolg moeten de gevolgen voor bepaalde sectoren, die van de verlaagde btw-tarieven moeten kunnen profiteren, ook worden bestudeerd;
- wanneer een dienst onderworpen is aan verlaagde btw-tarieven nadat het was onderworpen aan de normale tarieven, kan de eindgebruiker meestal niet, of slechts gedeeltelijk, van de verlaging gebruik maken. De gevolgen voor de verhoogde consumptie – wat een bijdrage levert aan de economische groei – zijn volgens ons onduidelijk en moeten eveneens worden bestudeerd;
- uit Europees standpunt en met het oog op de voltooiing van de interne markt en het vereenvoudigen van de naleving van de btw-verplichtingen, lijkt een verdere harmonisering van de relevante btw-tarieven aangewezen. Deze doelstelling kan echter niet worden bereikt wanneer de lidstaten verlaagde btw-tarieven kunnen opnemen naar eigen behoefte. Zelfs wanneer bepaalde verlaagde btw-tarieven worden beperkt tot lokale diensten, kan dit gevolgen hebben voor de interne markt, vooral in grensregio's;
- een uitbreiding van de verlaagde btw-tarieven kan leiden tot minder belastingfraude, indien het stimuleringsbeleid om een lager btw-tarief aan te geven (aangezien de verlaagde tarieven meer van toepassing zouden zijn) minder intensief zou zijn. Toch blijft voorzichtigheid geboden, aangezien oplichters graag gebruik maken van diensten tegen verlaagde tarieven of “nultarieven” om zo complexe belastingfraude te verdoezelen. Wij vrezen dat verlaagde tarieven de administratieve last zal verhogen van de belastingadministratie en de belastingplichtigen in hun strijd tegen de georganiseerde fiscale fraude.

Wij zijn van mening dat de mogelijke economische gevolgen van een wijziging van het huidige stelsel van verlaagde btw-tarieven uitvoerig moeten worden bestudeerd op basis van doelmatigheid, vereenvoudiging en economische groei – en dit aan de hand van de studie van Copenhagen Economics.

Hoewel we de beweegredenen en de publieke doeleinden achter de voorstellen begrijpen, is het in dit stadium moeilijk om een gefundeerde mening te vormen over het belang ervan. Indien de bestaande verlaagde btw-tarieven worden uitgebreid, zullen de definities zorgvuldig moeten worden opgesteld opdat de wetgeving niet dubbelzinnig kan worden opgevat en zodat de belastingplichtigen de rechtszekerheid krijgen waar ze recht op hebben. Enkel dan zal het mogelijk zijn de eventuele tekortkomingen van de definities en hun gevolgen te beoordelen en de voor- en nadelen af te wegen.

Confrater Yves Bernaerts vertegenwoordigt het IAB binnen deze werkgroep.

FEE Direct Tax Working Party

CCCTB-ontwerp

In de loop van 2008 beëindigde de werkgroep een commentaar over het ontwerp van de Europese Commissie inzake de gemeenschappelijke geconsolideerde heffingsgrondslag voor de vennootschapsbelasting (CCCTB). Het betreft een werkdocument (dat op 21 oktober 2008 op de website www.fee.be werd gepubliceerd) dat de technische aspecten van het ontwerp becommentarieert (document nr. 057 is te raadplegen op http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/company_tax/common_tax_base/index_fr.htm).

De Commissie zal dit jaar geen ontwerprichtlijn inzake de CCCTB publiceren, zoals eerder was meegedeeld, aangezien de aandacht momenteel uitgaat naar de financiële crisis.

Amendementen aan de grensoverschrijdende Spaarrichtlijn

De Europese Commissie diende op 15 september 2008 een eerste verslag in bij de Raad inzake Richtlijn 2003/48/EG betreffende de belastingheffing op inkomsten uit spaargelden in de vorm van rentebetaling.

Een van de wijzigingen die de Commissie voorstelt, betreft het thema "Uiteindelijke begunstigde en betalingen aan gevestigde entiteiten en juridische constructies binnen of buiten de EU". Aan de betalende instanties (de banken) zou worden gevraagd om gebruik te maken van de beschikbare informatie over de uiteindelijk begunstigde(n) voor betalingen aan een rechtspersoon of een juridische constructie (doorkijkbenadering). Deze doorkijkbenadering zou "selectief worden toegepast voor betalingen aan specifieke structuren uit welbepaalde rechtsgebieden buiten de EU, waarvan kan worden vermoed dat zij door uiteindelijke begunstigten uit de EU voor fiscale fraude worden aangewend."

De input van de werkgroep was bepalend voor de formulering van deze wijziging. Op 18 maart 2008 verscheen op de website www.fee.be het standpunt van de werkgroep omtrent de werking van de richtlijn. Op 10 juni werd eveneens een *Facts Sheet* verspreid.

Antimisbruikregels

Tengevolge de mededeling van de Commissie van 10 december 2007 (COM(2007) 785 final), richtte de werkgroep op 8 februari 2008 een eerste brief aan de Commissie (te vinden op www.fee.be). In deze brief wordt gepleit voor een meer doelgerichte toepassing en een betere coördinatie van de antimisbruikregels in de lidstaten.

Een tweede brief werd reeds aangekondigd. Ter voorbereiding ervan verzamelen de deelnemers momenteel voorbeelden van interne regelgeving over antimisbruikregels die, volgens het Hof van Justitie, niet conform zijn aan de richtlijnen of het verdrag.

Subwerkgroep HvJ (Hof van Justitie)

In antwoord op de conclusies van de advocaat-generaal in de zaak-Cobelfret (DBI en verlies) werd een eerste standpunt gepubliceerd op de website van de FEE en verspreid onder de pers. Deze nota sluit aan bij de conclusies, waarin wordt bepaald dat "artikel 4 van Richtlijn 90/435/EEG van de Raad van 23 juli 1990 betreffende de gemeenschappelijke fiscale regeling voor moedermaatschappijen en

dochterondernemingen uit verschillende lidstaten een nationale wetgeving verhindert, waarbij dividenden die een moedermaatschappij in een lidstaat ontvangt van een dochteronderneming in een andere lidstaat, eerst worden opgenomen in de belastbare grondslag van de moedermaatschappij en vervolgens slechts van deze belastbare grondslag worden afgetrokken (ten belope van 95 %) voor zover bij de moedermaatschappij belastbare winst aanwezig is." De werkgroep pleit ervoor dat het Hof zich bij dit standpunt aansluit.

De conclusies van de advocaat-generaal bij het Hof van Justitie betreffende de zaak *C-282/70 (Truck Center SA) – 18/09/2008* werden eveneens besproken: door de verzaking de roerende voorheffing uitsluitend voor te behouden aan rente toegekend aan in België gevestigde vennootschappen, rijst de vraag of de Belgische wetgeving tot gevolg heeft dat, enerzijds Belgische vennootschappen worden afgeschrikt om kapitaal te lenen van vennootschappen die in een andere lidstaat zijn gevestigd, en dat anderzijds, vennootschappen gevestigd in een andere lidstaat worden belemmerd om door middel van leningen kapitaal te investeren in vennootschappen waarvan de zetel zich in België bevindt? De advocaat-generaal oordeelt dat het EG-Verdrag een nationale bronheffing niet in de weg staat op de interest van leningen die wordt betaald aan schuldeisers met zetel in een andere lidstaat, wanneer de interest die wordt betaald aan vennootschappen met zetel in België weliswaar is vrijgesteld van bronheffing, maar minstens in gelijke mate wordt belast in de vennootschapsbelasting.

Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)

De werkgroep woonde een presentatie bij over de activiteiten van de OESO inzake fiscaliteit (met name: *het project inzake de rol van fiscale tussenpersonen* alsook een *programma om de administratieve lasten bij de belastingregelingen te verminderen; Fiscale behandeling van diensten: voorgestelde wijzigingen aan het modelbelastingverdrag*). De werkgroep zal zijn contacten met de OESO onderhouden en de werkzaamheden ervan op de voet volgen.

Momenteel stelt de werkgroep een nota op met voorstellen tot wijziging van de modelovereenkomst tot het vermijden van dubbele belasting en inzake het document "Verrekenprijzen en herstructurering".

Confrater Jean-Marie Cougnon vertegenwoordigt het IAB binnen deze werkgroep.

'SME/SMP'-werkgroep

Het vierde jaarlijks congres van de FEE-werkgroep 'SME/SMP' vond plaats van 3 tot 5 september 2008, in samenwerking met het Danish Institute of State Authorized Public Accountants.

Een 300-tal accountants uit 22 landen was aanwezig op het congres met als thema "Think ahead on small and mid-sized business – Opportunities and tools for the accountancy profession".

Verdeeld over de drie dagen werden verschillende sessies door een panel van prominente sprekers voorgesteld. Er waren drie plenaire sessies en acht workshops. In de plenaire sessies kwamen volgende onderwerpen aan bod:

- Challenge of globalisation for SME's
- IFRS for SME's
- Acquisitions and financing.

De workshops behandelden volgende onderwerpen:

- Effective audit for SME's
- Taxation and cross-border activities
- Services and tools for SME's and for small practitioners
- CSR: Business Risk and Business opportunity
- Quality and SME audits
- Repeal of statutory audits and changes of accountancy for small business, focus on Nordic countries
- SMP and public sector
- Ethics and the network definition

De Deense minister van Economie Bendt Bendtson verzorgde de inleidende toespraak van het congres. Jacques Potdevin, voorzitter van de FEE, en Norunn Byrkjeland, voorzitter van NRF, waren eveneens geëerde sprekers.

Onder globalisering moet men ook de crossborder-activiteiten verstaan, waardoor het begrip een veel ruimere betekenis krijgt en veel meer SME's er gebruik van zullen maken.

Om de SME's goed te blijven begeleiden, zullen de beroepsbeoefenaars zich moeten specialiseren in accountancy, fiscaliteit, financieel advies en andere vakgebieden. Accountants moeten begrijpen welke vragen de SME's hebben en dienen klaar te staan om deze accuraat te beantwoorden. Dit verplicht de accountants zich bij te scholen en via netwerking de gepaste adviseurs te vinden die correct op de vragen van de cliënten kunnen antwoorden.

Vergeet daarbij niet om accountant te worden en geen "accountant-nerd", zodat wij de toekomst tegemoet gaan met:

- langetermijnvisie;
- globale visie;
- grote flexibiliteit;
- specialisatie;
- dicht bij de markt;
- beschikbaarheid; en
- de mogelijkheid om onmiddellijk een antwoord te bieden.

Ken de grenzen van je mogelijkheden en gebruik je netwerk indien noodzakelijk; weet meer dan alleen de reglementering. De cliënt vraagt om proactiviteit en een persoonlijk contact.

Uiteraard kwamen ook de voor- en tegenstanders van de IFRS-regels voor SME's aan bod tijdens dit congres. Hoewel er nog steeds wordt gewerkt aan deze regels, hoort men toch duidelijker en luider tegenkanting, en de wens voor eenvoudige regels voor de SME's, liefst in een zo globaal mogelijke omgeving.

Mevrouw Inge Saeys nam het voorzitterschap waar van de derde plenaire sessie over de "Overname en de financiering". Zij gaf een gestructureerd overzicht van de verschillende stappen, waarbij de beroepsbeoefenaar een begeleidende rol kan spelen bij de overname van betrokken ondernemingen.

De verschillende teksten van de toespraken, de plenaire sessies en van de workshops staan ter beschikking op de website van de FEE.

Het IAB wordt binnen de werkgroep vertegenwoordigd door confrater Jacques Colson.

European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG)

De EFRAG werd opgericht door de belangrijkste partijen die betrokken zijn bij de financiële rapportering in Europa, met name de gebruikers, de voorbereiders en de economische beroepsbeoefenaars (gesteund door de nationale normgevers).

Het hoofddoel van de EFRAG is proactief bij te dragen tot de werkzaamheden van de IASB (International Accounting Standards Board). Voorts geeft de EFRAG ook advies over de technische haalbaarheid en eventuele goedkeuring van de IASB-normen en –interpretaties in Europa. Ze maakt in interne debatten, publicaties en raadplegingen steeds een duidelijk onderscheid tussen het proactieve werk en het goedkeuringsadvies.

Commentaarbrieven, goedkeuringsadviezen, voorstellen, notulen en alle andere documenten kunnen gratis worden gedownload van de website www.efrag.org.

International Federation of Accountants (IFAC)

De IFAC is een internationale federatie waarbij 157 organisaties als lid of partner zijn aangesloten en die afkomstig zijn uit 122 landen. De federatie wil het algemeen belang beschermen door de beoefenaars van de boekhoudberoepen wereldwijd aan te moedigen kwalitatief hoogstaande diensten te verlenen, en het algemeen belang dienen, de internationale economie helpen versterken door het boekhoudberoep in ruime zin (boekhouding, accountancy, wettelijke controle van jaarrekeningen en andere controleopdrachten) wereldwijd te ontwikkelen, door kwaliteitsnormen vast te leggen en door de internationale harmonisering van die normen te bevorderen.

De IFAC telt ongeveer 50 vaste medewerkers die in de hoofdzetel in New York werken en is actief via tal van werkgroepen waaraan zowat 300 vrijwilligers uit verscheidene landen hun medewerking verlenen. De aanvaarding van die vrijwilligers verloopt volgens een formele en strikte procedure waarin naar hun technische en operationele bekwaamheid wordt gepeild.

Sinds januari 2003 zijn alle publicaties van de IFAC (normen, handboeken, *exposure drafts*, studies, enz.) – ook de publicaties van de International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) – gratis beschikbaar in elektronische vorm, nadat men zich als gebruiker heeft geregistreerd (via een eenmalige en eenvoudige registratieprocedure): www.ifac.org. Om de productiekosten te dekken, vraagt de IFAC een bijdrage voor de gedrukte publicaties.

Niet alle publicaties worden overigens nog gedrukt (de *exposure drafts* bijvoorbeeld). De publicaties van de IFAC worden onderverdeeld in diverse domeinen: 'Auditing, Assurance & Related Services', 'Education', 'Ethics', 'Information Technology', 'Professional Accountants in Business', 'Public Sector Accounting', 'Small and Medium Practices' en 'Other'.

Een deel van de informatie die de IFAC op zijn website publiceert, is beschikbaar in vier talen, waaronder het Frans. Voor meer informatie en downloads surft u naar de website www.ifac.org/Store.

In 2008 keurde het IAB op verzoek van de IFAC – een vraag die de federatie aan al haar leden stelde – een actieplan goed ter uitvoering van de aanbevelingen die de IFAC specifiek aan het IAB had gedaan, met betrekking tot de volgende punten:

- norm betreffende de kwaliteitsnormen en de bijbehorende controle;
- norm inzake permanente vorming;
- de door de IFAC uitgevaardigde ethische code;
- gebruik door de openbare sector van de door de IFAC uitgevaardigde boekhoudnormen en normen betreffende financiële verslagen;
- tuchtnorm: invoering van financiële sancties;
- convergentie met de IFRS-normen (International Financial Reporting Standards).

Dat actieplan zal moeten worden uitgevoerd in de loop van 2009 en tegen uiterlijk 31 maart 2010.

De algemene vergadering en het jaarlijkse wereldcongres van de IFAC vonden plaats in Rome, in november 2008, en vertegenwoordigers van het IAB waren daar aanwezig.

Afgezien van de diverse activiteitenrapporten die de verschillende organen van de IFAC er voorstelden, zijn de voornaamste onderwerpen die tijdens die vergaderingen aan bod kwamen als volgt samen te vatten:

- convergentie op wereldschaal van de diverse regels inzake professionele onafhankelijkheid;
- boekhouding en verantwoordelijkheden van vennootschappen op sociaal vlak – boekhoudkundige aspecten met betrekking tot de handel in emissierechten van broeikasgassen;
- nieuwe transparantievereisten voor regeringen die onlangs een belang verwierven in financiële instellingen;
- belangrijke rol van de interne accountants bij het opstellen van de financiële staten van de bedrijven;
- evolutie van het beroep van accountant in landen met een economie in opkomst;
- audit van kleine en middelgrote ondernemingen: eventuele ontwikkeling van nieuwe benaderingen en nieuwe instrumenten;
- de toepassing van de internationale auditnormen door de kleine en middelgrote kantoren van bedrijfsrevisoren en accountants op kleine en middelgrote ondernemingen;
- het antwoord van het beroep van accountant op de financiële crisis.

International fiscal association (IFA)

De IFA werd in 1938 opgericht in Den Haag en is een internationale niet-gouvernementele organisatie zonder winstoogmerk die het belastingrecht bestudeert en wil bevorderen.

Meer specifiek houdt de IFA zich bezig met de studie en promotie van het vergelijkend belastingrecht en met de financiële en economische aspecten van fiscaliteit.

De organisatie streeft die doelstellingen voornamelijk na door middel van een jaarlijks congres, nationale of internationale seminars, wetenschappelijke publicaties en wetenschappelijk onderzoek.

De IFA telt momenteel meer dan 12 000 leden in 100 landen. De leden zijn belastingconsulenten (die ofwel een zelfstandige praktijk bezitten ofwel in een onderneming werken), advocaten, universiteitsprofessoren of docenten aan het hoger onderwijs, deskundigen in belastingrecht, vertegenwoordigers van belastingadministraties of andere regeringsinstanties en vertegenwoordigers van internationale organisaties zoals de Europese Unie of de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO).

Dat maakt van de IFA een uniek forum voor de uitwisseling van vruchtbare ideeën over aangelegenheden van internationaal belastingrecht.

In 2008 vond het jaarlijkse congres van de IFA plaats in Brussel, met meer dan 2 000 deelnemers.

Het congres stelde twee hoofdthema's voor:

- Non-discrimination at the crossroads of international taxation;
- New tendencies in tax treatment of cross-border interest of corporations.

Internationale instellingen

De algemene en nationale verslagen over die twee onderwerpen zijn gepubliceerd in de 'Cahiers de droit fiscal international', en zijn in het Engels beschikbaar.

Tijdens het congres vonden ook volgende seminaries plaats, die op veel belangstelling konden rekenen:

- invloed van de niet-discriminatieregels van de Europese Unie op niet-EU-landen
- fiscaliteit van de openbare instellingen op het vlak van de indirecte belastingen
- Europese richtlijn van 3 juni 2003 betreffende belastingheffing op inkomsten uit spaargelden in de vorm van rentebetaling
- grensoverschrijdende pensioenen
- OESO: lopende werkzaamheden op fiscaal vlak en meer bepaald het project betreffende detachering op korte termijn (artikel 15 van de OESO-modelconventie over inkomen en vermogen)
- gebruik door rechtbanken van gerechtelijke uitspraken uit het buitenland, voor de interpretatie van internationale conventies
- fiscaal risicobeheer
- recente ontwikkelingen in internationale fiscaliteit
- seminarie IFA/EU – geconsolideerde fiscale basis
- van confrontatie tot samenwerking: de belastingplichtige en de belastingadministratie
- de relaties tussen het recht van de Europese Gemeenschappen en het internationaal belastingrecht

Het IAB werd in 2008 lid van de IFA. De informatie over de activiteiten van de IFA zijn beschikbaar via de website van de IFA (www.ifa-belgium).

Vergadering van de drie instituten (IAB-IBR-BIBF) ter zetel van de IASB in Londen

De drie instituten vergaderden op 8 december 2008 in Londen op de zetel van de IASB. Daar werden volgende onderwerpen besproken:

- IASB: doelstellingen, structuren en werking
De IASC Foundation is de organisatie die de IASB omkadert en de activiteiten ter ondersteuning van de IFRS-normen promoot. De IASB telt veertien leden met technische expertise die boekhoudnormen ontwikkelen. De IASB wil een uniek stel hoogwaardige financiële-informatienormen tot stand brengen, op basis van principes en met zo weinig mogelijk gedetailleerde regels. De IASB wordt de wereldwijde 'standard setter' voor entiteiten die een publiek beroep doen op spaargeld en voor entiteiten van openbaar belang. IFRS-normen worden goedgekeurd via een langzaam en transparant proces. Er worden veel raadgevende groepen en comités ondervraagd. De IASB maakt al zijn werkzaamheden (werkdOCUMENTEN, 'observer notes') en tegensprekelijke debatten publiek.
- XBRL: hoe ver staat men? Waar gaat men naartoe?
Ter herinnering: de drie instituten zijn vertegenwoordigd in de vzw XBRL Belgium, waarvan de werkzaamheden regelmatig worden gevolgd. De activiteitenverslagen zijn te raadplegen op de website van de Nationale Bank van België (<http://www.nbb.be>).
- IFRS voor de particuliere entiteiten
- Het Interpretatiecomité van de IFRIC – zijn rol, structuur en werking <http://www.iasb.org/Updates/IFRIC+Updates/IFRIC+Updates.htm>
- Werkprogramma van de Board – voornaamste onderwerpen voor de periode van 2007 tot 2011

Alle werkzaamheden van de IASB kunnen worden geraadpleegd op de website <http://www.iasb.org>.

63ste Congres van de Franse Ordre des experts-comptables

Nadat tijdens vorige edities de *core business*-thema's, met name boekhouding en fiscaliteit en vervolgens de sociale aangelegenheden en de human resources werden behandeld en, op het voorlaatste congres in Lille, aandacht werd besteed aan het Europese luik, hadden zich deze keer zowat 3 500 deelnemers verzameld rond het centrale thema van de onderneming, de ontwikkelingen ervan en de uitdagingen van morgen. Deze editie van het congres vond, naar goede gewoonte, in de Franse hoofdstad plaats. Net-economie, duurzame ontwikkeling gekoppeld aan de bewustwording van de milieucomponent en de innovatie, groeiversnellers voor onze cliënten – micro-ondernemingen en kmo's zijn voor hun adviseurs, met name de accountants en de belastingconsulenten, telkens weer redenen om hun opdrachten te verfijnen, een nieuwe dynamiek te creëren en deze nieuwe opportuniteiten aan te grijpen.

Door vooruitziende beschouwingen en verankerde oplossingen die functioneel zijn voor onze kantoren samen te brengen, was dit congres, dat in het teken stond van de groei en van de onderneming, ook het congres van de hernieuwing en van een nieuwe ondernemingsgeest. Daarnaast werd ook opheldering gegeven over een aantal thema's die het beroep na aan het hart liggen, zoals de opleiding en de toegang tot de consultancy.

Wat de praktische kant betreft: alle documenten, de workshops en hoogstaande voordrachten en de hulpmiddelen kunnen via de website van het congres (www.parlonsentreprise.fr) worden gedownload. Dit succesvol congres vormde ook de aanleiding om een toekomstgericht werk over *Entreprise 2.0* te promoten.

Het Instituut

ORGANIGRAM VAN HET INSTITUUT

De Raad

Voorzitter

André BERT

Ondervoorzitter

Micheline CLAES

Franstalig Secretaris-Penningmeester

Christine CLOQUET

Nederlandstalig Secretaris

Jos DE BLAY

Nederlandstalige leden

Lucien CEULEMANS
Jacques HELLIN
Gonda SCHELFHAUT
Sylva TROONBEECKX
Joseph VAN WEMMEL

Franstalige leden

Bruno COLMANT
Emmanuel DEGREVE
Jean-Guy DIDIER
Jean-Luc KILESE
Benoît VANDERSTICHELEN

De voorzitter heeft de Raad samengeroepen op volgende data: 7 januari, 11 februari, 3 maart, 14 april, 5 mei, 2 juni, 7 juli, 8 september, 6 oktober, 3 november en 1 december 2008.

Het uitvoerend comité

Overeenkomstig artikel 11 van de Wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen, heeft de Raad het dagelijks bestuur toevertrouwd aan een uitvoerend comité, samengesteld uit de volgende personen:

Voorzitter

André BERT

Ondervoorzitter

Micheline CLAES

Secretaris-Penningmeester (FR)

Christine CLOQUET

Secretaris (NL)

Jos DE BLAY

Past Presidents

Raymond VAN DE WOESTYNE
1985-1989

Roger VANDELANOTTE
1989-1992

Raymond KROCKAERT
1992-1998

Johan DE LEENHEER
1998-2004

Gérard DELVAUX
2004-2007

Commissarissen

NEDERLANDSTALIGE LEDEN	FRANSTALIGE LEDEN
Effectieve leden Maria-Theresia SMET	Denise VERANNEMAN

Commissies

Afdeling Stage

Nederlandstalig coördinator	Franstalig coördinator
Joseph VAN WEMMEL	Christine CLOQUET

Stagecommissie

Voorzitter	Ondervoorzitter
Joseph VAN WEMMEL	Christine CLOQUET

NEDERLANDSTALIGE LEDEN	FRANSTALIGE LEDEN
Effectieve leden Jos DE BLAY Staf JONGEN Leon KERFS Maria-Theresia SMET François VERMEIREN	Micheline CLAES Jean-Guy DIDIER Michel DUMONT Guy FIJALKOWSKI Patrick JAILLOT

Plaatsvervangende leden	
Christiana BAERT-VREVEN Albert BAUWENS Roger SMOLDERS Kristof SWINNEN Patrick VANDERPERRE	Didier BOUCKAERT Michel DETRY Carine CUIJKENS Marc CROHAIN Joelle VAN HECKE

Het uitvoerend comité van de Stagecommissie

Voorzitter	Ondervoorzitter
Joseph VAN WEMMEL	Christine CLOQUET

Nederlandstalig secretaris	Franstalig secretaris
Staf JONGEN	Micheline CLAES

Nederlandstalig lid	Franstalig lid
Leon KERFS	Michel DUMONT

Examencommissie

Voorzitter	Ondervoorzitters
Paul BEGHIN	Omer VAN WAAS Yvan STEMPNIERWSKY

Leden

Paul BELLEN André DE COEN Patrick DE WOLF Dominique HERMANS-JACQUET Carl REYNS Mieke ROGGEN Jean THILMANY Jo VAN DEN BOSSCHE Frans VANISTENDAEL Liesbet VERLINDEN Inès WOUTERS	André CULOT Catherine DENDAUW Michel GRIGNARD Ermenegildo PASQUALINI Eric RIGOLET Patrick SCARMURE Bernard TILLEMANN Inge VAN DE WOESTEYNE Jacques VANNESTE Patrick WILLE
--	--

Waarnemers

Joseph VAN WEMMEL Voorzitter van de Stagecommissie van het IAB Christine CLOQUET Ondervoorzitster van de Stagecommissie van het IAB
--

Afdeling Opleiding

Nederlandstalig coördinator	Franstalig coördinator
Sylva TROONBEECKX	Jean-Luc KILESSÉ

Commissie permanente beroepsopleiding

Nederlandstalige leden	Franstalige leden
Katelijne CALLEWAERT Nancy DE BEULE Rolf DECLERCK Jean-Claude DEKEYSER Werner HUYGEN Johan VAN DER PAAL	Vincent DELVAUX Patrick JAILLOT Guy KAHN Yves MOTTET Geneviève SCHEERS Jacques WEERTS

Afdeling Communicatie

Nederlandstalig coördinator	Franstalig coördinator
André BERT	Micheline CLAES

Consultatieve Commissie der Beroepsverenigingen

Voorzitter	Ondervoorzitter
Robert MOREAUX	Christian RONSSE

Nederlandstalige secretaris	Franstalige secretaris
Patrick SMEETS	Christian DE MUELENAERE

Belgisch – Nederlandse gespreksgroep

Nederlandstalige leden
André BERT Ferdinand VAN GELDER Joseph VAN WEMMEL

Afdeling Beroepstechnieken

Nederlandstalig coördinator

Lucien CEULEMANS

Franstalig coördinator

Micheline CLAES

Gemengde commissie IAB-IBR – Bijzondere opdrachten

Volgende IAB-leden maken deel uit van deze commissie:

Voorzitter

Joseph VAN WEMMEL

Leden

Lucien CEULEMANS

Micheline CLAES

Jacques COLSON

Jean-Guy DIDIER

Claude JANSSENS

Joseph MARKO

Jan VERHOEYE

Wetenschappelijk secretariaat

Tine LUYTEN

Gemengde commissie IAB-IBR – Internationale relaties

Volgende IAB-leden maken deel uit van deze commissie:

Albert BAUWENS

Yves BERNAERTS

Marc BRUSSELAARS

Kathleen CALLUWAERT

Micheline CLAES

Christine CLOQUET

Jacques COLSON

Jean-Marie COUGNON

Jos DE BLAY

Johan DE COSTER

Isabelle DE LEENHEER

Ruddy DE WILDE

Lodewijk GOUBERT

Jean-Luc KILESSÉ

Roger LASSAUX

Benoît VANDERSTICHELEN

Patrick VAN HAUDT

Wim VERSCHAEVE

Wetenschappelijk secretariaat

Sandrine GHILAIN

Tine LUYTEN

Eric STEGHERS

Commissie belastingconsulenten

Voorzitter

Lucien Ceulemans

Nederlandstalige leden

Katelijnn CALLEWAERT

Jos DE BLAY

Claudia DE GROOT

Stephan JANSSENS

Alain KOEVOETS

Johan LEMMENS

Rudi LEYS

Wim VERSCHAEVE

Franstalige leden

Micheline CLAES

Christine CLOQUET

Vincent DELVAUX

Roger LASSAUX

Wetenschappelijk secretariaat

Sandrine GHILAIN

Kikki VANDRIESSCHE

Commissie interne accountants en belastingconsulenten

Voorzitter

Robert MOREAUX

Ondervoorzitter

Sabine MAHY

Nederlandstalige leden

Michel BUYSSÉ

Roland ROELS

Harold VAN KOECKHOVEN (secretaris)

Franstalige leden

Jean-Marie BONIVERT

Evelyne FAIDHERBE

Afdeling Begeleiding en Toezicht

Nederlandstalig coördinator

Jacques HELLIN

Franstalig coördinator

Jean-Guy DIDIER

Commissie van Begeleiding en Toezicht**Nederlandstalige leden**

Jacques COLSON
 Jacques HELLIN
 Leo PIPELEERS
 Maria-Theresia SMET
 Hugo SMITT
 Hein VANDELANOTTE
 Maurice VANDER AUWERA
 Joseph VAN WEMMEL
 Bert VERDONCK

Franstalige leden

Baudoin ALEN
 André CNUUDE
 Gérard DELVAUX
 Jean-Guy DIDIER
 Joséphine GEERTS
 Raymond GHYSELS
 Claude JANSSENS

Tuchtcommissie**NEDERLANDSTALIGE KAMER****Voorzitter**

Joris DEGROOTE, Rechter in de rechtbank van koophandel te Kortrijk

Plaatsvervangend voorzitter

Yolande VAN WEERT, Ondervoorzitster rechtbank van koophandel te Antwerpen

Effectieve IAB-leden

Hugo DOOMS
 Leo STESENS

Plaatsvervangende IAB-leden

Etienne SCHINKELS
 Ludie VAN OPSTAL

FRANSTALIGE KAMER**Voorzitter**

Anne SPIRITUS-DASSESE, Erevoorzitter van de rechtbank van koophandel te Brussel

Effectieve IAB-leden

Richard FIELZ
 Josiane LERMINIAUX-VINCKE

Plaatsvervangende IAB-leden

Michel DETRY
 Pol CUVELIER

Commissie van Beroep**NEDERLANDSTALIGE KAMER****Voorzitter**

Koenraad MOENS, Raadsheer in het hof van beroep te Brussel

Plaatsvervangend voorzitter

Koenraad MOENS, Raadsheer in het hof van beroep te Brussel

Effectieve magistraten

Luc DE DECKER
 Voorzitter van de rechtbank van koophandel te Mechelen

Plaatsvervangende magistraten

André BUYSSE
 Voorzitter van de rechtbank van koophandel te Antwerpen

Effectieve magistraten

Eduard NUYTS
 Erevoorzitter van de arbeidsrechtbanken te Kortrijk, Ieper en Veurne

Plaatsvervangende magistraten

Lionel DELPORTE
 Voorzitter van de arbeidsrechtbanken te Kortrijk, en Veurne

Effectieve IAB-leden

Walter IEMANTS
 André VINDEVOGEL

Plaatsvervangende IAB-leden

Johan DE COSTER
 Jean STROOBANT

FRANSTALIGE KAMER**Voorzitter**

Jacques GODEFROID, Erekamervoorzitter in het hof van beroep te Luik

Plaatsvervangend voorzitter

Martine CASTIN, Raadsheer in het hof van beroep te Bergen

Effectieve magistraten

Cécile LION
 Ererechter in de arbeidsrechtbank te Brussel

Plaatsvervangende magistraten

Nicole LEPOIVRE
 Erevoorzitter in de arbeidsrechtbank te Huy

Marc PARIS
 Voorzitter van de rechtbank van koophandel te Dinant en Marche-en-Famenne

Françoise GERIN
 Rechter in de rechtbank van koophandel te Charleroi

Effectieve IAB-leden

Vincent DELVAUX
 Colette MORIAU

Plaatsvervangende IAB-leden

Denise VERANNEMAN

Het Instituut

Arbitragecommissies

U vindt hieronder de samenstelling van de arbitragecommissies zoals die volgt uit de beslissing van de Raad van 7 maart 2005.

Nederlandstalig

Luc DE DECKER, voorzitter van de rechtbank van koophandel te Mechelen

Stefaan CLOET, advocaat aan de balie van Brussel

Jacques HELLIN, accountant en belastingconsulent

Franstalig

Foulek RINGELHEIM, eremagistraat

François van der MENSBRUGGHE, advocaat aan de balie van Brussel

Pol CUVELIER, accountant en belastingconsulent

Afdeling Publicaties

Nederlandstalig coördinator

Jos DE BLAY

Franstalig coördinator

Benoît VANDERSTICHELEN

Redactiecomité gemeenschappelijk tijdschrift

IAB-leden

André BERT

Micheline CLAES

IBR-leden

Michel DE WOLF (Voorzitter van het redactiecomité)

Pierre P. BERGER

BIBF-leden

Pierre COLAERT

Stéphane MERCIER

Externe professoren

Christian FISCHER

Christoph VAN DER ELST

Afdeling Nieuwe technologieën

Nederlandstalig coördinator

Gonda SCHELFHAUT

Franstalig coördinator

Emmanuel DEGREVE

Informaticacommissie

Voorzitter

Olivier DE BONHOME

Nederlandstalige leden

Walter DE VRIENDT

Pieter HAESAERT

Jean-Marie HILLEWAERE

Claude PARISIS

Hein VANDELANOTTE

Joannes VAN GILS

Marc VAN GYSEL

Franstalige leden

Eric ANCIEN

Jean-Luc FONTAINE

Claude JANSSENS

Roger LASSAUX

Jean-Antoine LEBRUN

Jacques LEROY

Gemengde commissie IAB-IBR-BIBF – ICT

Volgende IAB-leden maken deel uit van deze commissie:

Olivier de BONHOME

Jean-Marie HILLEWAERE

Roger LASSAUX

Jozef VAN BEEK

DIENSTEN VAN HET INSTITUUT

DIRECTIE

Algemeen directeur

Eric STEGHERS

Adjunct-directeur

Fabienne CLEYMANS

Directieadviseur

Roger LASSAUX

Directiesecretariaat – Ledenadministratie – Seminars

Fanny LIETAER

Willemine SAMBAERE

Studiedienst

Nederlandstalig

Jacques COLSON

Franstalig

Roger LASSAUX

Secretariaat – Onthaal en coördinatie telefoon

Leonor MATHYS

ALGEMENE DIENSTEN

Boekhouding – Personeelsbeheer

Monique BOLLEN

Informatica

Eric ANCION

CEL BEROEPSPRAKTIJK EN BEGELEIDING

Nederlandstalig

Jacques COLSON

Franstalig

Claude JANSSENS

Secretariaat van de Commissie van begeleiding en toezicht en coördinatie van de Consultatieve commissie der beroepsverenigingen

Géraldine PANIER

Het Instituut

JURIDISCHE DIENST

Verantwoordelijke: Sandrine GHILAIN

Nederlandstalig

Dorien CALLEBAUT

Tine LUYTEN

Kikki VANDRIESSCHE

Franstalig

Eric BASSO

Secretariaat Tuchtcommissie

Dorien CALLEBAUT

Secretariaat Tuchtcommissie

Géraldine PANIER

Secretariaat Commissie van Beroep

Dorien CALLEBAUT

Secretariaat Commissie van Beroep

Nicole HORMANS

STAGEDIENST

Chantal VANDENDRIESSCHE

Kristien MICHIELS

Marie-Claire ROTTE

Valérie CLESSE

Anne FISCHER

DOCUMENTATIEDIENST – BIBLIOTHEEK

Leen BOONEN

Ludmila LOKIETEK

DIENST PUBLICATIES EN REDACTIECOÖRDINATIE

Muriel TILMANT

Nicole HORMANS

Communicatie

André BERT

Micheline CLAES

Muriel TILMANT (coördinatie)

STATISTIEKEN

	Totaal	Franstaligen	Nederlandstaligen
Totaal aantal leden	9656	3653	6003
Natuurlijke personen	6920	2579	4341
Vennootschappen	2736	1074	1662

Accountants

	Totaal	Franstaligen	Nederlandstaligen
Totaal aantal leden accountants	8113	3284	4829
Accountants	5605	2272	3333
Deellijst van de externe accountants	3818	1601	2217
Vennootschappen	2508	1012	1496

Belastingconsulenten

	Totaal	Franstaligen	Nederlandstaligen
Totaal aantal leden belastingconsulenten	6599	2329	4270
Belastingconsulenten	4921	1724	3197
Deellijst van externe belastingconsulenten	3352	1283	2069
Vennootschappen	1678	605	1073

OVERLEDEN CONFRATERS

CERESA Claude

DE COURT Eddy
DESIROTTE Pierre
DE WACHTER Dominique
DUBUCQ André

GREGOIR Léon
GROMMERSCH Jean-Marie

HEUSDENS Pierre

LAUDISOIT Christian
LEMENSE Paul
LOOTS Armand
LUCIDARME Geert

MONSIEUR Emile

RAVEEL Robert
RENNART Michel

TROCH Koenraad

VAN DEN BERGE Guido
VANDENBORRE Antoine
VAN FRAUSUM Luc
VLAEMMINCK Pierre

WATERSCHOOT Tom